

I N F O R M A C I J A

O POTREBI POTPISIVANJA LJUBLJANSKO HAŠKE KONVENCIJE O MEĐUNARODNOJ SARADNJI U ISTRAZI I GONJENJU KRIVIČNOG DJELA GENOCIDA, ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI, RATNIH ZLOČINA I DRUGIH MEĐUNARODNIH ZLOČINA

Ljubljansko-haška konvencija o međunarodnoj saradnji u istrazi i gonjenju krivičnog djela genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i drugih međunarodnih zločina usvojena je na 26. maja 2023. godine u Ljubljani. Konvencija je podržana od strane 80 zemalja među kojima je i Crna Gora, a svečano potpisivanje je predviđeno za 14 -15. februar 2024. godine u Hagu, Kraljevina Nizozemska. Ministar pravde Andrej Milović prisustvovaće svečanoj ceremoniji potpisivanja konvencije, na poziv ministarke pravde i bezbjednosti Kraljevine Nizozemske Dilan Ješilgoz Zegerius i ministarke vanjskih poslova Hanke Bruins Slot.

Konvencija za cilj ima da unaprijedi saradnju između država potpisnica u istrazi i gonjenju najtežih međunarodnih zločina, te značajno doprinese borbi protiv nekažnjivosti za ove zločine, što je od suštinskog značaja za mir, stabilnost, pravdu i vladavinu prava na globalnom nivou.

Inicijativu za uspostavljanje novog, inoviranog multilateralnog ugovora u oblasti pravosudne saradnje u slučajevima najtežih međunarodnih krivičnih djela pokrenule su i vodile Argentina, Belgija, Mongolija, Nizozemska, Senegal i Slovenija („Osnovna grupa“) sa ciljem da se omogući bolja praktična saradnja između država koje istražuju i krivično gone ove zločine. Nakon godina opsežnog pripremnog rada, finalni pregovori o nacrtu konvencije održani su tokom dvonedeljne diplomatske konferencije u Ljubljani, od 15. do 26. maja 2023. godine, na kojoj je učestvovao i predstavnik Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore. Na pomenutoj konferenciji je učestvovalo 68 država od kojih 53 države podržavaoci konvencije i 15 država posmatrača, kojom prilikom je usvojen tekst Ljubljansko-haške konvencije. Konferenciji je takođe prisustvovalo 7 međunarodnih organizacija i 10 organizacija civilnog društva.

Ljubljana-haška konvencija treba da olakša i ojača međudržavnu saradnju, uzimajući u obzir da je primarna odgovornost svih država da istraže i krivično gone takve zločine. Tamo gdje drugim ugovorima nedostaje efikasan pravni okvir, ova konvencija pruža konkretnu osnovu za pružanje pravne pomoći, ekstradiciju i transfer osuđenih lica. Takođe, Konvencija nudi praktične mogućnosti za međunarodnu saradnju, koje uključuju zajedničke istražne timove, konfiskaciju i restituciju žrtvama, korišćenje videokonferencija i sl., čime se daje dodatna

mogućnost državama da ispune svoje međunarodne pravne obaveze u borbi protiv nekažnjivosti međunarodnih zločina.

Konvencija je konzistentna sa Rimskim statutom Međunarodnog krivičnog suda (MKS), koji je ratifikovala Crna Gora, kao i drugim međunarodno-pravnim obavezama država. Smatra se da će ojačati postojeće principe međunarodnog krivičnog prava, uključujući i princip komplementarnosti Međunarodnog krivičnog suda.¹

Ljubljansko-haška konvencija pored poglavlja opštih odredbi predviđa i kriminalizaciju kroz definicije univerzalnih međunarodnih krivičnih djela kao što su genocid, zločin protiv čovječnosti i ratni zločini, sadrži i poglavlja koja se odnose na centralne organe komunikacije, međunarodnu pravnu pomoć, ekstradiciju, transfer osuđenih lica kao i poglavlja koja se odnose na žrtve, svjedoke, vještake te i institucionalne aranžmane konvencije. Završnim odredbama je standardno regulisano rješavanje sporova, procedura izmjene konvencije, potpisivanje, ratifikacija i stupanje na snagu, privremena primjena, rezerve kao i povlačenje iz konvencije.

Konvencija je u najvećoj mjeri usklađena takođe sa relevantnim konvencijama Savjeta Evrope kao što je Evropska konvencija o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, Evropska konvencija o ekstradiciji i Konvencija o transferu osuđenih lica.

Ne postoji potreba izmjene ili donošenja novih propisa.

Za sprovođenje Ljubljansko-haške konvencije o međunarodnoj saradnji u istrazi i gonjenju krivičnog djela genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i drugih međunarodnih zločina nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva.

Prilog: Ljubljansko-haška konvencija o međunarodnoj saradnji u istrazi i gonjenju krivičnog djela genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i drugih međunarodnih zločina

¹ Informacija delegacije Slovenije Savjetu Evropske unije od 5. juna 2023. godine [pdf \(europa.eu\)](https://europa.eu)

MLA Diplomatic Conference

Ljubljana, Slovenia, 15 – 26 May 2023

26 May 2023

Original: English

**LJUBLJANA-THE HAGUE CONVENTION ON INTERNATIONAL COOPERATION IN
THE INVESTIGATION AND PROSECUTION OF THE CRIME OF GENOCIDE, CRIMES
AGAINST HUMANITY, WAR CRIMES AND OTHER INTERNATIONAL CRIMES**

Table of Contents

PREAMBLE	6
PART I. GENERAL PROVISIONS.....	8
Article 1. Objective of this Convention.....	8
Article 2. Scope of this Convention	8
Article 3. General principle of interpretation.....	8
Article 4. Relation with other agreements	8
Article 5. Definitions of international crimes	8
Article 6. Optional application of this Convention	14
Article 7. Criminalization	14
Article 8. Jurisdiction	14
Article 9. Nationals	15
Article 10. General principle of cooperation.....	15
Article 11. Statute of limitations.....	15
Article 12. Right to complain	15
Article 13. Preliminary measures.....	15
Article 14. Aut dedere, aut iudicare	16
Article 15. Liability of legal persons.....	16
Article 16. Use and protection of personal data	16
Article 17. Spontaneous exchange of information.....	17
Article 18. Costs.....	18
Article 19. Definitions related to mutual legal assistance and extradition	18
PART II. CENTRAL AUTHORITIES AND COMMUNICATION	20
Article 20. Central authorities	20
Article 21. Channel of communication and single points of contact	20
Article 22. Acceptable languages.....	21
PART III. MUTUAL LEGAL ASSISTANCE.....	22
Article 23. Scope of Part III	22
Article 24. Purpose of the request	22
Article 25. Request and supporting documents	22
Article 26. Confidentiality of requests for mutual legal assistance.....	23
Article 27. Provisional measures	23
Article 28. Additional information.....	23
Article 29. Legal basis of mutual legal assistance.....	24

Article 30. Grounds for refusal of mutual legal assistance.....	24
Article 31. Limitations on transmissions and use of information and evidence	25
Article 32. Execution of the request.....	26
Article 33. Depositions of persons in the requested State Party	26
Article 34. Hearing by video conference	27
Article 35. Appearances of persons in the requesting State Party.....	28
Article 36. Temporary transfer of detainees	28
Article 37. Safe conduct.....	29
Article 38. Transmission of objects, documents, records or other evidence	29
Article 39. Special investigative techniques	29
Article 40. Covert investigations.....	30
Article 41. Joint investigation teams	30
Article 42. Cross-border observations.....	32
Article 43. Criminal liability of officials	33
Article 44. Civil liability of officials.....	33
Article 45. International cooperation for purposes of confiscation.....	34
Article 46. Restitution.....	35
Article 47. Disposal of confiscated assets, including restitution or sharing	36
Article 48. Transfer of proceedings	36
PART IV. EXTRADITION	37
Article 49. Scope of Part IV.....	37
Article 50. Legal basis for extradition	37
Article 51. Grounds for refusal	37
Article 52. Rule of speciality	39
Article 53. Re-extradition to a third State	39
Article 54. Extradition of nationals.....	39
Article 55. Execution of the request.....	40
Article 56. Request and supporting documents	40
Article 57. Confidentiality of requests for extradition	41
Article 58. Conflicting requests	41
Article 59. Provisional arrest	41
Article 60. Consideration of Detention Periods.....	42
Article 61. Surrender of the person to be extradited.....	42
Article 62. Postponed or temporary surrender	42
Article 63. Simplified extradition procedure	43
Article 64. Handing over of property.....	43
Article 65. Transit of persons to be extradited and transit of extradited persons.....	43

PART V. TRANSFER OF SENTENCED PERSONS	45
Article 66. Scope of Part V and definitions related to transfer of sentenced persons.....	45
Article 67. Conditions for transfer.....	45
Article 68. Obligation to provide information	46
Article 69. Requests, replies and supporting documents.....	46
Article 70. Consent and its verification	47
Article 71. Persons who have left the sentencing State Party	48
Article 72. Sentenced persons subject to an expulsion or deportation order	48
Article 73. Effect of transfer for the sentencing State Party	49
Article 74. Effect of transfer for the administering State Party	49
Article 75. Continued enforcement.....	50
Article 76. Conversion of sentence.....	50
Article 77. Review of judgment	51
Article 78. Termination of enforcement.....	51
Article 79. Information on enforcement	51
Article 80. Transit of sentenced persons.....	51
PART VI. VICTIMS, WITNESSES, EXPERTS AND OTHER PERSONS	53
Article 81. Definition of victims	53
Article 82. Protection of victims, witnesses, experts and other persons.....	53
Article 83. Rights of victims	53
PART VII. INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS.....	55
Article 84. Meeting of States Parties	55
Article 85. Interim Support.....	55
PART VIII. FINAL PROVISIONS	56
Article 86. Settlement of disputes.....	56
Article 87. Amendments to the Convention.....	56
Article 88. Adoption of additional annexes.....	57
Article 89. Signature, ratification, acceptance, approval and accession.....	57
Article 90. Entry into force	57
Article 91. Provisional application	58
Article 92. Reservations.....	58
Article 93. Withdrawal.....	58
Article 94. Depositary and languages	59
ANNEXES.....	61
Annex A. War crimes	61
Annex B. War crimes	62
Annex C. War crimes	63

Annex D. War crimes	64
Annex E. War crimes.....	65
Annex F. Torture.....	66
Annex G. Enforced disappearance	67
Annex H. Crime of aggression.....	68

PREAMBLE

The States Parties to this Convention

Recalling that the international crimes to which this Convention applies are among the most serious crimes of concern to the international community as a whole,

Emphasizing that fighting impunity for these crimes is essential for peace, stability, justice and the rule of law,

Stressing that States have the primary responsibility to investigate the international crimes to which this Convention applies and to prosecute the alleged offenders of the crimes in question and that they must take all necessary legislative and executive measures to that effect, affirming their willingness to foster conditions allowing States to assume fully that primary responsibility,

Striving to pursue the development of international law to fight against impunity for the crime of genocide, crimes against humanity, war crimes and other international crimes,

Reaffirming the rights, obligations and responsibilities of States under international law, including international humanitarian law, international human rights law and international refugee law and the principle of non-refoulement as contained therein,

Recognizing the rights of victims, witnesses and other persons in relation to the crimes to which this Convention applies, the vital part they play in the judicial process and the need to protect their physical and psychological well-being and to adopt a survivor-centered approach as well as access to justice and adequate redress, including through reparative justice where appropriate,

Recognizing also the right of alleged offenders to fair treatment at all stages of proceedings,

Observing that investigating and prosecuting these international crimes often involves suspects, witnesses, evidence or assets located outside the territory of the State that is conducting the investigation or prosecution,

Acknowledging that the effective investigation and prosecution of these international crimes at the national level must be ensured by enhancing international cooperation,

Recognizing that international cooperation in criminal matters in accordance with international obligations and domestic law is a cornerstone of continued efforts by States in their fight against impunity, and **encouraging** the continuation and reinforcement of such efforts at all levels,

Recalling the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and the principle of non-intervention in the internal affairs of other States,

Taking note with appreciation of existing provisions under customary international law and multilateral instruments that seek to fight against impunity for the crime of genocide, crimes against humanity and war crimes, including, inter alia, the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, the Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of the Wounded and Sick in Armed Forces in the Field, the Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of Wounded, Sick and Shipwrecked Members of Armed Forces at Sea, the Geneva Convention relative to the Treatment of Prisoners of War, the Geneva Convention relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War, and the additional protocols thereto, the Convention for the

Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict and the additional protocols thereto, and the Rome Statute of the International Criminal Court,

Mindful that during the 20th and 21st centuries millions of people have been victims of unimaginable atrocities that deeply shock the conscience of humanity,

Determined to investigate and prosecute in a more effective manner the international crimes to which this Convention applies and **recognizing** the need to strengthen the international legal framework for cooperation to this end,

Have agreed as follows:

PART I. GENERAL PROVISIONS

Article 1. Objective of this Convention

The objective of this Convention is to facilitate international cooperation in criminal matters between States Parties with a view to strengthening the fight against impunity for the crime of genocide, crimes against humanity, war crimes, and, where applicable, other international crimes.

Article 2. Scope of this Convention

1. States Parties shall apply this Convention to the crimes referred to in article 5.
2. Each State may, at the time of signature, or when depositing its instruments of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, or at any later time, notify the Depositary that it shall also apply this Convention to the crime or crimes listed in any of the annexes to this Convention in relation to any other State Party which has notified the Depositary that it shall apply the Convention to the same crime as listed in the relevant annex, which shall constitute an integral part of this Convention.

Article 3. General principle of interpretation

Nothing in this Convention shall be interpreted as limiting or prejudicing in any way existing or developing rules of international law, including the definitions of the crimes to which this Convention applies.

Article 4. Relation with other agreements

Nothing in this Convention shall prevent States Parties which have concluded other agreements, or have in any other manner established relations between themselves, in respect of a subject-matter within the scope of this Convention to apply such agreements or to conduct their relations accordingly, in place of this Convention, if that facilitates their cooperation.

Article 5. Definitions of international crimes

1. For the purposes of this Convention, “crime of genocide” means any of the following acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such:
 - (a) Killing members of the group;
 - (b) Causing serious bodily or mental harm to members of the group;
 - (c) Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part;
 - (d) Imposing measures intended to prevent births within the group;
 - (e) Forcibly transferring children of the group to another group.

2. For the purposes of this Convention, “crime against humanity” means any of the following acts when committed as part of a widespread or systematic attack directed against any civilian population, with knowledge of the attack:
 - (a) Murder;
 - (b) Extermination;
 - (c) Enslavement;
 - (d) Deportation or forcible transfer of population;
 - (e) Imprisonment or other severe deprivation of physical liberty in violation of fundamental rules of international law;
 - (f) Torture;
 - (g) Rape, sexual slavery, enforced prostitution, forced pregnancy, enforced sterilization, or any other form of sexual violence of comparable gravity;
 - (h) Persecution against any identifiable group or collectivity on political, racial, national, ethnic, cultural, religious, gender or other grounds that are universally recognized as impermissible under international law, in connection with any act referred to in this paragraph or any crime covered by this Convention;
 - (i) Enforced disappearance of persons;
 - (j) The crime of apartheid;
 - (k) Other inhumane acts of a similar character intentionally causing great suffering, or serious injury to body or to mental or physical health.
3. For the purposes of paragraph 2:
 - (a) “Attack directed against any civilian population” means a course of conduct involving the multiple commission of acts referred to in paragraph 2 against any civilian population, pursuant to or in furtherance of a State or organizational policy to commit such attack;
 - (b) “Extermination” includes the intentional infliction of conditions of life, inter alia the deprivation of access to food and medicine, calculated to bring about the destruction of part of a population;
 - (c) “Enslavement” means the exercise of any or all of the powers attaching to the right of ownership over a person and includes the exercise of such power in the course of trafficking in persons, in particular women and children;
 - (d) “Deportation or forcible transfer of population” means forced displacement of the persons concerned by expulsion or other coercive acts from the area in which they are lawfully present, without grounds permitted under international law;
 - (e) “Torture” means the intentional infliction of severe pain or suffering, whether physical or mental, upon a person in the custody or under the control of the accused; except that torture shall not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to, lawful sanctions;

- (f) “Forced pregnancy” means the unlawful confinement of a woman forcibly made pregnant, with the intent of affecting the ethnic composition of any population or carrying out other grave violations of international law. This definition shall not in any way be interpreted as affecting domestic laws relating to pregnancy;
- (g) “Persecution” means the intentional and severe deprivation of fundamental rights contrary to international law by reason of the identity of the group or collectivity;
- (h) “The crime of apartheid” means inhumane acts of a character similar to those referred to in paragraph 2, committed in the context of an institutionalized regime of systematic oppression and domination by one racial group over any other racial group or groups and committed with the intention of maintaining that regime;
- (i) “Enforced disappearance of persons” means the arrest, detention or abduction of persons by, or with the authorization, support or acquiescence of, a State or a political organization, followed by a refusal to acknowledge that deprivation of freedom or to give information on the fate or whereabouts of those persons, with the intention of removing them from the protection of the law for a prolonged period of time.

4. For the purposes of this Convention, “war crimes” means:

- (a) Grave breaches of the Geneva Conventions of 12 August 1949, namely, any of the following acts against persons or property protected under the provisions of the relevant Geneva Convention:
 - (i) Wilful killing;
 - (ii) Torture or inhuman treatment, including biological experiments;
 - (iii) Wilfully causing great suffering, or serious injury to body or health;
 - (iv) Extensive destruction and appropriation of property, not justified by military necessity and carried out unlawfully and wantonly;
 - (v) Compelling a prisoner of war or other protected person to serve in the forces of a hostile Power;
 - (vi) Wilfully depriving a prisoner of war or other protected person of the rights of fair and regular trial;
 - (vii) Unlawful deportation or transfer or unlawful confinement;
 - (viii) Taking of hostages;
- (b) Other serious violations of the laws and customs applicable in international armed conflict, within the established framework of international law, namely, any of the following acts:
 - (i) Intentionally directing attacks against the civilian population as such or against individual civilians not taking direct part in hostilities;
 - (ii) Intentionally directing attacks against civilian objects, that is, objects which are not military objectives;
 - (iii) Intentionally directing attacks against personnel, installations, material, units or vehicles involved in a humanitarian assistance or peacekeeping mission in

accordance with the Charter of the United Nations, as long as they are entitled to the protection given to civilians or civilian objects under the international law of armed conflict;

- (iv) Intentionally launching an attack in the knowledge that such attack will cause incidental loss of life or injury to civilians or damage to civilian objects or widespread, long-term and severe damage to the natural environment which would be clearly excessive in relation to the concrete and direct overall military advantage anticipated;
- (v) Attacking or bombarding, by whatever means, towns, villages, dwellings or buildings which are undefended and which are not military objectives;
- (vi) Killing or wounding a combatant who, having laid down his or her arms or having no longer means of defense, has surrendered at discretion;
- (vii) Making improper use of a flag of truce, of the flag or of the military insignia and uniform of the enemy or of the United Nations, as well as of the distinctive emblems of the Geneva Conventions, resulting in death or serious personal injury;
- (viii) The transfer, directly or indirectly, by the Occupying Power of parts of its own civilian population into the territory it occupies, or the deportation or transfer of all or parts of the population of the occupied territory within or outside this territory;
- (ix) Intentionally directing attacks against buildings dedicated to religion, education, art, science or charitable purposes, historic monuments, hospitals and places where the sick and wounded are collected, provided they are not military objectives;
- (x) Subjecting persons who are in the power of an adverse party to physical mutilation or to medical or scientific experiments of any kind which are neither justified by the medical, dental or hospital treatment of the person concerned nor carried out in his or her interest, and which cause death to or seriously endanger the health of such person or persons;
- (xi) Killing or wounding treacherously individuals belonging to the hostile nation or army;
- (xii) Declaring that no quarter will be given;
- (xiii) Destroying or seizing the enemy's property unless such destruction or seizure be imperatively demanded by the necessities of war;
- (xiv) Declaring abolished, suspended or inadmissible in a court of law the rights and actions of the nationals of the hostile party;
- (xv) Compelling the nationals of the hostile party to take part in the operations of war directed against their own country, even if they were in the belligerent's service before the commencement of the war;
- (xvi) Pillaging a town or place, even when taken by assault;

- (xvii) Employing poison or poisoned weapons;
 - (xviii) Employing asphyxiating, poisonous or other gases, and all analogous liquids, materials or devices;
 - (xix) Employing bullets which expand or flatten easily in the human body, such as bullets with a hard envelope which does not entirely cover the core or is pierced with incisions;
 - (xx) Committing outrages upon personal dignity, in particular humiliating and degrading treatment;
 - (xxi) Committing rape, sexual slavery, enforced prostitution, forced pregnancy, as defined in paragraph 3, subparagraph (f), enforced sterilization, or any other form of sexual violence also constituting a grave breach of the Geneva Conventions;
 - (xxii) Utilizing the presence of a civilian or other protected person to render certain points, areas or military forces immune from military operations;
 - (xxiii) Intentionally directing attacks against buildings, material, medical units and transport, and personnel using the distinctive emblems of the Geneva Conventions in conformity with international law;
 - (xxiv) Intentionally using starvation of civilians as a method of warfare by depriving them of objects indispensable to their survival, including willfully impeding relief supplies as provided for under the Geneva Conventions;
 - (xxv) Conscripting or enlisting children under the age of fifteen years into the national armed forces or using them to participate actively in hostilities;
- (c) In the case of an armed conflict not of an international character, serious violations of article 3 common to the four Geneva Conventions of 12 August 1949, namely, any of the following acts committed against persons taking no active part in the hostilities, including members of armed forces who have laid down their arms and those placed hors de combat by sickness, wounds, detention or any other cause:
- (i) Violence to life and person, in particular murder of all kinds, mutilation, cruel treatment and torture;
 - (ii) Committing outrages upon personal dignity, in particular humiliating and degrading treatment;
 - (iii) Taking of hostages;
 - (iv) The passing of sentences and the carrying out of executions without previous judgement pronounced by a regularly constituted court, affording all judicial guarantees which are generally recognized as indispensable;
- (d) Paragraph 4, subparagraph (c), applies to armed conflicts not of an international character and thus does not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence or other acts of a similar nature;

- (e) Other serious violations of the laws and customs applicable in armed conflicts not of an international character, within the established framework of international law, namely, any of the following acts:
- (i) Intentionally directing attacks against the civilian population as such or against individual civilians not taking direct part in hostilities;
 - (ii) Intentionally directing attacks against buildings, material, medical units and transport, and personnel using the distinctive emblems of the Geneva Conventions in conformity with international law;
 - (iii) Intentionally directing attacks against personnel, installations, material, units or vehicles involved in a humanitarian assistance or peacekeeping mission in accordance with the Charter of the United Nations, as long as they are entitled to the protection given to civilians or civilian objects under the international law of armed conflict;
 - (iv) Intentionally directing attacks against buildings dedicated to religion, education, art, science or charitable purposes, historic monuments, hospitals and places where the sick and wounded are collected, provided they are not military objectives;
 - (v) Pillaging a town or place, even when taken by assault;
 - (vi) Committing rape, sexual slavery, enforced prostitution, forced pregnancy, as defined in paragraph 3, subparagraph (f), enforced sterilization, and any other form of sexual violence also constituting a serious violation of article 3 common to the four Geneva Conventions;
 - (vii) Conscripting or enlisting children under the age of fifteen years into armed forces or groups or using them to participate actively in hostilities;
 - (viii) Ordering the displacement of the civilian population for reasons related to the conflict, unless the security of the civilians involved or imperative military reasons so demand;
 - (ix) Killing or wounding treacherously a combatant adversary;
 - (x) Declaring that no quarter will be given;
 - (xi) Subjecting persons who are in the power of another party to the conflict to physical mutilation or to medical or scientific experiments of any kind which are neither justified by the medical, dental or hospital treatment of the person concerned nor carried out in his or her interest, and which cause death to or seriously endanger the health of such person or persons;
 - (xii) Destroying or seizing the property of an adversary unless such destruction or seizure be imperatively demanded by the necessities of the conflict;
- (f) Paragraph 4, subparagraph (e), applies to armed conflicts not of an international character and thus does not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence or other acts of a similar nature. It applies to armed conflicts that take place in the territory of a State when there is

protracted armed conflict between governmental authorities and organized armed groups or between such groups.

5. Nothing in paragraph 4, subparagraphs (c) and (e), shall affect the responsibility of a Government to maintain or reestablish law and order in the State or to defend the unity and territorial integrity of the State, by all legitimate means.
6. For the purposes of this Convention, the crimes to which this Convention applies shall not be considered as political crimes, as crimes connected with a political crime or as crimes inspired by political motives.

Article 6. Optional application of this Convention

Without prejudice to article 2 States Parties may agree to apply this Convention to any request that refers to conduct when all of the following conditions are met:

- (a) The conduct is a crime of genocide, crime against humanity, war crime, crime of aggression, torture or enforced disappearance under international law;
- (b) The conduct is a crime of genocide, crime against humanity, war crime, crime of aggression, torture or enforced disappearance in the domestic law of the requesting State Party;
- (c) The conduct is an extraditable offence under the domestic law of the requested State Party.

Article 7. Criminalization

1. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that the crimes to which the State Party applies this Convention constitute crimes under its domestic law.
2. Each State Party shall make the crimes referred to in paragraph 1 punishable by appropriate penalties which take into account their gravity.

Article 8. Jurisdiction

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the crimes to which this Convention applies in accordance with article 2 paragraph 1, as well as any crime it has notified as applicable under article 2, paragraph 2, in the following cases:
 - (a) When the crimes are committed in any territory under its jurisdiction or on board a vessel or aircraft registered in that State;
 - (b) When the alleged offender is a national of that State.
2. Each State Party may take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the crimes to which this Convention applies in accordance with article 2 paragraph 1, as well as any crime it has notified as applicable under article 2, paragraph 2, in the following cases:
 - (a) When the alleged offender is a stateless person who is habitually resident in that State's territory;
 - (b) When the victim is a national of that State.

3. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over such crimes in cases where the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction and it does not extradite the alleged offender to any of the States referred to in paragraphs 1 or 2, or surrender the alleged offender to a competent international criminal court or tribunal.
4. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with domestic law.

Article 9. Nationals

For the purposes of this Convention, each State Party may, at any time, by written notification to the Depositary, define the term “nationals” according to its domestic law.

Article 10. General principle of cooperation

States Parties shall execute requests for cooperation made pursuant to this Convention in accordance with their domestic law.

Article 11. Statute of limitations

For the purposes of this Convention, the crimes to which this Convention applies in accordance with article 2 shall not be subject to any statute of limitations contrary to international law.

Article 12. Right to complain

1. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that any person who alleges that crimes to which that State Party applies this Convention have been or are being committed has the right to complain to its competent authorities.
2. States Parties shall undertake to examine any received complaints, promptly and impartially, in accordance with their domestic law and, where appropriate, relevant domestic policies.

Article 13. Preliminary measures

1. Upon being satisfied, after an examination of information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person alleged to have committed a crime to which it applies this Convention is present shall take the person into custody or take other legal measures to ensure the person's presence, in accordance with its domestic law. The custody and other legal measures may be continued only for such time as is necessary to enable any criminal, extradition or surrender proceedings to be instituted.
2. Such State Party shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.
3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 shall be assisted in communicating immediately with the nearest appropriate representative of the State of which the person is a national, or, if the person is stateless, with the representative of the State where the person habitually resides.

4. When a State Party, pursuant to the provisions of this article, has taken a person into custody, it shall immediately notify the States Parties referred to in article 8, paragraphs 1 and 2, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant the person's detention. The State Party which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 2 shall, as appropriate, promptly report its findings to the said States Parties and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 14. Aut dedere, aut iudicare

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed any crimes to which this Convention applies in accordance with article 2, is found shall in the cases contemplated in article 8, if it does not extradite or surrender the person to another State or a competent international criminal court or tribunal, submit the case to its competent authorities for the purposes of prosecution.
2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other crime of a grave nature under the domestic law of that State Party. In the cases referred to in article 8, paragraph 3, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 8, paragraphs 1 and 2.
3. Any person against whom proceedings are brought in connection with any of the crimes to which this Convention applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings.

Article 15. Liability of legal persons

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for their participation in the crimes to which that State Party applies this Convention.
2. Subject to the legal principles of a State Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.
3. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the crimes.
4. Each State Party shall, in particular, ensure that legal persons held liable in accordance with this article are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 16. Use and protection of personal data

1. The States Parties shall ensure that personal data transferred from one State Party to another shall be used only for the purpose for which it was transferred. Personal data shall not be used for any incompatible purpose. Personal data shall not be transferred to any third State or international organization without prior approval of the State Party which initially transferred the personal data. The State Party which initially transferred the personal data may specify terms that the requesting State Party must respect in connection with any onward transfer.

2. Where the requested State Party has imposed special conditions on the use of personal data it has provided, the requesting State Party shall upon request from the requested State Party provide information on the use that has been made of the personal data.
3. Where, following disclosure to the requesting State Party, the requested State Party becomes aware of circumstances that may cause it to seek an additional condition in a particular case, a central authority of the requested State Party may consult with a central authority of the requesting State Party to determine the extent to which the personal data can be protected.
4. The States Parties shall transfer accurate personal data to each other. If it appears that incorrect personal data has been transferred or if it appears that personal data should not have been transferred by the requested or requesting State Party, the State Party concerned shall immediately be notified to this effect. The State Party concerned shall correct or delete the personal data without delay, unless it is needed for the purposes of paragraphs 8 and 9.
5. Upon request, the person concerned shall be informed about any transferred personal data relating to that person and about the purpose of its intended use. However, this information may be withheld in order to avoid prejudicing the prevention, detection, investigation or prosecution of crimes.
6. The transferred personal data shall be erased or anonymized by the requesting State Party as soon as it is no longer required for the purpose for which it has been transferred, except where retaining the personal data is required to exercise the rights referred to in paragraphs 8 and 9.
7. The receiving State Party shall ensure appropriate protection of the personal data received from accidental loss, accidental or unlawful destruction or alteration and unauthorized disclosure, unauthorized access and any other unauthorized processing.
8. For the purposes of this Convention, States Parties shall ensure that any person concerned by a transfer of data is entitled to obtain access to, rectification of or erasure of their personal data from the State Party which transmitted the data or the State Party which received the data. The exercise of this right may be limited if it would compromise one of the purposes mentioned in paragraph 1 or the exercise of the rights and freedoms of other persons.
9. States Parties shall ensure that the persons concerned are entitled to seek an effective remedy for the violation of any obligation contained in this article.
10. The requested State Party shall not be obliged to transfer personal data if the domestic law applicable to it prohibits transfer or if it has reason to assume that the legitimate interests of the person concerned would be adversely affected by such transfer.

Article 17. Spontaneous exchange of information

1. Without prejudice to its domestic law, a State Party may, without prior request, transmit information relating to the crimes to which it applies this Convention to another State Party where the former State Party believes that such information could assist the latter State Party in undertaking or successfully concluding inquiries and criminal proceedings, or could result in a request formulated by the latter State Party in accordance with this Convention. Without prejudice to more favorable conditions in other legal instruments, the spontaneous exchange

of information shall take place through the competent authorities of the States Parties concerned.

2. The transmission of information pursuant to paragraph 1 shall be without prejudice to inquiries and criminal proceedings in the providing State Party.
3. The competent authorities receiving the information shall comply with a request of the providing State Party that the information remain confidential, even temporarily, or with restrictions on its use.
4. Notwithstanding paragraph 3, the receiving State Party may disclose in its proceedings information that is exculpatory to an accused person. In such case, the receiving State Party shall notify the providing State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the providing State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the receiving State Party shall inform the providing State Party of the disclosure without delay.
5. Upon the request of the providing State Party the information transmitted shall not be used as evidence in criminal proceedings before a request for mutual legal assistance has been granted.

Article 18. Costs

1. The ordinary costs of executing a request pursuant to this Convention shall be borne by the requested State Party, unless otherwise determined in this Convention or otherwise agreed by the States Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the States Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request shall be executed, as well as the manner in which the costs shall be borne.
2. The following costs shall be borne or reimbursed by the requesting State Party, unless the requested State Party waives the reimbursement of all or some of these expenses:
 - (a) The costs incurred by the attendance of experts in the territory of the requested State Party;
 - (b) The costs of establishing and servicing video or telephone links;
 - (c) The remuneration of interpreters provided by the requested State Party;
 - (d) Allowances to witnesses as well as their travelling and subsistence expenses in the territory of the requested State Party.
3. The costs for the transportation to the requesting State Party of a person in custody carried out under article 36 shall be borne by the requesting State Party.
4. The costs for the transportation to the requesting State Party of the person whose extradition is sought, shall be borne by the requesting State Party.
5. The costs for the transportation of a sentenced person to the administering State Party executing the sentence shall be borne by that State Party.

Article 19. Definitions related to mutual legal assistance and extradition

For the purposes of this Convention:

- (a) “Confiscation”, which includes forfeiture where applicable, shall mean the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority;
- (b) “Freezing” or “seizure” shall mean temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or other competent authority;
- (c) “Proceeds of crime” shall mean any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of a crime to which this Convention applies;
- (d) “Property” shall mean assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to, or interest in, such assets;

PART II. CENTRAL AUTHORITIES AND COMMUNICATION

Article 20. Central authorities

1. Each State Party shall designate one or more central authorities. The central authorities shall be responsible for sending and receiving requests for and information on cooperation in accordance with the provisions of this Convention and shall encourage the speedy and proper execution of requests by the competent authorities.
2. Where a State Party has a special region or territory with a separate system for cooperation under this Convention, it may designate a distinct central authority that shall have the functions referred to in paragraph 1 for that region or territory.
3. Where a State Party has a distinct central authority responsible for sending and receiving requests and information in accordance with specific provisions of this Convention, it may designate a distinct central authority that shall have the functions referred to in paragraph 1 for the relevant provisions of this Convention.
4. At the request of one or more States Parties, consultations may be held among central authorities on matters related to the application of this Convention.
5. Each State shall notify its designation of one or more central authorities under paragraph 1, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, by means of a declaration addressed to the Depositary. A State subsequently may, at any time and in the same manner, change the terms of its declaration.

Article 21. Channel of communication and single points of contact

1. Requests made in accordance with this Convention and any communication related thereto shall be transmitted to the central authorities designated by the States Parties.
2. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention or at any time thereafter, declare, by means of a communication addressed to the Depositary, that requests be addressed to it through diplomatic channels, and/or, if possible, through the International Criminal Police Organization.
3. In order to facilitate the efficient communication regarding the execution of an individual request made in accordance with this Convention, each State Party may, without prejudice to article 20, paragraphs 1 to 4, designate single points of contact within its competent authorities. These points of contact may liaise with each other on practical matters regarding the execution of such a request.
4. Each State shall indicate its designated single points of contact in accordance with article 85, paragraph 1.
5. The transmission of any request, information or communication based on this Convention may, where the States Parties concerned agree, be done by secured electronic means while taking into account the need to protect confidentiality and to ensure authenticity. In any case,

upon request and at any time, the State Party concerned shall submit the originals or authenticated copies of the documents.

Article 22. Acceptable languages

1. Requests shall be made in a language acceptable to the requested State Party.
2. Each State shall indicate the language or languages acceptable to that State by informing the central authorities of the States Parties, or, if the conditions in article 85, paragraphs 2 and 3, are met, the State designated to provide additional interim support.

PART III. MUTUAL LEGAL ASSISTANCE

Article 23. Scope of Part III

1. States Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the crimes to which they apply this Convention.
2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested State Party in respect of investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the crimes for which a legal person may be held liable in accordance with article 15, paragraph 1, in the requesting State Party.

Article 24. Purpose of the request

Mutual legal assistance to be afforded in accordance with the provisions of this Convention may include:

- (a) Taking evidence or statements from persons, including, as far as consistent with the domestic law of the requested State Party, by video conference;
- (b) Examining objects and sites;
- (c) Providing information, evidentiary items and expert evaluations;
- (d) Executing searches, seizures and confiscations;
- (e) Effecting service of judicial documents;
- (f) Providing originals or copies, if need be certified, of relevant documents, records and computer data, including official, bank, financial, corporate or business records;
- (g) Facilitating the voluntary appearance of persons and the temporary transfer of detained persons, in the requesting State Party;
- (h) Using special investigative techniques;
- (i) Conducting cross-border observations;
- (j) Setting up joint investigation teams;
- (k) Taking measures that allow for the adequate protection of victims and witnesses and their rights;
- (l) Providing any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested State Party.

Article 25. Request and supporting documents

1. A request for mutual legal assistance shall be made in writing under conditions allowing the requested State Party to establish authenticity.
2. A request for mutual legal assistance shall contain or be accompanied by the following:
 - (a) The identity of the authority making the request;

- (b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates and the name and functions of the authority conducting the investigation, prosecution or judicial proceeding;
 - (c) A summary of the relevant facts, except in relation to requests for the purposes of service of judicial documents;
 - (d) A statement of the relevant domestic law, accompanied by the reference texts, and a statement of the penalty that has been or can be imposed for the crimes;
 - (e) A description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting State Party wishes to be followed;
 - (f) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned;
 - (g) The purposes for which the evidence, information or action is sought, and when needed their relevance to the underlying investigation, prosecution or judicial proceedings;
 - (h) Where appropriate, the time limit within which the assistance should be provided and the reasons therefore;
 - (i) Where applicable, a statement of the relevant domestic law allowing a witness to refuse to make a deposition.
3. In urgent circumstances, where agreed by both the requesting State Party and the requested State Party, requests may be made orally or by any means leaving a written record but shall be confirmed in accordance with paragraphs 1 and 2 as soon as reasonably possible.

Article 26. Confidentiality of requests for mutual legal assistance

The requested State Party shall keep confidential the fact, substance and outcome of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested State Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting State Party. The requesting State Party shall determine whether the request should nevertheless be executed.

Article 27. Provisional measures

- 1. At the request of the requesting State Party, the requested State Party, in accordance with its domestic law, may take provisional measures for the purposes of preserving evidence, maintaining an existing situation or protecting endangered legal interests.
- 2. The requested State Party may execute the request for provisional measures partially or subject to conditions, including by limiting the duration of the requested measures.

Article 28. Additional information

If the requested State Party considers that the information provided in support of a request for mutual legal assistance is not sufficient to make a decision on or to enable the execution of the request, it may request that additional information be provided within such reasonable time as it specifies.

Article 29. Legal basis of mutual legal assistance

If a State Party that makes mutual legal assistance conditional on the existence of a treaty receives a request for mutual legal assistance from another State Party with which it has no mutual legal assistance treaty, it shall consider this Convention as the legal basis for mutual legal assistance in respect of any crime to which this Convention applies.

Article 30. Grounds for refusal of mutual legal assistance

1. Mutual legal assistance may, with due consideration to the principles stipulated under paragraph 2, be refused if:
 - (a) The requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, gender, color, mental or physical disability, sexual orientation, religion, nationality, ethnic origin, political opinions or belonging to a particular social group, or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons;
 - (b) The request concerns a crime punishable by the death penalty under the domestic law of the requesting State Party, unless, in accordance with the domestic law of the requested State Party:
 - (i) The requesting State Party gives credible, sufficient and effective guarantees, or, if requested by the requested State Party, agrees to a condition, that fulfills the requirements of the requested State Party, that the death penalty will not be imposed; or
 - (ii) Where possible under the domestic law of the requested State Party, if the death penalty has already been imposed, the requesting State Party gives credible, sufficient and effective guarantees, or, if requested by the requested State Party, agrees to a condition, that fulfills the requirements of the requested State Party, that the death penalty shall not be enforced;
 - (c) The request concerns facts on the basis of which the prosecuted person has been finally judged in the requested State Party for a crime based on the same criminal conduct;
 - (d) There are substantial grounds to believe that the person concerned by the request would be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, a flagrant violation of the right to a fair trial or other flagrant violations of fundamental human rights in the requesting State Party in accordance with the domestic law of the requested State Party;
 - (e) The authorities of the requested State Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to a crime based on the same criminal conduct, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;
 - (f) The request is not made in conformity with the provisions of this Convention;

- (g) The requested State Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, ordre public or other essential interests;
 - (h) The request has been issued on behalf of an extraordinary or ad hoc court or tribunal of the requesting State Party, unless the competent authorities of the requesting State Party give assurances considered sufficient that the judgment will be rendered by a court which is generally empowered under the rules of judicial administration to pronounce on criminal matters;
 - (i) Granting the request would be contrary to the domestic law of the requested State Party relating to mutual legal assistance;
 - (j) There are substantial grounds to believe that the person concerned by the request would face a real risk of a sentence of life imprisonment without parole or indefinite sentence.
2. When exercising its discretion under paragraph 1, States Parties shall take into consideration international and domestic principles of human rights and fundamental freedoms, including the rights to life, liberty and security of the person.
 3. States Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the crime is also considered to involve fiscal matters, nor on the ground of bank secrecy.
 4. Reasons shall be given for any or partial refusal of mutual legal assistance.
 5. Before refusing a request pursuant to this article or postponing its execution pursuant to article 32, paragraph 4, the requested State Party shall consult, where appropriate, with the requesting State Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting State Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.

Article 31. Limitations on transmissions and use of information and evidence

1. The requesting State Party shall not transmit or use information or evidence provided by the requested State Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested State Party.
2. Nothing in this article shall prevent the requesting State Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting State Party shall notify the requested State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting State Party shall inform the requested State Party of the disclosure without delay.
3. Where the requested State Party has imposed special conditions on the use of information or evidence it has provided, the requesting State Party shall upon request from the requested State Party provide information on the use it has made of the information or evidence.
4. Where, following disclosure to the requesting State Party, the requested State Party becomes aware of circumstances that may cause it to seek an additional condition in a particular case, the central authority of the requested State Party may consult with the central authority of the

requesting State Party to determine the extent to which the evidence and information can be protected.

Article 32. Execution of the request

1. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested State Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested State Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.
2. The requested State Party shall execute the request as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting State Party and for which reasons are given, preferably in the request. It shall respond to reasonable requests by the requesting State Party on progress of its handling of the request. The requesting State Party shall promptly inform the requested State Party when the assistance sought is no longer required.
3. On the express request of the requesting State Party, the requested State Party shall, as far as possible, state the date and place of execution of the request for mutual legal assistance. Officials and interested persons may be present if the requested State Party consents.
4. The execution of the request may be postponed by the requested State Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding. Where appropriate, reasons shall be given for any postponement, including, when possible, the conditions under and the timeframe in which execution could take place.

Article 33. Depositions of persons in the requested State Party

1. Witnesses and experts shall be heard in accordance with the domestic law of the requested State Party. Witnesses and experts may refuse to make depositions if the law of the requested or requesting State Party allows them to do so.
2. If their refusal to make depositions is based on the domestic law of the requesting State Party, the requested State Party shall consult the requesting State Party.
3. A witness or expert invoking the right to refuse to make a deposition, as provided for in paragraph 1, cannot be subjected to any penalty in the requesting or requested State Party for that reason.
4. Without prejudice to any measures agreed for the protection of persons, the requested State Party shall, on the conclusion of the hearing, draw up minutes indicating the date and place of the hearing, the identity of the person heard, the identities and functions of any other person in the requested State Party participating in the hearing, any oaths taken and the technical conditions under which the hearing took place. The document shall be forwarded by the requested State Party to the requesting State Party.
5. Where witnesses or experts are being heard within its territory in accordance with this article and refuse to make a deposition when under an obligation to do so or do not depose according to the truth, each State Party shall take the necessary measures to ensure that its domestic law applies in the same way as if the hearing took place in a domestic procedure.

Article 34. Hearing by video conference

1. If a person is in the territory of a State Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another State Party, the latter may request that the hearing take place by video conference, as provided for in paragraphs 2 to 7. This paragraph may also be applied to the use of video conference for other purposes, such as the identification of objects, persons or places, if agreed by the requested State Party.
2. The requested State Party shall agree to the hearing by video conference provided that the use of the video conference is not contrary to basic principles of its domestic law and on the condition that it has the technical means to carry out the hearing by video conference. If the requested State Party has no access to the technical means to carry out the hearing by video conference, such means may be made available to it by the requesting State Party by mutual agreement.
3. Requests for a hearing by video conference shall contain, in addition to the information referred to in article 25, the name of the judicial authority conducting the hearing or, if agreed by the requested State Party, another competent authority conducting the hearing.
4. The judicial authority of the requested State Party may summon the person concerned to appear in accordance with the forms laid down by its domestic law.
5. With reference to a hearing by video conference, the following rules shall apply:
 - (a) A judicial authority of the requested State Party shall be present during the hearing, where necessary assisted by an interpreter, and may also be responsible for ensuring both the identification of the person to be heard and respect for the basic principles of the domestic law of the requested State Party; if the judicial authority of the requested State Party is of the view that during the hearing the basic principles of the domestic law of the requested State Party are being infringed, it shall immediately take the necessary measures to ensure that the hearing continues in accordance with those principles;
 - (b) Measures for the protection of the person to be heard shall be agreed, where necessary, between the competent authorities of the requesting and the requested Parties;
 - (c) The hearing shall be conducted directly by, or under the direction of, the judicial authority of the requesting State Party in accordance with its domestic law;
 - (d) At the request of the requesting State Party or the person to be heard, the requested State Party shall ensure that the person to be heard is assisted by an interpreter and/or a legal counsel, if necessary;
 - (e) The person to be heard may claim the right not to make a deposition which would accrue to that person under the domestic law of either the requested or the requesting State Party.
6. States Parties may at their discretion also apply the provisions of this article to hearings by video conference involving the accused person or the suspect on the basis of the person's consent. In this case, the decision to hold the video conference, and the manner in which the video conference shall be carried out, shall be subject to consent of both States Parties concerned, and in accordance with their domestic laws and relevant international instruments.

7. This article is without prejudice to any agreement or arrangement allowing hearing by video conference to be undertaken by other means.

Article 35. Appearances of persons in the requesting State Party

1. If the requesting State Party considers the personal appearance of a witness or expert before its judicial authorities necessary, it shall mention this in its request for the service of a summons to appear. The requested State Party shall invite the witness or expert to appear in the territory of the requesting State Party and shall inform, without delay, the requesting State Party of the reply, if any, of the witness or expert.
2. In the case provided for under paragraph 1, the request or the summons to appear shall indicate the approximate allowances payable as well as the travelling and subsistence expenses reimbursable.
3. If a specific request is made, the requested State Party may grant the witness or expert an advance. The advance shall be reimbursed by the requesting State Party.
4. A witness or expert who has failed to comply with a summons to appear, service of which was requested, shall not, even if this summons contains obligations, be subject to any punishment or measure of constraint, unless the witness or expert later voluntarily enters the territory of the requesting State Party and is there again duly summoned.

Article 36. Temporary transfer of detainees

1. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for the purposes of identification, deposition or otherwise providing assistance in obtaining evidence for investigations, prosecutions or judicial proceedings in relation to the crimes to which they apply this Convention, may be transferred if the following conditions are met:
 - (a) The person freely gives an informed consent;
 - (b) The competent authorities of both States Parties agree, subject to such conditions as those States Parties may deem appropriate.
2. For the purposes of paragraph 1:
 - (a) The State Party to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State Party from which the person was transferred;
 - (b) The State Party to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State Party from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States Parties;
 - (c) The State Party to which the person is transferred shall not require the State Party from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;

- (d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State Party from which the person was transferred for time spent in the custody of the State Party to which the person was transferred.

Article 37. Safe conduct

1. A witness, expert or other person who, at the request of the requesting State Party, consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting State Party shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or convictions prior to departure from the territory of the requested State Party.
2. The safe conduct provided for in paragraph 1 shall cease when the witness, expert or other person:
 - (a) Having had, for a period of 15 consecutive days or for any period agreed upon by the States Parties from the date on which the person has been officially informed that the person's presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory of the requesting State Party; or
 - (b) Having left the territory of the requesting State Party, has returned of the person's own free will.

Article 38. Transmission of objects, documents, records or other evidence

1. Upon request, the requested State Party may transmit objects, documents, records or any other evidence requested to the requesting State Party. If the requesting State Party expressly requests the transmission of the originals of documents, records or other evidence, the requested State Party shall make every effort to comply with the request.
2. The requesting State Party shall return what was transmitted as soon as possible or at the latest after the end of the proceedings, unless the requested State Party expressly waives the return thereof.

Article 39. Special investigative techniques

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each State Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities in its territory for the purposes of effectively investigating and prosecuting crimes to which it applies this Convention.
2. For the purposes of investigating the crimes to which States Parties apply this Convention, they are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using special investigative techniques in the context of cooperation at the international level. Such agreements or arrangements shall be concluded

and implemented in full compliance with the principle of sovereign equality of States and shall be carried out strictly in accordance with the terms of those agreements or arrangements.

3. In the absence of an agreement or arrangement referred to in paragraph 2, decisions to use special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the States Parties concerned.

Article 40. Covert investigations

1. The requesting State Party and the requested State Party may agree to assist one another in the conduct of investigations by officers acting under covert or false identity into crimes to which the States Parties concerned apply this Convention.
2. The decision on the request is taken in each individual case by the competent authorities of the requested State Party with due regard to its domestic law and procedures. The duration of the covert investigation, the detailed conditions, and the legal status of the officers concerned during covert investigations shall be agreed between the competent authorities of the requesting and the requested State with due regard to their domestic law and procedures.
3. Covert investigations shall take place in accordance with the domestic law and procedures of the State Party on the territory of which the covert investigation is carried out. The competent authorities of the States Parties involved shall cooperate to ensure that the covert investigation is prepared and supervised and to make arrangements for the security of the officers acting under covert or false identity.
4. For the purposes of paragraph 2, each State shall indicate the competent authorities by informing the central authorities of the States Parties, or, if the conditions in article 85, paragraphs 2 and 3, are met, the State designated to provide additional interim support.

Article 41. Joint investigation teams

1. By mutual agreement, the competent authorities of two or more States Parties may take the necessary measures, in accordance with their domestic law and international law, to establish a joint investigation team for a specific purpose and a limited period, which may be extended by mutual consent, to carry out criminal investigations in one or more of the States Parties involved.
2. The composition of the team shall be set out in the agreement. A joint investigation team may, in particular, be established where:
 - (a) The investigations of a State Party into crimes to which it applies this Convention, require difficult and demanding investigations having links with other States Parties;
 - (b) A number of States Parties are conducting investigations into crimes to which they apply this Convention where the circumstances of the case necessitate coordinated, concerted action in the States Parties involved.
3. A request for the setting up of a joint investigation team may be made by any of the States Parties involved. The team shall be set up in one of the States Parties in which the investigations are expected to be carried out.

4. In addition to the information referred to in the relevant provisions of article 24, requests for the setting up of a joint investigation team shall include proposals for the composition of the team, the purpose and the duration for which the joint investigation team would be constituted.
5. A joint investigation team shall operate in the territory of the States Parties setting up the team under the following general conditions:
 - (a) The leader or leaders of the team shall be representatives of the competent authorities participating in criminal investigations from the State Party in which the team operates;
 - (b) The leader or leaders of the team shall act within the limits of their competence under their respective domestic laws;
 - (c) The team shall carry out its operations in accordance with the domestic law of the State Party in which the team operates;
 - (d) The members and seconded members of the team shall carry out their tasks under the leadership of the persons referred to in subparagraph (a), taking into account the conditions set by their own authorities in the agreement on establishing the team;
 - (e) The State Party in which the team operates shall make the necessary organizational arrangements for it to carry out its operations.
6. In this article, members of the joint investigation team from the State Party in which the team operates are referred to as "members", while members from States Parties other than the State Party in which the team operates are referred to as "seconded members".
7. Seconded members of the joint investigation team shall be entitled to be present when investigative measures are taken in the State Party in which the team operates. However, the leader of the team may, for particular reasons, in accordance with the domestic law of the State Party in which the team operates, decide otherwise.
8. Seconded members of the joint investigation team may, in accordance with the domestic law of the State Party in which the team operates, be entrusted by the leader of the team with the task of taking certain investigative measures where this has been approved by the competent authorities of the State Party in which the team operates and the seconding State Party.
9. Where the joint investigation team needs investigative measures to be taken in one of the States Parties establishing the team, members seconded to the team by that State Party may request their own competent authorities to take those measures. Those measures shall be considered in that State Party under the conditions which would apply if they were requested in a domestic investigation.
10. Where the joint investigation team needs assistance from a State Party other than those which have established the team, or from a third State, the request for assistance may be made by the competent authorities of the State Party in which the team operates to the competent authorities of the other State concerned in accordance with the relevant instruments or arrangements.
11. Seconded members of the joint investigation team may, in accordance with their domestic law and within the limits of their competence, provide the team with information available in the

State Party which has seconded them for the purpose of the criminal investigations conducted by the team.

12. Information lawfully obtained by a member or seconded member while part of a joint investigation team which is not otherwise available to the competent authorities of the States Parties involved may be used for the following purposes:
 - (a) For the purposes for which the team has been established;
 - (b) For detecting, investigating and prosecuting other crimes, subject to the prior consent of the competent authority of the State Party where the information became available, which may be withheld only in cases where such use would endanger criminal investigations in that State Party or in respect of which that State Party could refuse mutual legal assistance;
 - (c) For preventing an immediate and serious threat to public security and without prejudice to subparagraph (b) if subsequently a criminal investigation is opened;
 - (d) For other purposes to the extent that this is agreed between the States Parties which have established the team.
13. This article shall be without prejudice to any other existing provisions or arrangements on the establishment or operation of joint investigation teams.
14. To the extent that the domestic laws of the States Parties involved or the provisions of any legal instrument applicable between them permit, arrangements may be agreed for persons other than representatives of the competent authorities of the States Parties which have established the joint investigation team to take part in the activities of the team. The rights conferred upon the members or seconded members of the team by virtue of this article shall not apply to these persons, unless the agreement expressly states otherwise.

Article 42. Cross-border observations

1. Law enforcement officers of one of the States Parties who, within the framework of a criminal investigation, are keeping under observation in their country a person who is presumed to have taken part in a crime to which they apply this Convention, or a person who it is strongly believed will lead to the identification or location of the former person, may be authorized to continue their observation in the territory of another State Party where the latter has authorized the cross-border observation in response to a request for assistance which has previously been submitted. Conditions may be attached to the authorization.
2. On request, the cross-border observation may be entrusted to officers of the State Party in whose territory it is carried out.
3. The request for assistance referred to in paragraph 1 shall be sent to an authority designated by each State Party and having jurisdiction to grant or to forward the requested authorization.
4. The cross-border observation, if carried out by one or more officers referred to in paragraph 1, shall be carried out only under the following general conditions:
 - (a) The officers conducting the observation shall comply with the provisions of this article and with the domestic law of the State Party in whose territory they are operating; they shall follow the instructions of the competent authorities of that State Party;

- (b) The officers shall, during the observation, carry a document certifying that authorization has been granted;
- (c) The officers conducting the observation shall be able at all times to provide proof that they are acting in an official capacity;
- (d) The officers conducting the observation may carry their service weapons during the observation, unless specifically otherwise decided by the requested State Party; their use shall be prohibited save in cases of legitimate self-defence in accordance with the domestic law of the requested State Party;
- (e) Entry into private homes and places not accessible to the public shall be prohibited;
- (f) The officers conducting the observation may neither stop and question, nor arrest, the person under observation;
- (g) All operations shall be the subject of a report to the authorities of the State Party in whose territory they took place; the officers conducting the observation may be required to appear in person;
- (h) The authorities of the State Party from which the observing officers have come shall, when requested by the authorities of the State Party in whose territory the observation took place, assist the enquiry subsequent to the operation in which they took part, including any legal proceedings.

Article 43. Criminal liability of officials

During the operations referred to in articles 39, 40, 41 or 42, unless otherwise agreed upon by the States Parties concerned, officials from a State Party other than the State Party where the operation is taking place shall be regarded as officials of the latter State Party with respect to crimes committed against them or by them.

Article 44. Civil liability of officials

1. Where, in accordance with articles 39, 40, 41 or 42, officials of a State Party are operating in another State Party, the former State Party shall be liable for any damage caused by them during their operations, in accordance with the domestic law of the State Party where the operation is taking place.
2. The State Party where the damage referred to in paragraph 1 was caused shall provide compensation for such damage under the conditions applicable to any damage caused by its own officials.
3. The State Party whose officials have caused damage to any person in the territory of another State Party shall fully reimburse the latter State Party for any compensation provided to any such person.
4. Without prejudice to the exercise of its rights vis-à-vis third parties and with the exception of paragraph 3, each State Party shall refrain in the case provided for in paragraph 1 from requesting reimbursement of damages caused by another State Party.

5. The provisions of this article shall apply, unless otherwise agreed upon by the States Parties concerned.

Article 45. International cooperation for purposes of confiscation

1. A State Party that has received a request for confiscation of the proceeds of crime or property the value of which corresponds to that of such proceeds of crime to which it applies this Convention, including laundered property, or of property, equipment or other instrumentalities used in or destined for use in such crimes, or other property for the purposes of providing reparations to victims in accordance with article 83, paragraph 3, situated in its territory, shall, to the greatest extent possible and in accordance with its domestic law either:
 - (a) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such an order is granted, give effect to it; or
 - (b) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by a court in the territory of the requesting State Party, insofar as it relates to the proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities used or destined for use in the crimes to which it applies this Convention, situated in the territory of the requested State Party.
2. Following a request made by another State Party having jurisdiction over a crime to which it applies this Convention, the requested State Party shall, to the greatest extent possible in accordance with its domestic law, take measures to identify, trace and freeze or seize the proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities used or destined for use in the crimes to which it applies this Convention, for the purposes of eventual confiscation to be ordered either by the requesting State Party or, pursuant to a request under paragraph 1, by the requested State Party.
3. If the proceeds of crime have been transformed or converted, in part or in full, into other property, such property shall be subject to the measures referred to in this article instead of the proceeds of crime.
4. If the proceeds of crime have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to freezing or seizure, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds of crime.
5. Income or other benefits derived from the proceeds of crime, from property into which the proceeds of crime have been transformed or converted, or from property with which the proceeds of crime have been intermingled shall also be subject to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as the proceeds of crime.
6. For the purposes of this article, each State Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized. States Parties shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.
7. The provisions of paragraph 1 may also apply to confiscation consisting in a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of the proceeds of crime, if property on which the confiscation can be enforced is located in the requested State Party. In such cases, when

enforcing confiscation pursuant to paragraph 1, the requested State Party may, if payment is not obtained, effectuate the claim on any property available for that purpose.

8. The States Parties may co-operate insofar as their respective domestic laws allows with those State Parties which request the execution of measures equivalent to confiscation leading to the deprivation of property, which are not criminal sanctions, in so far as such measures are ordered by a judicial authority of the requesting State Party in relation to crimes to which it applies this Convention, provided that it has been established that the property constitutes proceeds of crime, or other property as referred to in paragraphs 3 to 5.
9. In addition to the information specified in article 25 requests made in accordance with this article shall contain:
 - (a) In the case of a request pertaining to paragraph 1, subparagraph (a), a description of the property or assets to be confiscated, and a statement of the facts relied upon by the requesting State Party sufficient to enable the requested State Party to seek the order under its domestic law;
 - (b) In the case of a request pertaining to paragraph 1, subparagraph (b), a legally admissible copy of an order of confiscation upon which the request is based issued by the requesting State Party, a statement of the facts and information as to the extent to which execution of the order is requested;
 - (c) In the case of a request pertaining to paragraph 2, a statement of the facts relied upon by the requesting State Party and a description of the actions requested.
10. The decisions or actions provided for in paragraphs 1 and 2 shall be taken by the requested State Party in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and procedural rules or any existing bilateral or multilateral convention, agreement or arrangement with the requesting State Party.
11. The provisions of this article shall not be construed to prejudice the rights of third parties acting in good faith.

Article 46. Restitution

1. At the request of the requesting State Party and without prejudice to the rights of third parties acting in good faith, the requested State Party, insofar as its domestic law permits, may place seized or confiscated property obtained by a crime to which the States Parties concerned apply this Convention at the disposal of the requesting State Party. The requesting State Party may decide to return the property to its rightful owners.
2. When transmitting objects, documents, records or evidence, the requested State Party may waive the return thereof, either before or after the transmission to the requesting State Party, if the restitution of these objects, documents, records or evidence to the rightful owner might be facilitated thereby.

Article 47. Disposal of confiscated assets, including restitution or sharing

1. The proceeds of crime or property confiscated by a State Party pursuant to article 45 shall be disposed of by that State Party in accordance with its domestic law and administrative procedures.
2. When acting on the request made by another State Party in accordance with article 45, States Parties shall, to the extent permitted by domestic law and if so requested, give priority consideration to returning the confiscated proceeds of crime or property or the value of which corresponds to such proceeds or property to the requesting State Party so that it can provide compensation to the victims of the crimes to which the States Parties apply this Convention or return such proceeds of crime or property to their legitimate owners.
3. When acting on the request made by another State Party in accordance with article 45, a State Party may give special consideration to concluding agreements or arrangements on sharing with other States Parties, on a regular or case-by-case basis, such proceeds of crime or property, or funds derived from the sale of such proceeds of crime or property, in accordance with its domestic law or administrative procedures.

Article 48. Transfer of proceedings

States Parties may consider the possibility of transferring proceedings to one another for the prosecution of a crime to which they apply this Convention in cases where such transfer is considered to be in the interests of the proper administration of justice, in particular in cases where several jurisdictions are involved.

PART IV. EXTRADITION

Article 49. Scope of Part IV

1. The provisions of this Part shall apply to the crimes to which this Convention applies where the person who is the subject of a State Party's request for extradition is present in the territory of the requested State Party.
2. Without prejudice to article 51, extradition shall be granted if the crime is punishable by deprivation of liberty for a maximum period of at least one year both under the domestic laws of the requested State Party and the requesting State Party. Where a person has been convicted and sentenced to prison in the requesting State Party, the duration of the remaining sentence to be served shall be for a period of at least six months.
3. If the request for extradition includes several separate crimes, at least one of which is extraditable under this Convention and some of which are not covered by this Convention, the requested State Party may apply the provisions of this article also in respect of the latter crimes.
4. Each of the crimes to which States Parties apply this Convention shall be deemed to be included as an extraditable crime in any extradition treaty applicable between them. States Parties undertake to include such crimes as extraditable crimes in every extradition treaty to be concluded between them.

Article 50. Legal basis for extradition

If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it shall consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of any crime to which this Convention applies.

Article 51. Grounds for refusal

1. Extradition shall be refused if:
 - (a) The requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, gender, color, mental or physical disability, sexual orientation, religion, nationality, ethnic origin, political opinions or belonging to a particular social group, or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons;
 - (b) The request concerns a crime punishable by the death penalty under the domestic law of the requesting State Party, unless, in accordance with the domestic law of the requested State Party:
 - (i) The requesting State Party gives credible, sufficient and effective guarantees, or, if requested by the requested State Party, agrees to a condition, that fulfills the requirements of the requested State Party, that the death penalty will not be imposed; or

- (ii) Where possible under the domestic law of the requested State Party, if the death penalty has already been imposed, the requesting State Party gives credible, sufficient and effective guarantees, or, if requested by the requested State Party, agrees to a condition, that fulfills the requirements of the requested State Party, that the death penalty shall not be enforced;
- (c) The requested State Party has already made a final judgment against the person whose extradition is sought, for a crime based on the same criminal conduct;
- (d) There are substantial grounds to believe that the person whose extradition is sought would be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, a flagrant violation of the right to a fair trial or other flagrant violations of fundamental human rights in the requesting State Party in accordance with the domestic law of the requested State Party.

2. Extradition may be refused if:

- (a) The person sought would face a real risk of a sentence of life imprisonment without parole or indefinite sentence;
- (b) The person sought is to be tried before a competent international court or tribunal, recognized by the requested State Party;
- (c) The person sought has been finally judged by a competent international court or tribunal of which the jurisdiction is recognized by the requested State Party or by another State, for a crime based on the same criminal conduct;
- (d) The competent authorities of the requested State Party are proceeding against the person whose extradition is sought in respect of an alleged crime based on the same criminal conduct for which extradition is requested;
- (e) The request has been issued on behalf of an extraordinary or ad hoc court or tribunal of the requesting State Party, unless the competent authorities of the requesting State Party give assurances considered sufficient that the judgment will be rendered by a court which is generally empowered under the rules of judicial administration to pronounce on criminal matters;
- (f) The requested State Party has received concurrent requests from more than one State or competent international criminal court or tribunal, and has granted one of these requests;
- (g) The request is not made in conformity with the provisions of this Convention;
- (h) The surrender of the person sought is likely to have exceptionally serious consequences for that person, in particular because of the age or the state of health of the person;
- (i) Without prejudice to article 11, the crime has become time-barred by the domestic law of the requested State Party, unless this would be contrary to international law;
- (j) The requested State Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, ordre public or any other essential interests.

3. Before refusing a request pursuant to this article, or postponing its execution pursuant to article 54, paragraph 3, the requested State Party shall consult where appropriate with the requesting State Party to consider whether extradition may be permitted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting State Party accepts extradition subject to those conditions, it shall comply with these conditions.

Article 52. Rule of speciality

1. A person who has been extradited shall not be proceeded against, sentenced or detained with a view to the carrying out of a sentence or detention order for any crime committed prior to extradition other than that for which the person was extradited, nor shall the person be for any other reason restricted in the person's personal freedom, except in the following cases:
 - (a) When the State Party which extradited the person sought consents. A request for consent shall be submitted, accompanied by the documents mentioned in article 56 and any additional information required by the State Party which extradited the person sought. A waiver of speciality may be granted for crimes that would be subject to extradition in accordance with the provisions of this Convention, or in accordance with any other treaty applicable to both States Parties, or in accordance with the principles of international law or its domestic law, when acceptable by the requested State Party;
 - (b) When the person, having had an opportunity to leave the territory of the requesting State Party to which that person has been extradited, has not done so within 45 days of the person's final discharge, or if the person has returned to that territory after leaving it.
2. Notwithstanding paragraph 1, the requesting State Party may take any measures as necessary to remove the person from its territory, or any measures as necessary under its domestic law, including proceedings *in absentia*, to prevent any legal effects resulting from the lapse of time.
3. When the description of the crime charged is altered in the course of proceedings, the extradited person shall only be prosecuted or sentenced insofar as the crime under its new description is shown by the alleged criminal conduct of the extradited person to be a crime which would allow extradition.

Article 53. Re-extradition to a third State

Except as provided for in article 52, paragraph 1, subparagraph (b), the requesting State Party shall not, without the consent of the requested State Party, surrender to another State Party or to a third State a person extradited to the requesting State Party and sought by that State Party or third State in respect of crimes committed before the extradition of that person. The requested State Party may request the production of the documents referred to in article 56, paragraph 2.

Article 54. Extradition of nationals

1. Extradition may be refused on the ground of nationality. When the extradition request is refused on this ground, article 14 shall apply.

2. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition that the person will be returned to that State Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought, and the State Party seeking the extradition of the person agrees with this and any other terms which the States Parties concerned may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to comply with the obligation contained in article 14.
3. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested State Party, the requested State Party shall, if its domestic law so permits, upon request of the requesting State Party, enforce the sentence that has been imposed under the domestic law of the requesting State Party or the remainder thereof in accordance with articles 75 to 79.

Article 55. Execution of the request

1. The execution of a request for extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party.
2. If the requested State Party refuses the whole or any part of the request for extradition or if it postpones the execution of the request, the reasons for refusal or postponement shall be notified to the requesting State Party, where appropriate.

Article 56. Request and supporting documents

1. A request for extradition shall be made in writing under conditions allowing the requested State Party to establish authenticity.
2. A request for extradition shall contain or be accompanied by the following:
 - (a) A description of the person sought, together with any other information that may help to establish that person's identity, nationality and location;
 - (b) The text of the relevant provision of the law defining the crime or, where necessary, a statement of the law relevant to the crime and a statement of the penalty that can be imposed for the crime;
 - (c) If the person is accused of a crime, a warrant issued by a court or other competent judicial authority for the arrest of the person or a certified copy of that warrant, a statement of the crime for which extradition is requested and a description of the acts or omissions constituting the alleged crime, including an indication of the time and place of its commission;
 - (d) If the person has been convicted of a crime, a statement of the crime for which extradition is requested and a description of the acts or omissions constituting the crime, including an indication of the time and place of its commission, and the judgment or any other document setting out the conviction and the sentence imposed, the fact that the sentence is enforceable and the duration of the remaining sentence to be served;

- (e) If the person has been convicted of a crime in the absence of that person, in addition to the documents referred to in subparagraph (d), a statement on any procedural requirements, guarantees or other legal means available for the defense of that person, including any right to a retrial or an appeal in the presence of that person;
 - (f) If the person has been convicted of a crime but no sentence has been imposed, a statement of the crime for which extradition is requested, a description of the acts or omissions constituting the crime, a document setting out the conviction, and a statement affirming that there is an intention to impose a sentence;
 - (g) Any other information and/or evidence, as provided for by the domestic law of the requested State Party.
3. If the requested State Party considers that the information provided in support of a request for extradition is not sufficient to make a decision, it may request that additional information be provided within such reasonable time as it specifies.

Article 57. Confidentiality of requests for extradition

The requested State Party shall keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested State Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting State Party. The requesting State Party shall determine whether the request should nevertheless be executed.

Article 58. Conflicting requests

1. If extradition or surrender is requested concurrently by more than one State Party or competent international criminal court or tribunal, either for the same crime or for different crimes, the requested State Party shall make its decision having regard to any obligation regarding the primacy of jurisdiction according to an international legal instrument to which the requested State Party is bound.
2. In the absence of such obligation, the requested State Party shall make its decision taking into account any relevant circumstances such as the relative gravity and place of commission of the crimes, the respective dates of the requests, the nationality of the person sought, the nationality of the victim or victims, and the possibility of subsequent extradition to another State Party.

Article 59. Provisional arrest

1. The requested State Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent, at the request of the requesting State Party take into custody a person whose extradition is sought and who is present in its territory or take any other appropriate measures to ensure the presence of that person at extradition proceedings.
2. The request for provisional arrest shall contain:
 - (a) The information referred to in article 56, paragraph 2, subparagraphs (a) to (c), if required according to the domestic law of the requested State Party;

- (b) A description of the crime giving rise to the request and underlying facts;
 - (c) A statement of the existence of the documents referred to in article 56;
 - (d) A statement that a formal request for extradition of the person sought will follow.
3. The requested State Party shall, without undue delay, inform the requesting State Party of the result of its handling of the request for provisional arrest.
 4. The provisional arrest shall be terminated if, within a period of 60 days after the arrest of the person sought, the requested State Party has not received the formal request for extradition. The person may be provisionally released at any time, in which case the requested State Party shall take any measures it considers necessary to prevent the escape of the person sought.
 5. The termination of the provisional arrest pursuant to paragraph 4 shall not prejudice re-arrest and subsequent extradition of the person concerned if the requested State Party subsequently receives the formal request for extradition.

Article 60. Consideration of Detention Periods

The requesting State Party is encouraged, to the greatest extent possible under its domestic law, to take into account all periods of detention arising from the execution of an extradition request in the requested State Party when determining the total period of detention to be served in the requesting State Party as a result of a custodial sentence or detention order being imposed.

Article 61. Surrender of the person to be extradited

1. If the request is agreed to, the requesting State Party and the requested State Party shall consult and agree on the place and date of surrender. The requesting State Party shall be informed on the length of time for which the person sought was detained with a view to the surrender.
2. Subject to the provisions of paragraph 3, if the person sought has not been taken over on the appointed date, the person may be released after the expiry of 30 days and shall in any case be released after the expiry of 45 days, unless otherwise specified by the requested State Party. The requested State Party may refuse to extradite the person for the same crime.
3. If circumstances beyond its control prevent a State Party from surrendering or taking over the person to be extradited, it shall notify the other State Party. The States Parties concerned shall consult and may agree on a new date for surrender and the provisions of paragraph 2 shall apply.

Article 62. Postponed or temporary surrender

1. The requested State Party may, after making its decision on the request for extradition, postpone the surrender of the person sought in order that the person may be proceeded against by that State Party or, if the person has already been convicted, in order that the person may serve the sentence imposed in the territory of that State Party for a crime other than that for which extradition is requested.

2. The requested State Party may, instead of postponing surrender, temporarily surrender the person sought to the requesting State Party in accordance with conditions to be determined by mutual agreement between the States Parties concerned.

Article 63. Simplified extradition procedure

If the extradition of a person sought is not manifestly precluded by the domestic law of the requested State Party and provided the person sought consents to extradition, in accordance with the procedure under the domestic law of the requested State Party, the requested State Party may grant extradition through a simplified procedure.

Article 64. Handing over of property

1. The requested State Party shall, insofar as its domestic law permits and at the request of the requesting State Party, seize and hand over property:
 - (a) Which may be required as evidence; or
 - (b) Which being the results of the crime and which, at the time of the arrest, is found in the possession of the person sought or is discovered subsequently.
2. The property referred to in paragraph 1 may be handed over even if extradition, having been granted, cannot be carried out owing to the death, disappearance or escape of the person sought.
3. When the property referred to in paragraph 1 is subject to seizure or confiscation in the territory of the requested State Party, the latter may, in connection with pending criminal proceedings, temporarily retain it or hand it over on the condition that it is returned.
4. Any rights which the requested State Party or third parties acting in good faith may have acquired in the property referred to in paragraph 1 shall be preserved, in accordance with the procedures provided by its domestic law. Where these rights exist, the requesting State Party shall return such property to the requested State Party as soon as possible and without charge at the end of the proceedings.

Article 65. Transit of persons to be extradited and transit of extradited persons

1. Where a person is to be extradited to a State Party through the territory of another State Party, the State Party to which the person is to be extradited shall request in writing from the other State Party permission for the transit of that person through its territory. This does not apply where air transport is used and no landing in the territory of the other State Party is scheduled.
2. Upon receipt of such a request, the requested State Party shall deal with this request in accordance with procedures provided under its domestic law. The requested State Party shall grant the request expeditiously, unless its essential interests would be prejudiced thereby.
3. The State Party of transit shall ensure that legal provisions exist that would enable detaining the person in custody during the transit.

4. In the event of an unscheduled landing in a State Party, that State Party may, at the request of the escorting officer, hold the person in custody for a time period in accordance with its domestic law, pending receipt of the transit request in accordance with paragraph 1.
5. The transit of the extradited person shall not be carried out through any territory where there is a reason to believe that the person's life may be threatened or if there is a high risk of the person's rights being violated by reasons of race, gender, color, mental or physical disability, sexual orientation, religion, nationality, ethnic origin, political opinions or belonging to a particular social group.
6. A State Party may refuse a request for permission for the transit of a national through its territory.

PART V. TRANSFER OF SENTENCED PERSONS

Article 66. Scope of Part V and definitions related to transfer of sentenced persons

1. Wherever possible and consistent with the basic principles of domestic law, a person sentenced in a State Party for a crime to which it applies this Convention may be transferred to another State Party in order to serve the sentence imposed on that person. A transfer is also possible when the sentence was imposed for a crime to which this Convention applies in combination with other crimes.
2. For the purposes of this Part of the Convention:
 - (a) “Administering State Party” means the State Party to which the sentenced person may be or has been transferred in order to serve the sentence.
 - (b) “Judgment” means a judicial decision or order by a court imposing a sentence in respect of which an ordinary legal remedy is no longer available and therefore final;
 - (c) “Sentence” means any punishment or measure involving deprivation of liberty ordered by a court for the commission of a crime to which this Convention applies;
 - (d) “Sentencing State Party” means the State Party in which the sentence was imposed.

Article 67. Conditions for transfer

1. A transfer may be requested by the sentencing State Party or the administering State Party.
2. A sentenced person may express an interest to either the sentencing State Party or the administering State Party in being transferred under this Convention.
3. A sentenced person may be transferred under this Convention only if the following conditions are met:
 - (a) The person is a national of the administering State Party where applicable in accordance with article 9;
 - (b) The judgment is final;
 - (c) At the time of receipt of the request for transfer, the sentenced person still has at least six months of the sentence to serve or the sentence is indeterminate;
 - (d) Without prejudice to article 71 and article 72, the transfer is consented to by the sentenced person, or by the person’s legal representative where either the sentencing State Party or the administering State Party considers it necessary in view of the age or physical or mental condition of the sentenced person;
 - (e) The sentencing and administering States Parties agree to the transfer.
4. In exceptional cases, States Parties may agree to a transfer even if the time to be served by the sentenced person is shorter than that specified in paragraph 3, subparagraph (c).
5. If a State Party which makes the transfer of sentenced persons conditional on the existence of a treaty receives a request for the transfer of a sentenced person from another State Party with which it has no treaty on the transfer of sentenced persons , it shall consider this Convention

as the legal basis for the transfer of sentenced persons in respect of the crimes to which the former State Party applies this Convention.

Article 68. Obligation to provide information

1. Any sentenced person to whom this Convention may apply, shall be informed by the sentencing State Party of the substance of this Part of the Convention.
2. If the sentenced person has expressed an interest in being transferred under this Convention to the sentencing State Party, that State Party shall so inform the administering State Party as soon as practicable after the judgment becomes final.
3. The information shall include:
 - (a) The name, date and place of birth and, where applicable in accordance with article 9, the nationality of the sentenced person;
 - (b) The address of the sentenced person, if any, in the administering State Party;
 - (c) A statement of the facts upon which the sentence was based;
 - (d) The nature, duration and date of commencement of the sentence;
 - (e) The time of the sentence already served and any other deductions from the sentence according to the domestic law of the sentencing State Party;
 - (f) If necessary, a statement that the request for transfer is made under this Convention.
4. If the sentenced person has expressed an interest in being transferred under this Convention to the administering State Party, the sentencing State Party shall, upon request of the administering State Party, provide that State Party with the information referred to in paragraph 3.
5. The sentenced person shall be informed in writing of any action taken by the sentencing State Party or by the administering State Party under the provisions of this article, as well as of any decision taken by either State Party on a request for transfer.

Article 69. Requests, replies and supporting documents

1. Requests for transfer and replies thereto shall be made in writing.
2. The requested State Party shall promptly inform the requesting State Party of its decision whether or not to agree to the requested transfer and, upon request, the reasons for refusal whenever possible and appropriate.
3. If requested by the sentencing State Party, the administering State Party shall provide:

- (a) A document or statement indicating that the sentenced person is a national of the administering State Party, where applicable in accordance with article 9;
 - (b) A copy of the relevant domestic law of the administering State Party which provides that the acts or omissions on account of which the sentence was imposed in the sentencing State Party constitute a crime according to the domestic law of the administering State Party, or would constitute a crime if committed on its territory;
 - (c) Information on how the sentence will be enforced in the event of a transfer and, where applicable, copies of relevant provisions of its domestic law on continuation or conversion of sentences;
 - (d) Information on conditional or early release and the relevant provisions of its domestic law.
4. If a transfer is requested, the sentencing State Party shall provide the following documents to the administering State Party, unless the requested State Party has already indicated that it will not agree to the transfer:
 - (a) A certified copy of the judgment and a copy of the relevant provisions of the domestic law on which it is based;
 - (b) A statement indicating the time of the sentence already served, including information on any pre-trial detention, remission, and any other factor relevant to the enforcement of the sentence;
 - (c) Without prejudice to article 71 and article 72, a written declaration containing the consent to the transfer as referred to in article 67, paragraph 3, subparagraph (d);
 - (d) Where appropriate, any medical or social reports on the sentenced person, information about the treatment in the sentencing State Party, and any recommendation for further treatment in the administering State Party.
5. Either State Party may request any of the documents or statements referred to in paragraphs 3 or 4 before making a request for transfer or taking a decision on whether or not to agree to the transfer.

Article 70. Consent and its verification

1. The sentencing State Party shall ensure that the person required to give consent to the transfer in accordance with article 67, paragraph 3, subparagraph (d), does so voluntarily and with full knowledge of the legal consequences thereof. The procedure for giving such consent shall be governed by the domestic law of the sentencing State Party.
2. The sentencing State Party shall afford an opportunity to the administering State Party to verify through a consular officer or other official agreed upon with the administering State Party, that the consent is given in accordance with the conditions referred to in paragraph 1.

Article 71. Persons who have left the sentencing State Party

1. Where a national of a State Party is the subject of a sentence, the sentencing State Party may request the State of nationality to take over the execution of the sentence under the following circumstances:
 - (a) When the person concerned has fled to or otherwise returned to the State of nationality being aware of the criminal proceedings pending against the person in the sentencing State Party;
 - (b) When the person concerned has fled to or otherwise returned to the State of nationality being aware that a judgment has been issued against the person in the sentencing State Party.
2. At the request of the sentencing State Party, the administering State Party may, prior to receiving the documents supporting the request, or prior to the decision on that request, arrest the sentenced person or take any other measures such as to ensure that the sentenced person remains in its territory pending a decision on the request. Requests for provisional measures shall be accompanied by the information mentioned in article 69, paragraph 3. The arrest of the sentenced person under this paragraph shall not lead to an aggravation of the person's penal position.
3. In relation to this article, the transfer of the administration of the sentence shall not require the consent of the sentenced person.
4. Nothing in this article shall oblige the State of nationality to take over the execution of sentences under the circumstances described in this article.

Article 72. Sentenced persons subject to an expulsion or deportation order

1. At the request of the sentencing State Party, the administering State Party may, subject to the provisions of this article, agree to the transfer of a sentenced person without the consent of that person, where the sentence imposed on the latter, or an administrative decision consequential to that sentence, includes a final expulsion or deportation order, or any other measure as a result of which that person will no longer be permitted to remain in the territory of the sentencing State Party once the person is released from prison.
2. The administering State Party shall not agree to the transfer for the purposes of paragraph 1 before having duly taken into consideration the opinion of the sentenced person.
3. For the purposes of this article, the sentencing State Party shall provide the administering State Party with:
 - (a) A declaration containing the opinion of the sentenced person as to the proposed transfer;
 - (b) A copy of the final expulsion or deportation order or any other order having the effect that the sentenced person will no longer be permitted to remain in the territory of the sentencing State Party once the person is released from prison.

4. Any person transferred under the provisions of this article shall not be proceeded against, sentenced or detained with a view to the carrying out of a sentence or detention order, for any crime committed prior to the person's transfer other than that for which the sentence to be enforced was imposed, nor shall the person's personal freedom for any other reason be restricted, except in the following cases:
 - (a) When the sentencing State Party so authorizes:
 - (i) A request for authorization shall be submitted accompanied by all relevant documents and a legal record of any statement made by the sentenced person;
 - (ii) The authorization shall be given when the crime for which it is requested would itself be subject to extradition under the domestic law of the sentencing State Party or when extradition would be excluded only by reason of the duration of punishment;
 - (b) When the sentenced person, having had an opportunity to leave the territory of the administering State Party, has not done so within 45 days of final discharge, or if the person has returned to that territory after leaving it.
5. Notwithstanding the provisions of paragraph 4, the administering State Party may take any measures as necessary under its domestic law, including proceedings *in absentia*, to prevent any legal effects resulting from the lapse of time.
6. Nothing in this article shall oblige a State Party to take over the execution of sentences under the circumstances described in this article.

Article 73. Effect of transfer for the sentencing State Party

1. The taking into charge of the sentenced person by the authorities of the administering State Party shall have the effect of suspending the enforcement of the sentence in the sentencing State Party.
2. The sentencing State Party may no longer enforce the sentence if the administering State Party considers the enforcement of the sentence to have been completed.

Article 74. Effect of transfer for the administering State Party

1. The competent authorities of the administering State Party shall either:
 - (a) Continue the enforcement of the sentence immediately or through a court or administrative order, in accordance with article 75 or
 - (b) Convert the sentence, through a judicial or administrative procedure, into a decision of that State Party, thereby substituting for the sanction imposed in the sentencing State Party a sanction prescribed by the domestic law of the administering State Party for the same crime, in accordance with article 76.
2. Each State may exclude the application of one of the procedures referred to in paragraph 1 with respect to other States Parties by informing the central authorities of

the States Parties, or, if the conditions in article 85, paragraphs 2 and 3, are met, the State designated to provide additional interim support.

3. The administering State Party, if requested, shall inform the sentencing State Party before the transfer of the sentenced person which of the procedures referred to in paragraph 1 it shall follow.
4. The enforcement of the sentence shall be governed by the domestic law of the administering State Party and only that State Party shall be competent to take decisions related thereto.
5. Any State Party which, according to its domestic law, cannot avail itself of one of the procedures referred to in paragraph 1 to enforce measures imposed in the territory of another State Party on persons who for reasons of their mental condition have been held not criminally responsible for the commission of the crime, and which is prepared to receive such persons for further treatment, may indicate the procedures it shall follow in such circumstances by informing the central authorities of the States Parties, or, if the conditions in article 85, paragraphs 2 and 3, are met, the State designated to provide additional interim support.

Article 75. Continued enforcement

1. In the case of continued enforcement, the administering State Party shall be bound by the legal nature and duration of the sentence as determined by the sentencing State Party.
2. If the sentence referred to in paragraph 1 is by its nature or duration incompatible with the domestic law of the administering State Party, or if its domestic law so requires, that State Party may, by a court or administrative order, adjust the sanction imposed by the sentence to be enforced to the punishment or measure prescribed by its domestic law for a similar crime. As to its nature, the punishment or measure shall, as far as possible, correspond with the sanction imposed by the sentence to be enforced. It shall not aggravate, by its nature or duration, the sanction imposed by the sentence to be enforced, nor exceed the maximum prescribed by the domestic law of the administering State Party.

Article 76. Conversion of sentence

1. In the case of conversion of a sentence, the procedures provided for by the domestic law of the administering State Party shall apply. When converting the sentence, the competent authorities:
 - (a) Shall be bound by the findings as to the facts insofar as they appear explicitly or implicitly from the judgment rendered in the sentencing State Party;
 - (b) May not convert a sanction involving deprivation of liberty to a pecuniary sanction;
 - (c) Shall deduct the full period of deprivation of liberty served by the sentenced person;
 - (d) Shall not aggravate the penal position of the sentenced person;

- (e) Shall not be bound by any minimum which the domestic law of the administering State Party may provide for the crime or crimes committed.
2. If the conversion procedure takes place after the transfer of the sentenced person, the administering State Party shall keep that person in custody or otherwise ensure the presence of the sentenced person in the administering State Party pending the outcome of that procedure.

Article 77. Review of judgment

Only the sentencing State Party shall have the right to decide on any application for review of a judgment rendered in the sentencing State Party.

Article 78. Termination of enforcement

The administering State Party shall terminate the enforcement of the sentence as soon as it is informed by the sentencing State Party of any decision or measure as a result of which the sentence ceases to be enforceable.

Article 79. Information on enforcement

The administering State Party shall provide information to the sentencing State Party concerning the enforcement of the sentence:

- (a) When it considers the enforcement of the sentence to have been completed;
- (b) If the sentenced person has escaped from custody before the enforcement of the sentence has been completed; or
- (c) If the sentencing State Party requests a special report.

Article 80. Transit of sentenced persons

1. A State Party shall, in accordance with its domestic law, grant a request for transit of a sentenced person through its territory if such a request is made by another State Party and the latter has agreed with another State Party or with a third State to the transfer of that person to or from its territory.
2. A State Party may refuse transit if the sentenced person is one of its nationals.
3. Requests for transit and replies shall be communicated through a channel of communication referred to in article 21, paragraph 1 or 2.
4. A State Party may grant a request for transit of a sentenced person through its territory made by a third State if that State has agreed with another State Party to the transfer to or from its territory.
5. The State Party requested to grant transit may hold the sentenced person in custody only for such time as transit through its territory requires.
6. The State Party requested to grant transit may be asked to give an assurance that the sentenced person will not be prosecuted, or, except as provided in paragraph 5,

detained, or otherwise subjected to any restriction on the person's liberty in the territory of the State Party of transit for any crime committed or sentence imposed prior to the person's departure from the territory of the sentencing State Party.

7. No request for transit shall be required if transport is by air over the territory of a State Party and no landing there is scheduled. A State Party may require that it be notified of any such transit over its territory by informing the central authorities of the States Parties, or, if the conditions in article 85, paragraphs 2 and 3, are met, the State designated to provide additional interim support.
8. In the event of an unscheduled landing, article 65, paragraph 4, shall apply, *mutatis mutandis*.

PART VI. VICTIMS, WITNESSES, EXPERTS AND OTHER PERSONS

Article 81. Definition of victims

1. Without prejudice to broader definitions under domestic law and for the purposes of this Part of the Convention:
 - (a) “Victims” means natural persons who have suffered harm as a result of the commission of any crime to which this Convention applies;
 - (b) “Victims” may include organisations or institutions that have sustained direct harm to any of their property which is dedicated to religion, education, art, science or charitable purposes, or to their historic monuments, hospitals and other places and objects for humanitarian purposes.
2. This article shall be applied in accordance with domestic law.

Article 82. Protection of victims, witnesses, experts and other persons

1. Each State Party shall take appropriate measures within its means to provide effective protection from potential retaliation or intimidation, including ill-treatment, to victims and witnesses and, as appropriate, their relatives or representatives, experts as well as any other persons participating in or cooperating with any investigation, prosecution or any other proceedings within the scope of this Convention.
2. Without prejudice to the rights of the defendant, including the right to due process, the measures referred to in paragraph 1 may include:
 - (a) Establishing procedures for the physical protection of the persons referred to in paragraph 1, such as, to the extent necessary and feasible, relocating them and permitting, where appropriate, non-disclosure or limitations on the disclosure of information concerning their identity and location;
 - (b) Establishing procedures to allow victims, witnesses and experts to make a deposition in a manner that ensures their safety and, as appropriate, their physical and psychological well-being and privacy such as allowing the use of communication technologies.
3. States Parties shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the relocation of persons referred to in paragraph 1.

Article 83. Rights of victims

1. Each State Party shall, subject to its domestic law, ensure that the victims of a crime to which the State Party applies this Convention, have the right to reparation for harm consisting of but not limited to, as appropriate, restitution, compensation or rehabilitation insofar as either:
 - (a) The crime has been committed in any territory under the jurisdiction of that State Party;or

(b) That State Party is exercising its jurisdiction over the crime.

2. Each State Party shall, subject to its domestic law, establish procedures, as appropriate, to permit victims to participate in and enable views and concerns of victims to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against alleged offenders in a manner not prejudicial to the rights of the defendant.

3. Each State Party shall, to the extent provided for in its domestic law, and, if so requested, give effect to a judgment or order in criminal proceedings, issued in accordance with the domestic law of the requesting State Party, to provide restitution, compensation or rehabilitation to victims of crimes to which the former State Party applies this Convention.

PART VII. INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

Article 84. Meeting of States Parties

1. A first Meeting of States Parties shall be convened, at the proposal of at least one third of the States Parties, after the expiration of five years from the date of entry into force of this Convention or two years after the date of deposit of the fifteenth instrument of ratification, acceptance, approval of or accession to this Convention, whichever is the later. Thereafter, Meetings of States Parties may be held at the proposal of at least one third of the States Parties or as decided by the Meeting of States Parties.
2. At the Meeting of States Parties referred to in paragraph 1, the States Parties may:
 - (a) Consider any amendment to the Convention proposed in accordance with article 87 and any additional annexes proposed in accordance with article 88;
 - (b) Consider any other authentic texts of the Convention in an official language of the United Nations;
 - (c) Consider the establishment of lean and cost-efficient institutional arrangements that are necessary to implement the Convention, including the activities provided for in article 85.
3. Notwithstanding and without prejudice to in-person meetings of the Meeting of States Parties, in order to promote and encourage the widest possible participation and relevant communication and consultation between States Parties, any available means of electronic communication and video conferencing shall be used to the greatest extent possible, as appropriate.

Article 85. Interim Support

1. The Kingdom of the Netherlands shall compile and make available the information for operational purposes, referred to in article 21, paragraph 4, as soon as practicable until two years after the date of deposit of the fifteenth instrument of ratification, acceptance, approval of or accession to this Convention.
2. The Kingdom of the Netherlands may provide for additional interim support, including:
 - (a) Compiling and making available the information for operational purposes, referred to in article 22, paragraph 2, article 40, paragraph 4, article 42, paragraph 3, article 74, paragraphs 2 and 5, and article 80, paragraph 7;
 - (b) Making arrangements for the first Meeting of States Parties, referred to in article 84, paragraph 1.
3. The additional interim support referred to in paragraph 2 may be provided depending on the availability of voluntary financial contributions from States Parties to cover related costs.

PART VIII. FINAL PROVISIONS

Article 86. Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavor to settle disputes concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation.
2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention that cannot be settled through negotiation within six months from the date of request for such settlement shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.
3. Each State may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 with respect to any State Party that has made such a reservation.

Article 87. Amendments to the Convention

1. After the expiration of five years from the date of entry into force of this Convention or after the date of deposit of the fifteenth instrument of ratification, acceptance, approval of or accession to this Convention, whichever is the later, a State Party may propose an amendment to this Convention.
2. Any proposal for an amendment shall be communicated to the Depositary, which shall circulate the proposal forthwith to all States Parties for the purpose of considering and deciding on the proposal at the next Meeting of States Parties. The Depositary shall also communicate the proposed amendment to acceding States and Signatories to this Convention.
3. States Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a three-fourths majority vote of the States Parties present and voting at the Meeting of States Parties referred to in paragraph 2. For the purposes of this article, States Parties present and voting means States Parties present and casting an affirmative or negative vote.
4. The Depositary shall communicate any adopted amendment to this Convention to States Parties, acceding States and Signatories to this Convention for ratification, acceptance, approval or accession.
5. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have consented to be bound by them. Other States Parties remain bound by the provisions of this Convention and any earlier amendment to which they have consented to be bound.
6. Any amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the date of deposit of the third instrument of ratification, acceptance,

approval or accession. For each State Party ratifying, accepting, or approving the amendment or acceding thereto after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance, approval or accession the amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the date of deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 88. Adoption of additional annexes

1. Any State Party may propose, at any time after the expiration of five years from the date of entry into force of this Convention or after the date of deposit of the fifteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, whichever is the later, additional annexes to this Convention containing one or more crimes not listed in any other annex.
2. Additional annexes shall be proposed and adopted and shall enter into force according to the procedure under article 87, paragraphs 2 to 6.

Article 89. Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Convention shall be open for signature to all States from *[PM]* to *[PM]* at The Hague.
2. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.
3. This Convention shall be open for accession by any State. Instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

Article 90. Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the date of deposit of the third instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the date of deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
3. Any declaration referred to in article 2, paragraph 2, made at the time of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention shall take effect on the date of entry into force of the Convention for the State concerned, in accordance with paragraph 1 or 2.
4. Any declaration referred to in article 2, paragraph 2, made after ratification, acceptance or approval or accession, but before the entry into force of this Convention, shall take effect on the date of entry into force of the Convention for the State concerned, in accordance with paragraph 1 or 2 or, if the Convention has already entered into force with regard to this State, on the first day of the month following the expiration of three months after the date of receipt of the declaration by the Depositary.

5. This Convention shall apply to any request presented after the date of entry into force of the Convention, or where later, the relevant annex, for the States Parties concerned, including where the relevant acts or omissions occurred before that date. Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval of or accession to this Convention or, where applicable, at the time of notification to the Depositary that it shall also apply one or more annexes to the Convention, deposit a declaration with the Depositary reserving its right not to apply this Convention to requests relating to acts or omissions that occurred before the date indicated by that State Party, provided that this date is no later than the entry into force of the Convention or the relevant annex for that State Party.

Article 91. Provisional application

1. Any State may, at the time of signature, declare that it shall provisionally apply this Convention or any Part thereof, pending the entry into force of this Convention for that State.
2. Requests for cooperation from States that are provisionally applying this Convention may be refused by States Parties which have not made a declaration under paragraph 1 prior to becoming a State Party to the Convention.
3. Any Signatory may terminate its provisional application of this Convention by written notification to the Depositary. Termination of the provisional application of this Convention shall take effect on the first day of the month following the date of receipt of the notification by the Depositary. The termination shall not affect the obligations of that State under the Convention regarding requests pursuant to this Convention made prior to the termination of the provisional application.

Article 92. Reservations

1. No reservations may be made to this Convention other than those provided for in this article.
2. A State may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, formulate a reservation to article 39, article 40 and article 42, as well as a reservation expressly provided for in article 86, paragraph 3, and article 90, paragraph 5.
3. A State may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, formulate a reservation, for renewable periods of three years, based on grounds existing in its domestic law and in accordance with its obligations under international law, limiting the establishment of its jurisdiction under article 8, paragraph 2.
4. Any State that has formulated a reservation in accordance with paragraphs 2 and 3, may at any time withdraw that reservation by notification to the Depositary.

Article 93. Withdrawal

1. A State Party may withdraw from this Convention by notifying the Depositary.
2. A withdrawal shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. A withdrawal shall not affect the obligations of that State under the Convention regarding requests pursuant to this Convention made prior to the date on which the withdrawal becomes effective in accordance with paragraph 2.
4. A State Party may withdraw a declaration referred to in article 2, paragraph 2, by notifying the Depositary. Such withdrawal shall become effective in accordance with the procedure referred to in paragraphs 2 and 3.

Article 94. Depositary and languages

1. The Kingdom of Belgium shall act as Depositary of this Convention and any amendments thereto.
2. The original version of this Convention, of which the English, French and Spanish texts are equally authentic, as well as any other authentic texts of this Convention referred to in article 84, paragraph 2, subparagraph (b), shall be deposited with the Depositary.
3. The Depositary shall:
 - (a) Keep custody of the original texts and any other authentic texts of this Convention referred to in article 84, paragraph 2, subparagraph (b);
 - (b) Prepare certified true copies of the original texts and any other authentic texts of this Convention referred to in article 84, paragraph 2, subparagraph (b), and transmit these to the States Parties, and, upon request, to the States entitled to become parties to this Convention;
 - (c) Register this Convention with the Secretariat of the United Nations in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations.
4. The Depositary shall notify the States Parties, acceding States and Signatories of:
 - (a) Any declaration extending the scope of this Convention to the crime or crimes listed in any annex to this Convention, in accordance with article 2, paragraph 2;
 - (b) Any notifications defining the term “nationals” made in accordance with article 9;
 - (c) Any notification concerning the designation of a central authority, in accordance with article 20, paragraph 5;
 - (d) Any notification concerning the channel of communication, in accordance with article 21, paragraph 2;
 - (e) Any notification concerning the settlement of disputes, in accordance with article 86, paragraphs 3 and 4;
 - (f) The deposit of any instruments of ratification, acceptance or approval of or accession to an amendment to this Convention and the dates of entry into force of that amendment for the States Parties concerned, in accordance with article 87, paragraph 6;
 - (g) The deposit of any instruments of ratification, acceptance, approval or accession, in accordance with article 89;

- (h) The date of entry into force of this Convention, in accordance with article 90, paragraph 1;
- (i) After the entry into force of this Convention, the date of entry into force of this Convention for the States Parties concerned, in accordance with article 90, paragraph 2;
- (j) Any declarations stating the provisional application of this Convention, in accordance with article 91, paragraph 1;
- (k) Any notifications regarding the termination of the provisional application of this Convention, in accordance with article 91, paragraph 3;
- (l) Any reservations in accordance with article 92;
- (m) Any notifications of withdrawal in accordance with article 93, paragraphs 1 and 4.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

DONE at Ljubljana on this 26th day of May 2023.

ANNEXES

Annex A. War crimes

In addition to the “acts” listed in article 5, paragraph 4, subparagraph (e), this Convention shall also apply to the following “acts” in respect of States Parties which have made a notification under article 2, paragraph 2:

- (a) Employing poison or poisoned weapons;
- (b) Employing asphyxiating, poisonous or other gases, and all analogous liquids, materials or devices;
- (c) Employing bullets which expand or flatten easily in the human body, such as bullets with a hard envelope which does not entirely cover the core or is pierced with incisions.

Annex B. War crimes

In addition to the “acts” listed in article 5, paragraph 4, subparagraph (b), and article 5, paragraph 4, subparagraph (e), this Convention shall also apply to the following “acts” in respect of States Parties which have made a notification under article 2, paragraph 2: Employing weapons, which use microbial or other biological agents, or toxins, whatever their origin or method of production.

Annex C. War crimes

In addition to the “acts” listed in article 5, paragraph 4, subparagraph (b), and article 5, paragraph 4, subparagraph (e), this Convention shall also apply to the following “acts” in respect of States Parties which have made a notification under article 2, paragraph 2: Employing weapons the primary effect of which is to injure by fragments which in the human body escape detection by X-rays.

Annex D. War crimes

In addition to the “acts” listed in article 5, paragraph 4, subparagraph (b), and article 5, paragraph 4, subparagraph (e), this Convention shall also apply to the following “acts” in respect of States Parties which have made a notification under article 2, paragraph 2: Employing laser weapons specifically designed, as their sole combat function or as one of their combat functions, to cause permanent blindness to unenhanced vision, that is to the naked eye or to the eye with corrective eyesight devices.

Annex E. War crimes

In addition to the “acts” listed in article 5, paragraph 4, subparagraph (e), this Convention shall also apply to the following “act”, in respect of States Parties which have made a notification under article 2, paragraph 2: Intentionally using starvation of civilians as a method of warfare by depriving them of objects indispensable to their survival, including wilfully impeding relief supplies.

Annex F. Torture

1. In addition to the crimes listed in article 5, this Convention shall also apply to the crime of torture in respect of States Parties which have made a notification under article 2, paragraph 2.
2. For the purposes of this Convention, "torture" means any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or a confession, punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions.

Annex G. Enforced disappearance

1. In addition to the crimes listed in article 5, this Convention shall also apply to the crime of enforced disappearance, in respect of States Parties which have made a notification under article 2.
2. For the purposes of this Convention, "enforced disappearance" means the arrest, detention, abduction or any other form of deprivation of liberty by agents of the State or by persons or groups of persons acting with the authorization, support or acquiescence of the State, followed by a refusal to acknowledge the deprivation of liberty or by concealment of the fate or whereabouts of the disappeared person, which place such a person outside the protection of the law.

Annex H. Crime of aggression

1. In addition to the crimes listed in article 5, this Convention shall also apply to the crime of aggression in respect of States Parties which have made a notification under article 2, paragraph 2.
2. For the purposes of this Convention, “crime of aggression” means the planning, preparation, initiation or execution, by a person in a position effectively to exercise control over or to direct the political or military action of a State, of an act of aggression which, by its character, gravity and scale, constitutes a manifest violation of the Charter of the United Nations.
3. For the purposes of paragraph 2, “act of aggression” means the use of armed force by a State against the sovereignty, territorial integrity or political independence of another State, or in any other manner inconsistent with the Charter of the United Nations. Any of the following acts, regardless of a declaration of war, shall, in accordance with United Nations General Assembly resolution 3314 (XXIX) of 14 December 1974, qualify as an act of aggression:
 - (a) The invasion or attack by the armed forces of a State of the territory of another State, or any military occupation, however temporary, resulting from such invasion or attack, or any annexation by the use of force of the territory of another State or part thereof;
 - (b) Bombardment by the armed forces of a State against the territory of another State or the use of any weapons by a State against the territory of another State;
 - (c) The blockade of the ports or coasts of a State by the armed forces of another State;
 - (d) An attack by the armed forces of a State on the land, sea or air forces, or marine and air fleets of another State;
 - (e) The use of armed forces of one State which are within the territory of another State with the agreement of the receiving State, in contravention of the conditions provided for in the agreement or any extension of their presence in such territory beyond the termination of the agreement;
 - (f) The action of a State in allowing its territory, which it has placed at the disposal of another State, to be used by that other State for perpetrating an act of aggression against a third State;
 - (g) The sending by or on behalf of a State of armed bands, groups, irregulars or mercenaries, which carry out acts of armed force against another State of such gravity as to amount to the acts listed above, or its substantial involvement therein.

Diplomska konferencija o MPP

Ljubljana, Slovenija, 15-26. maj 2023.

26. maj 2023.

Original: engleski jezik

**LJUBLJANSKO-HAŠKA KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ
SARADNJI U ISTRAGAMA I KRIVIČNOM GONJENJU ZLOČINA
GENOCIDA, ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI, RATNIH ZLOČINA
I DRUGIH MEĐUNARODNIH ZLOČINA**

Sadržaj

PREAMBULA	6
DIO I OPŠTE ODREDBE	8
Član 1 Cilj ove konvencije	8
Član 2 Područje primjene ove konvencije.....	8
Član 3 Opšte načelo tumačenja.....	8
Član 4 Povezanost sa drugim sporazumima	8
Član 5 Definicije međunarodnih zločina	8
Član 6 Opciona primjena ove konvencije	14
Član 7 Kriminalizacija.....	14
Član 8 Nadležnost.....	14
Član 9 Državljeni.....	15
Član 10 Opšte načelo saradnje.....	15
Član 11 Zastarjelost.....	15
Član 12 Pravo na podnošenje prijave.....	16
Član 14 Aut dedere, aut iudicare.....	16
Član 15 Odgovornost pravnih lica.....	17
Član 16 Korišćenje i zaštita ličnih podataka.....	17
Član 17 Spontana razmjena informacija	18
Član 18 Troškovi.....	19
Član 19 Definicije koje se odnose na uzajamnu pravnu pomoć i izručenje.....	19
DIO II CENTRALNI ORGANI I KOMUNIKACIJA	20
Član 20 Centralni organi.....	20
Član 21 Kanal komunikacije i jedinstvene kontakt tačke	20
Član 22 Prihvatljivi jezici.....	21
DIO III UZAJAMNA PRAVNA POMOĆ	22
Član 23 Područje primjene III dijela	22
Član 24 Svrha zamolnice.....	22
Član 25 Zamolnica i prateća dokumenta.....	22
Član 26. Povjerljivost zamolnice za uzajamnu pravnu pomoć.....	23
Član 27 Privremene mjere.....	23
Član 28 Dodatne informacije	23
Član 29 Pravna osnova za uzajamnu pravnu pomoć	24
Član 30 Razlozi za odbijanje uzajamne pravne pomoći	24
Član 31 Ograničenja u pogledu prenošenja i korišćenja informacija i dokaza	25

<i>Član 32 Izvršenje zamolnice</i>	26
<i>Član 34 Saslušanje putem video konferencijske veze</i>	27
<i>Član 35 Pojavljivanje lica u državi ugovornici molilji</i>	28
<i>Član 36 Privremeno premještanje pritvorenih lica</i>	28
<i>Član 37 Siguran boravak</i>	29
<i>Član 40 Prikrivene istrage</i>	30
<i>Član 41 Zajednički istražni timovi</i>	30
<i>Član 42 Prekogranično posmatranje</i>	32
<i>Član 43 Krivična odgovornost službenika</i>	33
<i>Član 44 Građanska odgovornost službenika</i>	33
<i>Član 45 Međunarodna saradnja za potrebe trajnog oduzimanja</i>	34
<i>Član 46 Restitucija</i>	35
<i>Član 47 Raspolaganje trajno oduzetom imovinom, uključujući restituciju ili dijeljenje</i>	36
<i>Član 48 Ustupanje i preuzimanje postupka</i>	36
DIO IV IZRUČENJE	37
<i>Član 49 Područje primjene IV dijela</i>	37
<i>Član 50 Pravna osnova za izručenje</i>	37
<i>Član 51 Osnove za odbijanje</i>	37
<i>Član 52 Pravilo specijalnosti</i>	39
<i>Član 53 Ponovno izručenje trećoj državi</i>	39
<i>Član 54 Izručenje državljana</i>	39
<i>Član 55 Izvršenje zamolnice</i>	40
<i>Član 56 Zamolnica i prateća dokumenta</i>	40
<i>Član 57 Povjerljivost zamolnice za izručenje</i>	41
<i>Član 58 Suprostavljani interesi</i>	41
<i>Član 59 Privremeno lišavanje slobode</i>	41
<i>Član 60 Razmatranje perioda provedenog u pritvoru</i>	42
<i>Član 61 Predaja lica koje treba izručiti</i>	42
<i>Član 62 Odložena ili privremena predaja</i>	42
<i>Član 63 Pojednostavljeni postupak izručenja</i>	43
<i>Član 64 Predaja imovine</i>	43
<i>Član 65 Tranzit lica koje treba da bude izručeno i tranzit izručenih lica</i>	43
DIO V PREMJEŠTANJE OSUĐENIH LICA	45
<i>Član 66 Područje primjene V dijela i definicije koje se odnose na premještanje osuđenih lica</i>	45

<i>Član 67 Uslovi za premještanje</i>	<i>45</i>
<i>Član 68 Obaveza pružanja informacija.....</i>	<i>46</i>
<i>Član 69 Zamolnice, odgovori i prateća dokumenta.....</i>	<i>46</i>
<i>Član 70 Saglasnost i njena provjera.....</i>	<i>47</i>
<i>Član 71 Lica koja su napustila državu ugovornicu koja izriče kaznu.....</i>	<i>47</i>
<i>Član 72 Osuđena lica za koja je izdat nalog za prisilno udaljavanje ili protjerivanje</i>	<i>48</i>
<i>Član 73 Pravna posljedica premještanja za državu ugovornicu koja izriče kaznu</i>	<i>49</i>
<i>Član 74 Pravna posljedica premještanja za državu ugovornicu izvršenja kazne.....</i>	<i>49</i>
<i>Član 75 Nastavak izvršenja.....</i>	<i>49</i>
<i>Član 76 Preinačenje kazne</i>	<i>50</i>
<i>Član 77 Revizija presude.....</i>	<i>50</i>
<i>Član 78 Prekid izvršenja.....</i>	<i>50</i>
<i>Član 79 Informacije o izvršenju</i>	<i>50</i>
<i>Član 80 Tranzit osuđenih lica</i>	<i>51</i>
DIO VI ŽRTVE, SVJEDOCI, VJEŠTACI I DRUGA LICA.....	52
<i>Član 81 Definicija žrtava</i>	<i>52</i>
<i>Član 82 Zaštita žrtava, svjedoka, vještaka i drugih lica</i>	<i>52</i>
<i>Član 83 Prava žrtava.....</i>	<i>52</i>
DIO VII INSTITUCIONALNI MEHANIZMI.....	54
<i>Član 84 Sastanak država ugovornica.....</i>	<i>54</i>
<i>Član 85 Privremena podrška</i>	<i>54</i>
DIO VIII ZAVRŠNE ODREDBE	55
<i>Član 86 Rješavanje sporova.....</i>	<i>55</i>
<i>Član 87 Izmjene i dopune konvencije</i>	<i>55</i>
<i>Član 88 Usvajanje dodatnih aneksa.....</i>	<i>56</i>
<i>Član 89 Potpis, ratifikacija, prihvatanje, odobravanje i pristupanje.....</i>	<i>56</i>
<i>Član 90 Stupanje na snagu.....</i>	<i>56</i>
<i>Član 91 Privremena primjena</i>	<i>57</i>
<i>Član 92 Rezervisanost.....</i>	<i>57</i>
<i>Član 93 Povlačenje.....</i>	<i>58</i>
<i>Član 94 Depozitar i jezici.....</i>	<i>58</i>
ANEKSI.....	60
<i>Aneks A. Ratni zločini.....</i>	<i>60</i>
<i>Aneks B. Ratni zločini.....</i>	<i>61</i>
<i>Aneks C. Ratni zločini.....</i>	<i>62</i>

<i>Aneks D. Ratni zločini</i>	<i>63</i>
<i>Aneks E. Ratni zločini.....</i>	<i>64</i>
<i>Aneks F. Mučenje</i>	<i>65</i>
<i>Aneks G. Prisilni nestanak</i>	<i>66</i>
<i>Aneks H. Zločin agresije.....</i>	<i>67</i>

PREAMBULA

Države ugovornice ove konvencije

Podsjećajući da međunarodni zločini na koje se ova Konvencija primjenjuje spadaju u najteže zločine koji izazivaju zabrinutost međunarodne zajednice u cjelini,

Ističući da je borba protiv nekažnjivosti za ove zločine od ključnog značaja za mir, stabilnost, pravdu i vladavinu prava,

Naglašavajući da države imaju primarnu odgovornost da sprovedu istragu o međunarodnim zločinima na koje se ova konvencija primjenjuje i krivično gone navodne učinioce zločina o kojima je riječ, kao i da su dužne da preduzmu sve potrebne zakonodavne i izvršne mjere u tom smislu, potvrđujući svoju spremnost da podstiču uspostavljanje uslova koji državama omogućavaju da u potpunosti preuzmu navedenu primarnu odgovornost,

Nastojeći da rade na razvoju međunarodnog prava u cilju borbe protiv nekažnjivosti zločina genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i drugih međunarodnih zločina,

Potvrđujući prava, obaveze i odgovornosti država u skladu sa međunarodnim pravom, uključujući međunarodno humanitarno pravo, međunarodno pravo ljudskih prava, međunarodno izbjegličko pravo i načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja kako je sadržano u istom,

Potvrđujući prava žrtava, svjedoka i drugih lica u vezi sa zločinima na koje se primjenjuje ova konvencija, ključnu ulogu koju imaju u sudskom procesu, potrebe da se zaštiti njihova fizička i psihička dobrobit i usvoji pristup usmjeren na preživjele kao i pristup pravdi i odgovarajućem pravnom lijeku, uključujući po potrebi reparativnu pravdu,

Potvrđujući takođe pravo navodnih učinilaca na pravično postupanje u svim fazama postupka,

Imajući u vidu da istraga i krivično gonjenje u ovim međunarodnim zločinima često obuhvata osumnjičene, svjedoke, dokaze ili imovinu koji se nalaze van teritorije države koja vodi istragu ili je pokrenula krivično gonjenje,

Potvrđujući da djelotvorna istraga i krivično gonjenje ovih međunarodnih zločina na nacionalnom nivou moraju biti obezbijeđeni jačanjem međunarodne saradnje,

Prepoznajući da je međunarodna saradnja u krivičnim stvarima u skladu sa međunarodnim obavezama i domaćim pravom kamen temeljac kontinuiranih napora država u njihovoj borbi protiv nekažnjivosti, i **ohrabrujući** nastavak i jačanje takvih napora na svim nivoima,

Pozivajući se na principe suverene jednakosti i teritorijalnog integriteta država i načelo nemiješanja u unutrašnje stvari drugih država,

Primajući na znanje postojeće odredbe iz međunarodnog običajnog prava i multilateralnih instrumenata čiji je cilj borba protiv nekažnjivosti zločina genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina, uključujući, između ostalog, Konvenciju o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, Ženevsku konvenciju o poboljšanju položaja ranjenika i bolesnika u oružanim

snagama u ratu, Ženevsku konvenciju o poboljšanju položaja ranjenih, bolesnih i brodolomaca u oružanim snagama na moru, Ženevsku konvenciju o postupanju prema ratnim zarobljenicima, Ženevsku konvenciju o zaštiti civila u vrijeme rata i njene dodatne protokole, Konvenciju o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba i njene dodatne protokole, kao i Rimski statut Međunarodnog krivičnog suda,

Imajući u vidu da su tokom 20. i 21. vijeka milioni ljudi bili žrtve nezamislivih zlodjela koja izazivaju duboki šok u savjesti čovečanstva,

Odlučne da na djelotvorniji način sprovode istrage i krivično gone međunarodne zločine na koje se ova Konvencija primjenjuje i **prepoznajući** potrebu za jačanjem međunarodnog pravnog okvira za saradnju u tom cilju,

Saglasile su se o sljedećem:

DIO I OPŠTE ODREDBE

Član 1 Cilj ove konvencije

Cilj ove konvencije je da olakša međunarodnu saradnju u krivičnim stvarima između država ugovornica u cilju jačanja borbe protiv nekažnjivosti zločina genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i, po potrebi, drugih međunarodnih zločina.

Član 2 Područje primjene ove konvencije

1. Države ugovornice ovu konvenciju primjenjuju na zločine iz člana 5.
2. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ili prilikom deponovanja svojih instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj Konvenciji, ili bilo kada kasnije, da obavijesti depozitara da će ovu konvenciju primjenjivati i na zločin ili zločine iz nekog od aneksa ove konvencije u odnosu na bilo koju drugu državu ugovornicu koja je obavijestila depozitara da će konvenciju primjenjivati na isti zločin iz relevantnog aneksa, koji čini sastavni dio ove konvencije.

Član 3 Opšte načelo tumačenja

Ništa u ovoj konvenciji se ne može tumačiti kao ograničavanje ili dovođenje u pitanje na bilo koji način postojećih pravila međunarodnog prava ili istih pravila koja su u pripremi, uključujući definicije zločina na koje se ova konvencija primjenjuje.

Član 4 Povezanost sa drugim sporazumima

Ništa u ovoj konvenciji ne sprečava države ugovornice koje su zaključile druge sporazume ili su na bilo koji drugi način uspostavile uzajamne odnose, u pogledu predmeta iz područja primjene ove konvencije, da umjesto ove konvencije primjenjuju takve sporazume ili da u skladu s istim organizuju svoje odnose, ako to olakšava njihovu saradnju.

Član 5 Definicije međunarodnih zločina

1. Za potrebe ove konvencije, „zločin genocida“ znači bilo koje od sljedećih djela, učinjenih u namjeri da se, u potpunosti ili djelomično, uništi kao takva neka nacionalna, etnička, rasna ili vjerska grupa:
 - (a) ubijanje članova grupe;
 - (b) prouzrokovanje teške tjelesne ili mentalne povrede kod članova grupe;

- (c) namjerno podvrgavanje grupe životnim uslovima čiji je cilj da dovedu do njenog potpunog ili djelomičnog fizičkog uništenja;
 - (d) preduzimanje mjera čiji je cilj sprečavanje rađanja u okviru grupe;
 - (e) prisilno premještanje djece iz jedne grupe u drugu.
2. Za potrebe ove konvencije, „zločin protiv čovječnosti“ znači bilo koje od sljedećih djela koja su preduzeta kao dio šireg ili sistematskog napada usmjerenog protiv civilnog stanovništva, uz znanje o napadu:
- (a) ubistvo;
 - (b) istrebljenje;
 - (c) porobljavanje;
 - (d) protjerivanje ili prisilno premještanje stanovništva;
 - (e) zatvaranje ili drugi teški oblici lišavanja fizičke slobode koji se preduzimaju uz kršenje osnovnih pravila međunarodnog prava;
 - (f) mučenje;
 - (g) silovanje, seksualno ropstvo, prisiljavanje na prostituciju, prisilna trudnoća, prisilno sterillisanje ili bilo koji drugi oblik seksualnog nasilja koje je slično po težini;
 - (h) progon bilo koje prepoznatljive grupe ili zajednice na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj, rodnoj ili drugoj osnovi koja je univerzalno priznata kao neprihvatljiva u skladu sa međunarodnim pravom, a u vezi sa bilo kojim djelom iz ovog stava ili bilo kojim zločinom obuhvaćenim ovom konvencijom;
 - (i) prisilno nestajanje lica;
 - (j) zločin aparthejda;
 - (k) drugi oblici nečovječnog postupanja sličnog karaktera kojima se namjerno izaziva velika patnja ili teška tjelesna povreda ili narušava mentalno ili fizičko zdravlje.
3. Za potrebe stava 2:
- (a) „Napad usmjeren protiv civilnog stanovništva“ znači djelovanje koje uključuje višestruko izvršenje djela iz stava 2 protiv civilnog stanovništva pri čemu je ovakvo djelovanje proisteklo na osnovu ili povodom političkog programa države ili kakve druge organizacije koja je svojim programom podstrekavala da se takvo djelo izvrši.
 - (b) „Istrebljenje“ podrazumijeva namjerno podvrgavanje životnim uslovima koje, između ostalog, karakteriše i uskraćivanje pristupa hrani i lijekovima, u namjeri da se na taj način prouzrokuje uništenje dijela stanovništva;
 - (c) „Porobljavanje“ znači vršenje pojedinačnih ili svih ovlašćenja koja se vezuju za prava svojine nad nekim licem, a koja podrazumijevaju vršenje ovih ovlašćenja u trgovini ljudima, posebno ženama i djecom;
 - (d) „Protjerivanje ili prisilno premještanje stanovništva“ znači prisilno raseljavanje lica u smislu protjerivanja ili drugih prinudnih radnji sa područja na kojem se ta lica zakonito nalaze, suprotno osnovama utemeljenim međunarodnim pravom;

- (e) „Mučenje” znači namjerno nanošenje teškog fizičkog ili psihičkog bola ili patnje licu koje se drži u pritvoru ili je pod kontrolom optuženog. Mučenjem se ne smatra bol ili patnja koji proističu isključivo iz zakonitih kazni ili su svojstveni ili povezani sa istim;
- (f) „Prisilna trudnoća” znači protivpravnim zatočenjem žena izazvanu trudnoću, koja radnja je preduzeta sa ciljem da se na taj način utiče na promjenu etničkog sastava stanovništva ili činjenja drugih teških oblika kršenja međunarodnog prava. Ova definicija se nikako ne može tumačiti na način da utiče na odredbe nacionalnog zakonodavstva, a koje uređuju pitanje trudnoće;
- (g) „Progon” znači namjeran i težak oblik lišavanja osnovnih prava, suprotno međunarodnom pravu, a koje se preduzima zbog identiteta određene grupe ili zajednice;
- (h) „Zločin aparthejda” znači nečovječna djela slična onima iz stava 2 ovog člana, a koja su učinjena u kontekstu institucionalizovanog režima sistematskog ugnjetavanja i dominacije jedne rasne grupe nad bilo kojom drugom rasnom grupom, kao i u cilju daljeg očuvanja tog režima;
- (i) „Prisilno nestajanje lica” znači hapšenje, zatvaranje ili otmicu lica od strane države ili političke organizacije, odnosno preduzetih sa njihovim odobrenjem, odnosno uz njihovu podršku ili znanje, pri čemu država odnosno politička organizacija odbija da prizna takvo lišenje slobode ili da dâ informacije o sudbini ili lokaciji tih lica, a to sve sa namjerom da takvim licima na duži vremenski period uskrati pravnu zaštitu koja im pripada po zakonu.

4. Za potrebe ove konvencije izraz „ratni zločini” znači:

- (a) Teške povrede Ženevskih konvencija od 12. avgusta 1949. tačnije, bilo koje od sljedećih djela protiv lica ili imovine zaštićenih odredbama određene Ženevske konvencije:
 - (i) namjerno ubijanje;
 - (ii) mučenje ili nečovječno postupanje, uključujući biološke eksperimente;
 - (iii) namjerno nanošenje velike patnje, teških tjelesnih povreda ili narušavanje zdravlja;
 - (iv) velika razaranja i oduzimanje imovine koja se ne mogu opravdati vojnom potrebom i koja su pri tom izvršena nezakonito i bezobzirno;
 - (v) prisiljavanje ratnih zarobljenika ili drugih zaštićenih lica da služe u neprijateljskim snagama;
 - (vi) namjerno lišavanje ratnih zarobljenika ili drugih zaštićenih lica njihovog prava na pravično i redovno suđenje;
 - (vii) nezakonito protjerivanje ili premještanje i nezakonito držanje lica u zatočeništvu;
 - (viii) uzimanje talaca;

- (b) Druge teške povrede zakona i ratnih običaja koji se primenjuju u međunarodnom oružanom sukobu, u utvrđenim okvirima međunarodnog prava, odnosno bilo koje od sljedećih djela:
- (i) namjerno usmjeravanje napada protiv civilnog stanovništva ili protiv pojedinačnih civilnih lica koja nijesu direktno umiješana u sukob;
 - (ii) namjerno usmjeravanje napada na civilne objekte, tj. na objekte koji nijesu vojni ciljevi;
 - (iii) namjerno usmjeravanje napada na osoblje, instalacije, materijale, jedinice ili vozila uključena u humanitarnu pomoć ili mirovnu misiju u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija, sve dok imaju pravo na zaštitu koja se pruža civilima ili civilnim objektima u skladu sa međunarodnim zakonima koji važe za oružane sukobe;
 - (iv) namjerno pokretanje napada, znajući da će takav napad prouzrokovati propratne gubitke života ili nanošenje povreda civilima ili izazivanje štete na civilnim objektima ili da će uzrokovati velika, dugotrajna i ozbiljna oštećenja životne sredine, što bi očigledno bilo nesrazmjerno u odnosu na očekivani, konkretan i neposredan ukupni vojni dobitak;
 - (v) napad ili bombardovanje, bilo kojim sredstvima, gradova, sela, stambenih jedinica ili objekata koji nijesu branjeni ili koji nijesu vojni objekti;
 - (vi) ubistvo ili ranjavanje borca koji je položio oružje ili ostao bez sredstava za odbranu, a to je učinio sa ciljem da se preda;
 - (vii) zloupotreba zastave kojom se daje znak za primirje, zastave ili vojnog obilježja i uniforme koja pripadaju neprijatelju ili Ujedinjenim nacijama, kao i zloupotreba karakterističnih oznaka definisanih Ženevskim konvencijama, a koja je za posljedicu imala izazivanje smrti ili teških tjelesnih povreda;
 - (viii) neposredno ili posredno premještanje dijela stanovništva od strane okupacione sile, na teritoriju koju je ona okupirala ili protjerivanje i premještanje cjelokupnog stanovništva ili njegovog dijela sa okupirane teritorije na neokupiranu teritoriju;
 - (ix) namjerno usmeravanje napada na vjerske, obrazovne, umjetničke ili naučne objekte ili objekte koji se koriste u dobrotvorne svrhe, istorijske spomenike, bolnice i mjesta gde se sakupljaju bolesni i ranjeni, pod uslovom da to nijesu vojni ciljevi;
 - (x) podvrgavanje lica, koja su dio vlasti protivničke strane, fizičkom sakaćenju ili medicinskim ili naučnim eksperimentima bilo koje vrste koji nijesu opravdani medicinskim, stomatološkim ili bolničkim liječenjem tog lica, niti su obavljani u njegovom/njenom interesu, a koji uzrokuju smrt ili ozbiljno ugrožavaju zdravlja tog lica ili više lica;
 - (xi) podmuklo ubijanje ili ranjavanje pripadnika neprijateljskog naroda ili vojske;
 - (xii) objavljivanje da se prema neprijatelju neće postupati s milošću;
 - (xiii) uništavanje ili oduzimanje neprijateljske imovine, osim ako je ono izričito nužno zbog ratnih potreba;

- (xiv) proglašavanje ukinutim, suspendovanim i neprihvatljivim u postupku pred sudom prava i postupaka državljana neprijateljske strane;
 - (xv) prisiljavanje državljana neprijateljske strane da učestvuju u ratnim operacijama uperenim protiv njihove zemlje, čak i ako su bili u službi strane s kojom se ratovalo prije otpočinjanja rata;
 - (xvi) pljačkanje gradova i drugih naselja, čak i ako su ista osvojena u napadu;
 - (xvii) korišćenje otrova i oružja koja u sebi sadrže otrovne supstance;
 - (xviii) korišćenje zagušljivaca, otrovnih i drugih gasova, kao i svih drugih sličnih tečnosti, materija ili uređaja;
 - (xix) korišćenje municije koja se lako rasprskava ili spljošti u ljudskom tijelu, kao što su meci sa čvrstom čaurom koja ne pokriva u potpunosti sredinu metka ili je pokrivena ali sa zasjecima;
 - (xx) narušavanje ličnog dostojanstva, a posebno ponižavajuće i degradirajuće postupanje,
 - (xxi) silovanje, seksualno ropstvo, prisiljavanje na prostituciju, prisilna trudnoća, kako je definisano u stavu 3 tačka (f), prisilna sterilizacija ili bilo koji drugi oblik seksualnog nasilja koje takođe predstavlja tešku povredu Ženevskih konvencija;
 - (xxii) iskorišćavanje prisustva civila ili drugih zaštićenih osoba da se određena mjesta, područja ili vojne snage zaštite od vojnih operacija;
 - (xxiii) namjerni napadi na objekte, materijale, medicinske jedinice, transportna sredstva i medicinsko osoblje koje koristi prepoznatljive oznake precizirane u Ženevskim konvencijama u skladu sa međunarodnim pravom;
 - (xxiv) namjerno pribjegavanje izgladnjivanju civila kao načinu vođenja rata uskraćivanjem sredstava nužnih za njihov opstanak, uključujući i namjerno otežavanje pristupa humanitarnoj pomoći, kako je propisano Ženevskim konvencijama;
 - (xxv) regrutovanje ili uvođenje na bilo koji drugi način djece mlađe od 15 godina u nacionalne oružane snage ili njihovo korišćenje za aktivno učešće u borbama;
- (c) U slučaju oružanog sukoba koji nije međunarodnog karaktera, teške povrede člana 3 koji je zajednički za četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949, tj. svako od djela u nastavku učinjeno protiv lica koja nijesu aktivno učestvovala u borbama, uključujući pripadnike vojnih snaga koji su položili oružje i one koji su ostali van borbe zbog bolesti, ranjavanja, lišenja slobode ili bilo kog drugog razloga:
- (i) nasilje nad životom i tijelom, posebno ubistvo u svakom obliku, sakaćenje, okrutno ponašanje i mučenje;
 - (ii) narušavanje ličnog dostojanstva, naročito kroz ponižavajuće i degradirajuće postupanje;
 - (iii) uzimanje talaca;
 - (iv) donošenje presuda i izvršenje smrtne kazne bez prethodne izrečene presude od strane legitimno konstituisanog suda, koji bi obezbijedio sve

zakonske garancije koje su prepoznate kao neophodne u svakom sudskom postupku;

- (d) Stav 4 tačka (c) se odnosi na oružane sukobe koji nemaju međunarodni karakter, a ne odnosi se na unutrašnje nemire i sukobe, kao što su pobune, pojedinačni i sporadični akti nasilja ili na druge akte slične prirode;
- (e) Druge teške povrede zakona i običaja koji se primjenjuju u oružanim sukobima koji nijesu međunarodnog karaktera, u skladu sa postojećim okvirom međunarodnog prava, tj. svako od sljedećih djela:
- (i) namjerno usmjeravanje napada protiv civilnog stanovništva ili protiv pojedinačnih civilnih lica koja nijesu direktno umiješana u sukob;
 - (ii) namjerno usmjeravanje napad na objekte, materijale, medicinske jedinice, transportna sredstva i medicinsko osoblje koje koristi prepoznatljive oznake precizirane Ženevskim konvencijama u skladu sa međunarodnim pravom;
 - (iii) namjerno usmjeravanje napada na osoblje, instalacije, materijale, jedinice ili vozila uključena u humanitarnu pomoć ili mirovnu misiju u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija, sve dok imaju prava na zaštitu koja se pruža civilima ili civilnim objektima u skladu sa međunarodnim zakonima koji važe za oružane sukobe;
 - (iv) namjerno usmjeravanje napada na vjerske, obrazovne, umjetničke ili naučne objekte ili objekte koji se koriste u dobrotvorne svrhe, historijske spomenike, bolnice i mjesta gde se sakupljaju bolesni i ranjeni, pod uslovom da to nijesu vojni ciljevi;
 - (v) pljačkanje gradova ili drugih naselja, čak i kada su ista osvojena u napadu;
 - (vi) silovanja, seksualno ropstvo, prisiljavanje na prostituciju, prisilna trudnoća, kako je definisano u stavu 3 tačka (f), prisilna sterilizacija ili bilo koji drugi oblik seksualnog nasilja koje takođe predstavlja tešku povredu člana 3 koji je zajednički za četiri Ženevske konvencije;
 - (vii) regrutovanje ili uvođenje na bilo koji drugi način djece mlađe od 15 godina u oružane snage ili grupe ili njihovo korišćenje za aktivno učešće u borbama;
 - (viii) podmuklo ubijanje ili ranjavanje pripadnika neprijateljskih snaga;
 - (ix) objavljivanje da se prema neprijatelju neće postupati s milošću;
 - (x) podvrgavanje lica, koja su dio vlasti protivničke strane u sukobu, fizičkom sakaćenju ili medicinskim ili naučnim eksperimentima bilo koje vrste koji nijesu opravdani medicinskim, stomatološkim ili bolničkim liječenjem tog lica, niti su obavljani u njegovom/njenom interesu, a koji uzrokuju smrt ili ozbiljno ugrožavaju zdravlje tog lica ili više lica;
 - (xi) uništavanje ili oduzimanje neprijateljske imovine, osim ako je takvo uništavanje ili oduzimanje izričito nužno zbog ratnih potreba;

- (f) Stav 4 tačka (e) se odnosi na oružane sukobe koji nemaju međunarodni karakter, a ne odnosi se na unutrašnje nemire i sukobe, kao što su pobune, pojedinačni i sporadični akti nasilja ili na druga djela slične prirode. Ovaj stav se primenjuje na oružane sukobe koji se odvijaju na teritoriji države na kojoj je u toku produženi oružani sukob između organa vlasti i organizovanih oružanih grupa ili između samih grupa.
5. Nijedna od odredbi iz stava 2 tačke (c) i (d) se ne odnosi na pravo vlade da održi ili ponovo uspostavi red i zakon u državi ili da brani njeno jedinstvo i teritorijalni integritet svim legitimnim sredstvima.
6. Za potrebe ove konvencije, zločini na koje se primjenjuje ova konvencija se ne smatraju političkim zločinima, zločinima povezanim sa političkim zločinima ili zločinima koji su inspirisani političkim motivima.

Član 6 **Opciona primjena ove konvencije**

Ne dovodeći u pitanje član 2, države ugovornice se mogu dogovoriti da ovu konvenciju primjenjuju na svaku zamolnicu koja se odnosi na ponašanje kada su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- (a) Ponašanje prema međunarodnom pravu predstavlja zločin genocida, zločin protiv čovječnosti, ratni zločin, zločin agresije, mučenja ili prisilnog nestanka;
- (b) Ponašanje prema domaćem zakonu države ugovornice molilje predstavlja zločin genocida, zločina protiv čovječnosti, ratni zločin, zločina agresije, mučenja ili prisilnog nestanka;
- (c) Ponašanje prema domaćem zakonu države ugovornice molilje predstavlja krivično djelo za koje se može sprovesti ekstradiciju.

Član 7 **Kriminalizacija**

1. Svaka država ugovornica preduzima neophodne mjere da osigura da zločini na koje država ugovornica primjenjuje ovu Konvenciju predstavljaju zločine u skladu sa njenim domaćim zakonom.
2. Svaka država ugovornica je dužna da zločine iz stava 1 kažnjava odgovarajućim kaznama koje uzimaju u obzir njihovu težinu.

Član 8 **Nadležnost**

1. Svaka država ugovornica preduzima mjere koje mogu biti neophodne da uspostavi svoju nadležnost za zločine na koje se primjenjuje ova konvencija u skladu sa članom 2 stav 1,

kao i za svaki zločin za koji je u skladu sa članom 2 stav 2 poslala obavještenje da se konvencija na isti primjenjuje, u sljedećim slučajevima:

- (a) kada su zločini počinjeni na teritoriji koja je pod njenom nadležnošću, na plovilu ili u vazduhoplovu registrovanom u toj državi;
 - (b) kada je navodni učinilac državljanin te države.
2. Svaka država ugovornica može da preduzme mjere koje su neophodne da uspostavi svoju nadležnost za zločine na koje se primjenjuje ova konvencija u skladu sa članom 2 stav 1, kao i za svaki zločin za koji je u skladu sa članom 2 stav 2 poslala obavještenje da se konvencija na isti primjenjuje, u sljedećim slučajevima:
- (a) kada je navodni učinilac lice bez državljanstva koje ima prebivalište na teritoriji te države;
 - (b) kada je žrtva državljanin te države.
3. Svaka država ugovornica isto tako preduzima mjere koje mogu biti neophodne da uspostavi svoju nadležnost u navedenim zločinima u slučajevima kada je navodni učinilac prisutan na teritoriji pod njenom nadležnošću i ne izruči navodnog učinioca nijednoj od država iz st. 1 ili 2 ili preda navodnog učinioca nadležnom međunarodnom krivičnom sudu ili tribunalu.
4. Konvencija ne isključuje vršenje bilo kakve krivične nadležnosti koja se primjenjuje u skladu sa domaćim zakonom.

Član 9 Državljanin

Za potrebe ove konvencije, svaka država ugovornica može, u bilo kom trenutku, pisanim obavještenjem dostavljenim Depozitaru, definisati pojam „državljanin“ u skladu sa svojim domaćim zakonom.

Član 10 Opšte načelo saradnje

Države ugovornice, u skladu svojim domaćim zakonima, izvršavaju zamolnice za saradnju upućene na osnovu ove konvencije.

Član 11 Zastarjelost

Za potrebe ove konvencije, zločini na koje se ova konvencija primjenjuje u skladu sa članom 2 ne mogu biti predmet zastarjelosti koja je u suprotnosti sa međunarodnim pravom.

Član 12

Pravo na podnošenje prijave

1. Svaka država ugovornica preduzima neophodne mjere da osigura da svako lice koje tvrdi da su zločini na koje ta država ugovornica primjenjuje ovu konvenciju bili učinjeni ili bivaju učinjeni u tom trenutku ima pravo da podnese prijavu njenim nadležnim organima.
2. Države ugovornice se obavezuju da ispituju sve primljene prijave, bez odlaganja i nepristrasno, u skladu sa svojim domaćim zakonom i, po potrebi, relevantnim domaćim politikama.

Član 13

Preliminarne mjere

1. Nakon što se uvjeri, poslije ispitivanja dostupnih informacija, da okolnosti to nalažu, svaka država ugovornica na čijoj se teritoriji nalazi lice za koje se tvrdi da je učinilo zločin na koji se primjenjuje ova Konvencija je obavezna da to lice privede ili da preduzme druge zakonske mjere da osigura prisustvo tog lica, u skladu sa svojim domaćim zakonom. Pritvor i druge zakonske mjere mogu trajati samo onoliko koliko je potrebno da se pokrene krivični postupak, postupak izručenja ili predaje.
2. Ta država ugovornica odmah sprovodi preliminarnu istragu o činjenicama.
3. Svakom licu koje bude zadržano u pritvoru u skladu sa stavom 1 pruža se pomoć da odmah stupi u kontakt sa najbližim odgovarajućim predstavnikom države čiji je državljanin ili, ako je lice bez državljanstva, sa predstavnikom države u kojoj lice ima prebivalište.
4. Ako, u skladu sa odredbama ovog člana, država ugovornica privede lice, odmah obavještava državu ugovornice iz člana 8 st. 1 i 2 o činjenici da je to lice u pritvoru i o okolnostima koje opravdavaju zadržavanje tog lica. Država ugovornica koja sprovodi preliminarnu istragu iz stava 2, po potrebi, bez odlaganja dostavlja svoje nalaze navedenim državama ugovornicama i navodi da li namjerava da primjenjuje prava iz svoje nadležnosti.

Član 14

Aut dedere, aut iudicare

1. Država ugovornica na teritoriji pod čijom nadležnošću se pronađe lice za koje se tvrdi da je učinilo zločine na koje se ova konvencija primjenjuje u skladu sa članom 2, u slučajevima predviđenim članom 8, ako ne izruči ili preda to lice drugoj državi ili nadležnom međunarodnom krivičnom sudu ili tribunalu, dostavlja predmet svojim nadležnim organima za potrebe krivičnog gonjenja.
2. Navedeni organi donose odluku na isti način kao i u slučaju bilo kojeg drugog teškog zločina u skladu sa domaćim zakonom te države ugovornice. U slučajevima iz člana 8 stav 3, standardi dokazivanja potrebni za krivično gonjenje i osuđujuću presudu ni na koji način ne mogu biti manje strogi od onih koji se primjenjuju u slučajevima iz člana 8 st. 1 i 2.
3. Svakom licu protiv kojeg se pokrene postupak u vezi sa bilo kojim od zločina na koje se primjenjuje ova konvencija se garantuje pravično postupanje u svim fazama postupka.

Član 15

Odgovornost pravnih lica

1. Svaka država ugovornica usvaja mjere koje mogu biti neophodne, u skladu sa svojim pravnim načelima, za utvrđivanje odgovornosti pravnih lica za njihovo učešće u zločinima na koje ta država ugovornica primjenjuje ovu konvenciju.
2. U skladu sa pravnim načelima države ugovornice, odgovornost pravnih lica može biti krivična, građanska ili upravna.
3. Takva odgovornost ne dovodi u pitanje krivičnu odgovornost fizičkih lica koja su počinila zločine.
4. Svaka država naročito obezbjeđuje da pravnim licima za koja se utvrdi odgovornost u skladu sa ovim članom budu izrečene djelotvorne, srazmjerne i odvraćajuće krivične ili nekrivične sankcije, uključujući novčane kazne.

Član 16

Korišćenje i zaštita ličnih podataka

1. Države ugovornice su dužne da obezbijede da se lični podaci koji se prenose iz jedne države ugovornice u drugu koriste samo u svrhu za koju su prenijeti. Lični podaci se ne mogu koristiti za svrhu koja nije u skladu s tim. Lični podaci se ne mogu prenositi nekoj trećoj državi ili međunarodnoj organizaciji bez prethodnog odobrenja države ugovornice koja je prva prenijela lične podatke. Država ugovornica koja je prva prenijela lične podatke može precizirati uslove koje država ugovornica molilja mora da ispoštuje u vezi sa svakim daljim prenosom tih podataka.
2. Ako zamoljena država ugovornica uvede posebne uslove za korišćenje ličnih podataka koje je dostavila, država ugovornica molilja je dužna da na zahtjev zamoljene države ugovornice pruži informacije o korišćenju ličnih podataka.
3. Ako, poslije dostavljanja državi ugovornici molilji, zamoljena država ugovornica postane svjesna okolnosti koje bi je mogle navesti da traži dodatni uslov u određenom slučaju, centralni organ zamoljene države ugovornice se može konsultovati sa centralnim organom države ugovornice molilje da odredi u kojoj mjeri se lični podaci mogu zaštititi.
4. Države ugovornice jedna drugoj prenose tačne lične podatke. U slučaju da su prenijeti netačni lični podaci ili da lične podatke zamoljena država ugovornica ili država ugovornica molilja nijesu trebale da prenesu, odmah se obavještava država ugovornica na koju se to odnosi. Ta država ugovornica bez odlaganja ispravlja ili briše lične podatke, osim ako su joj isti potrebni za svrhe iz st. 8 i 9.
5. Na zahtjev, predmetno lice se obavještava o svim prenijetim ličnim podacima koji se odnose na to lice, kao i o svrsi njihove namjeravane upotrebe. Međutim, ove informacije mogu se uskratiti da bi se izbjegla šteta koja može nastati za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili krivično gonjenje zločina.
6. Država ugovornica molilja prenijete lične podatke briše ili ih pretvara u anonimne odmah nakon što se utvrdi da više nijesu potrebni za svrhu za koju su prenijeti, osim kada je zadržavanje ličnih podataka potrebno za ostvarivanje prava iz st. 8 i 9.

7. Država ugovornica molilja obezbjeđuje odgovarajuću zaštitu primljenih ličnih podataka od slučajnog gubitka, slučajnog ili nezakonitog uništenja ili izmjene i neovlašćenog objavljivanja, neovlašćenog pristupa i svake druge neovlašćene obrade.
8. Za potrebe ove konvencije, države ugovornice obezbjeđuju da svako lice na koje se odnosi prenos podataka ima pravo da dobije pristup, pravo na ispravku ili brisanje svojih ličnih podataka od strane države ugovornice koja je prenijela podatke ili od države ugovornice koja je primila podatke. Ostvarivanje ovog prava može se ograničiti ako bi isto ugrozilo neku od svrha iz stava 1 ili ostvarivanje prava i sloboda drugih lica.
9. Države ugovornice obezbjeđuju da lica na koja se to odnosi imaju pravo da traže dejlotvoran pravni lijek za povredu bilo koje obaveze iz ovog člana.
10. Zamoljena država ugovornica nije obavezna da prenese lične podatke ako domaći zakon koji se na njih primjenjuje zabranjuje prenos ili ako ima razloga da pretpostavi da bi takav prenos podataka negativno uticao na legitimne interese lica na koje se isti odnose.

Član 17

Spontana razmjena informacija

1. Ne dovodeći u pitanje svoje domaće zakone, država ugovornica može, bez prethodnog zamolnice, proslijediti informacije koje se odnose na zločine na koje primjenjuje ovu konvenciju drugoj državi ugovornici kada prva država ugovornica smatra da bi takve informacije mogle pomoći drugoj državi ugovornici u preduzimanju ili uspješnom okončanju istrage i krivičnog postupka ili bi mogle da rezultiraju zamolnicom koju bi druga država ugovornica sačinila u skladu sa ovom konvencijom. Ne dovodeći u pitanje povoljnije uslove u drugim pravnim instrumentima, spontana razmjena informacija odvija se preko nadležnih organa uključenih država ugovornica.
2. Prosljeđivanje informacija u skladu sa stavom 1 ne dovodi u pitanje istrage i krivične postupke u državi ugovornici koja ih dostavlja.
3. Nadležni organi koji primaju informacije su dužni da udovolje zahtjevu države ugovornice koja je dostavila da informacije da iste ostanu povjerljive, čak i privremeno, ili da se koriste sa ograničenjima.
4. Bez obzira na stav 3, država ugovornica koja ih prima može u svom postupku objaviti informacije koje optuženo lice oslobađaju krivice. U tom slučaju, država ugovornica koja prima informacije obavještava državu ugovornicu koja je dostavila informacije prije njihovog objavljivanja i na zahtjev se konsultuje sa državom ugovornicom koja ih je dostavila. Izuzetno, ako prethodno obavještenje nije moguće, država ugovornica koja prima informacije bez odlaganja obavještava državu ugovornicu koja ih je dostavila o njihovom objavljivanju.
5. Na zahtjev države ugovornice koja ih dostavlja, prosljeđene informacije se ne mogu koristiti kao dokaz u krivičnom postupku prije nego što se odobri zamolnica za uzajamnu pravnu pomoć.

Član 18 **Troškovi**

1. Redovne troškove izvršenja zamolnice u skladu s ovom konvencijom snosi zamoljena država ugovornica, osim ako je drugačije utvrđeno ovom konvencijom ili ako se na drugi način dogovore uključene države ugovornice. Ako su za izvršenje zamolnice potrebni ili će biti potrebni troškovi značajne ili vanredne prirode, države ugovornice obavljaju konsultacije u cilju utvrđivanja uslova u skladu sa kojima će zamolnica biti izvršena, kao i način na koji će se snositi troškovi.
2. Sljedeće troškove snosi ili nadoknađuje država ugovornica molilja, osim ako se zamoljena država ugovornica odrekne nadoknade svih ili nekih od ovih troškova:
 - (a) troškove nastale prisustvom vještaka na teritoriji zamoljene države ugovornice;
 - (b) troškove uspostavljanja i servisiranja video ili telefonskih veza;
 - (c) naknade za prevodioce koje obezbjeđuje zamoljena država ugovornica;
 - (d) naknade za svjedoke, kao i njihove putne troškove i dnevnice na teritoriji zamoljene države ugovornice.
3. Troškove prevoza pritvorenog lica u državu ugovornicu molilju, obavljen u skladu sa članom 36, snosi država ugovornica molilja.
4. Troškove prevoza lica, čije se izručenje traži, u državu ugovornicu molilju snosi država ugovornica molilja.
5. Troškove prevoza osuđenog lica u državu ugovornicu izvršenja kazne snosi ta država ugovornica.

Član 19 **Definicije koje se odnose na uzajamnu pravnu pomoć i izručenje**

Za potrebe ove konvencije:

- (a) „Oduzimanje”, koje po potrebi uključuje i trajno oduzimanje, znači trajno lišavanje imovine po nalogu suda ili drugog nadležnog organa;
- (b) „Zamrzavanje” ili „privremeno oduzimanje” znači privremenu zabranu prenosa, konverzije, raspolaganja ili izmještanja imovine ili privremeno preuzimanje čuvanja ili kontrole nad imovinom na osnovu naloga koji je izdao sud ili drugi nadležni organ;
- (c) „Imovinska korist stečena zločinom” znači sva imovina koja vodi porijeklo ili je stečena, posredno ili neposredno, izvršenjem zločina na koje se primjenjuje ova konvencija;
- (d) „Imovina” znači imovina svake vrste, fizička imovina ili imovinska prava, pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna, kao i pravna dokumenta ili instrumenti koji dokazuju vlasništvo ili interes u toj imovini;

DIO II CENTRALNI ORGANI I KOMUNIKACIJA

Član 20 Centralni organi

1. Svaka država ugovornica određuje jedan ili više centralnih organa. Centralni organi su nadležni za slanje i primanje zamolnica i informacija o saradnji u skladu s odredbama ove konvencije i podstiču brzo i pravilno izvršavanje zamolnice od strane nadležnih organa.
2. Ako država ugovornica ima poseban region ili teritoriju sa posebnim sistemom saradnje prema ovoj konvenciji, ta država ugovornica može da odredi poseban centralni organ koji će obavljati poslove iz stava 1 za taj region ili teritoriju.
3. Ako država ugovornica ima poseban centralni organ nadležan za slanje i primanje zamolnica i informacija u skladu sa posebnim odredbama ove konvencije, ta država ugovornica može da odredi poseban centralni organ koji će obavljati poslove iz stava 1 za odgovarajuće odredbe ove konvencije.
4. Na zahtjev jedne ili više država ugovornica, mogu se održati konsultacije centralnih organa o pitanjima koja se odnose na primjenu ove konvencije.
5. Svaka država dostavlja obavještenje o određivanju jednog ili više centralnih organa u skladu sa stavom 1, u vrijeme potpisivanja ili prilikom deponovanja svog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj konvenciji, pomoću izjave koja se upućuje depozitaru. Država može naknadno, u bilo kom trenutku i na isti način, promijeniti uslove svoje izjave.

Član 21 Kanal komunikacije i jedinstvene kontakt tačke

1. Zamolnice upućene u skladu sa ovom konvencijom i svaka komunikacija u vezi s istim prosljeđuju se centralnim organima koje odrede države ugovornice.
2. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ili prilikom deponovanja svog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj konvenciji ili u bilo kom trenutku poslije toga, izjaviti, pomoću saopštenja upućenog depozitaru, da zamolnice treba da joj se upućuju diplomatskim putem, i/ili, ako je moguće, preko Međunarodne organizacije kriminalističke policije.
3. Da bi se omogućila efikasna komunikacija u pogledu izvršenja pojedinačnog zamolnice upućene u skladu sa ovom konvencijom, svaka država ugovornica može, ne dovodeći u pitanje član 20 st. 1 do 4, da odredi jedinstvene kontakt tačke u okviru svojih nadležnih organa. Te kontakt tačke se mogu međusobno povezati oko praktičnih pitanja u pogledu izvršenja takve zamolnice.
4. Svaka država je dužna da navede svoje imenovane jedinstvene kontakt tačke u skladu sa članom 85 stav 1.
5. Upućivanje zamolnice, informacije ili komunikacije na osnovu ove konvencije može se, kada se uključene države ugovornice saglase, obaviti zaštićenim elektronskim putem, uzimajući u obzir potrebu da se zaštiti povjerljivost i da se osigura autentičnost. U svakom

slučaju, na zahtjev i u bilo kom trenutku, država ugovornica o kojoj je riječ je dužna da dostavi originale ili ovjerene kopije dokumenata.

Član 22 **Prihvatljivi jezici**

1. Zamolnice se upućuju na jeziku prihvatljivom za zamoljenu državu ugovornicu.
2. Svaka država je dužna da navede jezik ili jezike prihvatljive za tu državu na način što obavještava centralne organe država ugovornica ili, ako su ispunjeni uslovi iz člana 85 st. 2 i 3, državu koja je određena da pruži dodatnu privremenu podršku.

DIO III UZAJAMNA PRAVNA POMOĆ

Član 23 Područje primjene III dijela

1. Države ugovornice jedna drugoj pružaju najširu uzajamnu pravnu pomoć u istragama, krivičnom gonjenju i sudskim postupcima povezanim sa zločinima na koje primjenjuju ovu konvenciju.
2. Uzajamna pravna pomoć se pruža u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa važećim zakonima, ugovorima, sporazumima i dogovorima zamoljene države ugovornice u pogledu istraga, krivičnog gonjenja i sudskih postupaka za zločine za koje se pravno lice može smatrati odgovornim u skladu sa članom 15 stav 1 u državi ugovornici molilji.

Član 24 Svrha zamolnice

Uzajamna pravna pomoć koja se pruža u skladu s odredbama ove konvencije može da obuhvata:

- (a) izuzimanje dokaza ili uzimanje iskaza od lica, uključujući putem video konferencijske veze, u mjeri u kojoj je to u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice;
- (b) ispitivanje predmeta i lokacija;
- (c) dostavljanje informacija, dokaznog materijala i procjena vještaka;
- (d) obavljanje pretresa, privremeno i trajno oduzimanje;
- (e) dostavu sudskih pismena;
- (f) obezbjeđivanje originala ili kopija, po potrebi ovjerenih, relevantnih dokumenata, zapisa i kompjuterskih podataka, uključujući službene, bankarske, finansijske, upravljačke ili poslovne evidencije;
- (g) olakšavanje dobrovoljnog pojavljivanja lica i privremenog premještanja pritvorenih lica u državu ugovornicu molilju;
- (h) korišćenje posebnih istražnih tehnika;
- (i) sprovođenje prekograničnog posmatranja;
- (j) formiranje zajedničkih istražnih timova;
- (k) preduzimanje mjera koje omogućavaju odgovarajuću zaštitu žrtava i svjedoka i njihovih prava;
- (l) pružanje bilo koje druge vrste pomoći koja nije u suprotnosti sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice.

Član 25 Zamolnica i prateća dokumenta

1. Zamolnica za uzajamnu pravnu pomoć se upućuje u pisanom obliku pod uslovima koji omogućavaju zamoljenoj državi ugovornici da utvrdi njenu autentičnost.
2. Zamolnica za uzajamnu pravnu pomoć sadrži ili se uz nju prilaže sljedeće:
 - (a) naziv i sjedište organa koji upućuje zamolnicu;

- (b) predmet i priroda istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka na koji se zamolnica odnosi, kao i naziv i poslove organa koji vodi istragu, krivično gonjenje ili sudski postupak;
 - (c) sažetak relevantnih činjenica, osim u vezi sa zamolnicom za dostavu sudskih pismena;
 - (d) izjava o važećem domaćem zakonu, praćena referentnim tekstovima, i izjava o kazni koja je ili može biti izrečena za zločine;
 - (e) opis tražene pomoći i pojedinosti o posebnoj proceduri koju država ugovornica molilja želi da se sprovede;
 - (f) po mogućnosti, identitet, lokaciju i državljanstvo lica na koje se zamolnica odnosi;
 - (g) svrhe u koje se traže dokazi, informacije ili radnje i, po potrebi, njihova relevantnost za predmetnu istragu, krivično gonjenje ili sudski postupak;
 - (h) po potrebi, rok u kojem treba pružiti pomoć i razloge za to;
 - (i) ako je primjenjivo, izjava o važećem domaćem zakonu koja omogućava svjedoku da odbije da dâ iskaz.
3. U hitnim slučajevima, kada se saglase država ugovornica molilja i zamoljena država ugovornica, zamolnice se mogu uputiti usmeno ili na bilo koji način koji ostavlja pisani zapis, ali koji se mora što je prije moguće potvrditi u skladu sa st. 1 i 2.

Član 26

Povjerljivost zamolnice za uzajamnu pravnu pomoć

Zamoljena država ugovornica se prema činjenicama, materijalnoj suštini i ishodu zamolnice odnosi kao povjerljivim, osim u mjeri koja je neophodna za izvršenje zamolnice. Ako zamoljena država ugovornica ne može da ispoštuje zahtjev u pogledu povjerljivosti, o tome odmah obavještava državu ugovornicu molilju. Država ugovornica molilja odlučuje da li je zamolnicu svakako potrebno izvršiti.

Član 27

Privremene mjere

1. Na osnovu zamolnice države ugovornice molilje, zamoljena država ugovornica, u skladu sa svojim domaćim zakonom, može da usvoji privremene mjere u svrhu očuvanja dokaza, održavanja postojećeg stanja ili zaštite ugroženih pravnih interesa.
2. Zamoljena država ugovornica može da izvrši zamolnicu za privremenim mjerama djelimično ili pod određenim uslovima, uključujući ograničavanje trajanja traženih mjera.

Član 28

Dodatne informacije

Ako zamoljena država ugovornica smatra da informacije koje su joj dostavljene kao prilog zamolnici za uzajamnu pravnu pomoć nijesu dovoljne da se donese odluka ili da se omogući izvršenje zamolnice, ta država ugovornica može da zatraži da se dodatne informacije dostave u razumnom roku koji ona utvrdi.

Član 29
Pravna osnova za uzajamnu pravnu pomoć

Ako država ugovornica koja uzajamnu pravnu pomoć uslovljava postojanjem ugovora primi zamolnicu za uzajamnu pravnu pomoć od druge države ugovornice sa kojom nema ugovor o uzajamnoj pravnoj pomoći, u tom slučaju ovu konvenciju smatra pravnom osnovom za uzajamnu pravnu pomoć u pogledu bilo kojeg zločina na koji se primjenjuje ova konvencija.

Član 30
Razlozi za odbijanje uzajamne pravne pomoći

1. Vodeći računa o načelima iz stava 2, uzajamna pravna pomoć može biti odbijena u sljedećim slučajevima:
 - (a) Zamoljena država ugovornica ima opravdane razloge da vjeruje da je zamolnica upućena u svrhu krivičnog gonjenja ili kažnjavanja lica zbog njegove rase, pola, boje kože, mentalnog ili fizičkog invaliditeta, seksualne orijentacije, vjerosipovijesti, državljanstva, etničkog porijekla, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj grupi, ili da bi postupanje u skladu sa zamolnicom uzrokovalo teži položaj tog lica zbog nekog od tih razloga;
 - (b) Zamolnica se odnosi na zločin kažnjiv smrtnom kaznom prema domaćem zakonu države ugovornice molilje, osim ako u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice;
 - (i) država ugovornica molilja dostavi vjerodostojne, dovoljne i djelotvorne garancije, ili, na zahtjev zamoljene države ugovornice, pristane na uslov kojim se ispunjava zahtjev zamoljene države ugovornice da smrtna kazna neće biti izrečena; ili
 - (ii) kada domaći zakon zamoljene države ugovornice to omogućava, ako je smrtna kazna već izrečena, država ugovornica molilja dostavi vjerodostojne, dovoljne i djelotvorne garancije ili, na zahtjev zamoljene države ugovornice, pristane na uslov kojim se ispunjava zahtjev zamoljene države ugovornice da se smrtna kazna ne izvrši;
 - (c) Zamolnica se odnosi na činjenice na osnovu kojih je krivično gonjenom licu pravosnažno presuđeno u zamoljenoj državi ugovornici za zločin zasnovan na istom zločinačkom ponašanju;
 - (d) Postoje opravdani razlozi, u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice, za vjerovanje da bi lice na koje se odnosi zamolnica bilo podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, flagrantnoj povredi prava na pravično suđenje ili drugim flagrantnim povredama osnovnih ljudskih prava u državi ugovornici molilji;
 - (e) Vlastima zamoljene države ugovornice bi njenim domaćim zakonom bilo zabranjeno da izvrše traženu radnju u vezi sa zločinom zasnovanim na istom zločinačkom ponašanju, da je bilo predmet istrage, krivičnog gonjenja ili sudskog postupka u njihovoj nadležnosti;
 - (f) Zamolnica nije upućena u skladu sa odredbama ove konvencije;

- (g) Zamoljena država ugovornica smatra da će udovoljenje zamolnici vjerovatno povrijediti njen suverenitet, bezbjednost, javni poredak ili druge bitne interese;
 - (h) Zamolnica je upućena u ime vanrednog ili ad hoc suda ili tribunala države ugovornice molilje, osim ako nadležni organi države ugovornice molilje ne ponude uvjeravanja koja se smatraju dovoljnim da će presudu donijeti sud koji je generalno nadležan u skladu sa pravilima sudske organizacije da se izjašnjava o krivičnim stvarima;
 - (i) Postupanje po zamolnici bi bilo u suprotnosti sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice u pogledu uzajamne pravne pomoći;
 - (j) Postoje opravdani razlozi da se vjeruje da bi se lice na koju se odnosi zamolnica suočilo sa realnim rizikom od kazne doživotnog zatvora bez uslovnog otpusta ili kazne sa neodređenim trajanjem.
2. Prilikom ostvarivanja svog diskrecionog prava iz stava 1, države ugovornice su dužne da uzmu u obzir međunarodna i domaća načela ljudskih prava i osnovnih sloboda, uključujući prava na život, slobodu i bezbjednost ličnosti.
 3. Države ugovornice ne mogu odbiti zamolnicu za uzajamnu pravnu pomoć samo na osnovu toga što smatraju da zločin uključuje i fiskalna pitanja, niti na osnovu bankarske tajne.
 4. Za svako potpuno ili djelimično odbijanje uzajamne pravne pomoći moraju se dostaviti razlozi.
 5. Prije nego što odbije zamolnicu u skladu s ovim članom ili odloži postupanje po istoj u skladu sa članom 32 stav 4, zamoljena država ugovornica se, po potrebi, konsultuje sa državom ugovornicom moliljom da razmotri da li može da pruži pomoć pod uslovima za koje smatra da su neophodni. Ako država ugovornica molilja prihvati pomoć pod tim uslovima, ista je dužna da se pridržava datih uslova.

Član 31

Ograničenja u pogledu prenošenja i korišćenja informacija i dokaza

1. Država ugovornica molilja ne može, bez prethodne saglasnosti zamoljene države ugovornice, da prenosi ili koristi informacije ili dokaze koje je obezbijedila zamoljena država ugovornica za istrage, krivično gonjenje ili sudske postupke osim za one navedene u zamolnici.
2. Ništa iz ovog člana ne sprečava državu ugovornicu molilju da u postupku koji vodi objavi informacije ili dokaze koji su oslobađajući za optuženog. U tom slučaju, država ugovornica molilja obavještava zamoljenu državu ugovornicu prije objavljivanja i, na zahtjev, konsultuje se sa zamoljenom državom ugovornicom. Izuzetno, ako prethodno obavještenje nije moguće, država ugovornica molilja bez odlaganja obavještava zamoljenu državu ugovornicu o objavljivanju.
3. Ako je zamoljena država ugovornica uvela posebne uslove u pogledu korišćenja informacija ili dokaza koje je dostavila, država ugovornica molilja na zahtjev zamoljene države ugovornice dostavlja informacije o tome kako je koristila predmetne informacije ili dokaze.
4. Ako, nakon dostavljanja državi ugovornici molilji, zamoljena država ugovornica postane svjesna okolnosti koje bi je mogle navesti da traži dodatni uslov u određenom predmetu, centralni organ zamoljene države ugovornice može obaviti konsultacije sa centralnim

organom države ugovornice molilje da utvrdi u kojoj mjeri se dokazi i informacije mogu zaštititi.

Član 32 **Izvršenje zamolnice**

1. Zamolnica se izvršava u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice i, u mjeri u kojoj to nije u suprotnosti sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice i kada je to moguće, u skladu sa procedurama navedenim u zamolnici.
2. Zamoljena država ugovornica je dužna da zamolnicu izvrši u najkraćem mogućem roku i u najvećoj mogućoj mjeri uvaži sve rokove koje predloži država ugovornica molilja, a za koje se navode razlozi, po mogućnosti u zamolnici. Zamoljena država ugovornica odgovara na razumne zahtjeve države ugovornice molilje u pogledu napretka u postupanju po zamolnici. Država ugovornica molilja odmah obavještava zamoljenu državu ugovornicu kada tražena pomoć više nije potrebna.
3. Na izričit zahtjev države ugovornice molilje, zamoljena država ugovornica, u mjeri u kojoj je to moguće, navodi datum i mjesto izvršenja zamolnice za uzajamnu pravnu pomoć. Službenici i zainteresovana lica mogu da prisustvuju ako je s tim saglasna zamoljena država ugovornica.
4. Zamoljena država ugovornica može da odloži izvršenje zamolnice i da kao razlog navede da izvršenje iste ometa istragu, krivično gonjenje ili sudski postupak koji je u toku. Po potrebi, za svako odlaganje navode se razlozi, uključujući, kada je to moguće, uslove i vremenski okvir kada bi moglo da dođe do izvršenja zamolnice.

Član 3 **Iskazi lica u zamoljenoj državi ugovornici**

1. Svjedoci i vještaci se ispituju u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice. Svjedoci i vještaci mogu da odbiju da daju iskaze ako im to dozvoljava zakon zamoljene države ugovornice ili države ugovornice molilje.
2. Ako je njihovo odbijanje da daju iskaze zasnovano na domaćem zakonu države ugovornice molilje, zamoljena država ugovornica konsultuje državu ugovornicu molilju.
3. Svjedok ili vještak koji se poziva na pravo da odbije davanje iskaza, kao što je predviđeno stavom 1, ne može zbog toga biti kažnjen u državi ugovornici molilji ili zamoljenoj državi ugovornici.
4. Ne dovodeći u pitanje mjere dogovorene za zaštitu lica, zamoljena država ugovornica po završetku saslušanja sastavlja zapisnik u kojem se navode datum i mjesto saslušanja, identitet saslušanog lica, identiteti i funkcije svih drugih lica u zamoljenoj državi ugovornici koja učestvuje u saslušanju, sve položene zakletve i tehnički uslovi u kojima je saslušanje održano. Zamoljena država ugovornica taj dokument prosljeđuje državi ugovornici molilji.
5. Ako se svjedoci ili vještaci saslušavaju na njenoj teritoriji u skladu s ovim članom i odbijaju da daju iskaz iako su dužni da to urade ili daju lažni iskaz, svaka država ugovornica

preduzima potrebne mjere da osigura da se njen domaći zakon primjenjuje na isti način kao da je saslušanje održano u domaćem postupku.

Član 34 **Saslušanje putem video konferencijske veze**

1. Ako se neko lice nalazi na teritoriji jedne države ugovornice i mora biti saslušano kao svjedok ili vještak od strane pravosudnih organa druge države ugovornice, ta druga država ugovornica može da zatraži da se saslušanje održi putem video konferencijske veze, kako je predviđeno st. 2 do 7. Ovaj stav se može primijeniti i na korišćenje video konferencijske veze u druge svrhe, kao što je identifikacija predmeta, lica ili mjesta, ako se s tim složi zamoljena država ugovornica.
2. Zamoljena država ugovornica daje saglasnost na saslušanje putem video konferencijske veze pod uslovom da korišćenje video konferencijske veze nije u suprotnosti s osnovnim načelima njenog domaćeg zakona i pod uslovom da posjeduje tehnička sredstva za organizaciju saslušanja putem video konferencijske veze. Ako zamoljena država ugovornica nema pristup tehničkim sredstvima za obavljanje saslušanja putem video konferencijske veze, država ugovornica molilja može da joj stavi na raspolaganje takva sredstva uz uzajamni dogovor.
3. Pored informacija iz člana 25, zahtjevi za saslušanje putem video konferencijske veze sadrže naziv pravosudnog organa koji obavlja saslušanje ili, ako se saglasi zamoljena država ugovornica, drugog nadležnog organa koji obavlja saslušanje.
4. Pravosudni organ zamoljene države ugovornice može da uputi poziv licu koje je predmet zamolnice da prisustvuje koristeći obrasce propisane njenim domaćim zakonom.
5. Prilikom saslušanja putem video konferencijske veze primjenjuju se sljedeća pravila:
 - (a) Pravosudni organ zamoljene države ugovornice je prisutan tokom saslušanja, po potrebi uz pomoć tumača, a može i da bude zadužen za identifikaciju lica koja će se saslušati i za poštovanje osnovnih načela domaćeg zakona zamoljene države ugovornice; ako pravosudni organ zamoljene države ugovornice smatra da su tokom saslušanja povrijeđena osnovna načela domaćeg zakona zamoljene države ugovornice, odmah preduzima neophodne mjere da osigura da se saslušanje nastavi u skladu s tim načelima;
 - (b) Mjere za zaštitu lica koje treba saslušati su predmet dogovora, po potrebi, između nadležnih organa države ugovornice molilje i zamoljene države ugovornice;
 - (c) Saslušanje obavlja direktno pravosudni organ države ugovornice molilje, ili isti njime upravlja, u skladu sa njenim domaćim zakonom;
 - (d) Na zahtjev države ugovornice molilje ili lica koje treba da se sasluša, zamoljena država ugovornica obezbjeđuje da licu koje treba da se sasluša po potrebi pomaže tumač i/ili pravni zastupnik;
 - (e) Lice koje treba da bude saslušano može da se pozove na pravo da ne dâ iskaz koje tom licu pripada u skladu a domaćim zakonom zamoljene države ugovornice ili države ugovornice molilje.

6. Države ugovornice mogu, na osnovu svog diskrecionog prava, da primijene odredbe ovog člana i na saslušanja optuženog ili osumnjičenog lica putem video konferencijske veze uz saglasnost tog lica. U tom slučaju, na odluku o održavanju video konferencijske veze, kao i način na koji će se video konferencijska veza održati, saglasnost daju obje uključene države ugovornice, u skladu sa njihovim domaćim zakonima i relevantnim međunarodnim instrumentima.
7. Ovaj član ne dovodi u pitanje bilo kakav sporazum ili dogovor koji omogućava da se saslušanje putem video konferencijske veze održi na drugi način.

Član 35

Pojavljivanje lica u državi ugovornici molilji

1. Ako država ugovornica molilja smatra da je lično pojavljivanje svjedoka ili vještaka pred njenim pravosudnim organima neophodno, ista to navodi u svojoj zamolnici za dostavljanje poziva. Zamoljena država ugovornica poziva svjedoka ili vještaka da se pojavi na teritoriji države ugovornice molilje i bez odlaganja obavještava državu ugovornicu molilju o odgovoru svjedoka ili vještaka, ukoliko isti dobije.
2. U slučaju iz stava 1, u zamolnici ili pozivu za pojavljivanje se navodi približan iznos naknade koja se isplaćuje, kao i putni troškovi i dnevnice koje se nadoknađuju.
3. Zamoljena država ugovornica može svjedoku ili vještaku odobriti avans, ako se za to uputi poseban zahtjev. Avans nadoknađuje država ugovornica molilja.
4. Svjedoku ili vještaku koji se ne odazove pozivu za pojavljivanje, a čije dostava je zatražena, ne može biti izrečena kazna ili mjera ograničenja, čak i ako poziv ukazuje na dužnost, osim ako taj svjedok ili vještak kasnije dobrovoljno uđe na teritoriju države ugovornice molilje i tamo bude ponovo pozvan u skladu sa zakonom.

Član 36

Privremeno premještanje pritvorenih lica

1. Lice koje se nalazi u pritvoru ili izdržava kaznu na teritoriji jedne države ugovornice, a čije je prisustvo u drugoj državi ugovornici zatraženo za potrebe identifikacije, iskaza ili druge potrebe u cilju pružanja pomoći u pribavljanju dokaza za istragu, krivično gonjenje ili sudski postupak za zločine na koje te države primjenjuju ovu konvenciju, može se premjestiti ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - (a) Lice je svojevoljno dalo informisanu saglasnost;
 - (b) Nadležni organi obje države ugovornice su postigle dogovor, pod uslovima koje te države ugovornice mogu smatrati odgovarajućim.
2. Za potrebe stava 1:
 - (a) Država ugovornica u koju je lice premješteno je ovlašćena i dužna da zadrži u pritvoru lice koje je premješteno, osim ako država ugovornica iz koje je lice premješteno drugačije ne zatraži ili odobri;

- (b) Država ugovornica u koju je lice premješteno bez odlaganja izvršava svoju dužnost da osobu vrati u pritvor države ugovornice iz koje je lice premješteno u skladu sa prethodnim ili drugačijim dogovorom nadležnih organa obje države ugovornice;
- (c) Država ugovornica u koju je lice premješteno ne može zahtijevati od države ugovornice iz koje je lice premješteno da pokrene postupak ekstradicije za povratak tog lica;
- (d) Premještenom licu uračunava se vrijeme provedeno u pritvoru države ugovornice u koju je lice premješteno u izdržavanje kazne u državi ugovornici iz koje je lice premješteno.

Član 37 **Siguran boravak**

1. Svjedok, vještak ili drugo lice koje, po zamolnici države ugovornice molilje, dâ saglasnost da svjedoči u postupku ili da pomogne u istrazi, krivičnom gonjenju ili sudskom postupku na teritoriji države ugovornice molilje ne može biti krivično gonjeno, pritvoreno, kažnjeno ili biti predmet bilo kog drugog ograničenja lične slobode na toj teritoriji za djela, nečinjenja ili presude prije odlaska sa teritorije zamoljene države ugovornice.
2. Siguran boravak iz stava 1 prestaje kada svjedok, vještak ili drugo lice:
 - (a) nakon što je, u periodu od 15 uzastopnih dana ili u bilo kom periodu dogovorenom od strane država ugovornica od datuma kada je lice službeno obaviješteno da pravosudni organi više ne zahtijevaju njegovo prisustvo, imalo priliku da napusti državu ugovornicu molilju, ipak dobrovoljno ostane na teritoriji iste; ili
 - (b) nakon što napusti teritoriju države ugovornice molilje, lice se vrati po sopstvenom nahodañju.

Član 38 **Dostavljanje predmeta, dokumenata, evidencije i drugih dokaza**

1. Na zahtjev, zamoljena država ugovornica može da dostavi predmete, dokumenta, evidenciju ili bilo koji drugi zatraženi dokaz državi ugovornici molilji. Ako država ugovornica molilja izričito zatraži dostavljanje originala dokumenata, evidencije ili drugih dokaza, zamoljena država ugovornica je dužna da učini sve što je u njenoj moći da postupi u skladu s tim zahtjevom.
2. Država ugovornica molilja je dužna da vrati sve što joj je dostavljeno u najkraćem mogućem roku ili najkasnije nakon završetka postupka, osim ako se zamoljena država ugovornica izričito odrekne vraćanja istog.

Član 39 **Posebne istražne tehnike**

1. Ako to dozvoljavaju osnovna načela njenog domaćeg pravnog sistema, svaka država ugovornica, u okviru svojih mogućnosti i pod uslovima propisanim svojim domaćim zakonom, preduzima potrebne mjere da omogući odgovarajuću primjenu kontrolisanih isporuka i, po potrebi, drugih specijalnih istražnih tehnika, kao što su elektronski ili drugi

oblici nadzora i prikrivene operacije, od strane njenih nadležnih organa na njenoj teritoriji za potrebe sprovođenja djelotvorne istrage i krivičnog gonjenja za zločine na koje primjenjuje ovu Konvenciju.

2. Za potrebe istrage o zločinima na koje države ugovornice primjenjuju ovu Konvenciju, iste se pozivaju da, po potrebi, zaključe odgovarajuće bilateralne ili multilateralne sporazume ili dogovore za korišćenje posebnih istražnih tehnika u kontekstu saradnje na međunarodnom nivou. Navedeni sporazumi ili dogovori se zaključuju i realizuju uz puno poštovanje načela suverene jednakosti država i sprovode se striktno u skladu sa uslovima tih sporazuma ili dogovora.
3. Ako sporazum ili dogovor iz stava 2 ne postoji, odluke o korišćenju posebnih istražnih tehnika na međunarodnom nivou donose se od predmeta do predmeta i mogu, po potrebi, da uzmu u obzir finansijske mehanizme i dogovore u pogledu nadležnosti uključenih država ugovornica.

Član 40 **Prikrivene istrage**

1. Država ugovornica molilja i zamoljena država ugovornica mogu postići dogovor da pomognu jedna drugoj u vođenju istrage o zločinima na koje uključene države ugovornice primjenjuju ovu konvenciju od strane službenika koji djeluju pod prikrivenim ili lažnim identitetom.
2. Odluku o zamolnici u svakom pojedinačnom slučaju donose nadležni organi zamoljene države ugovornice, uzimajući u obzir domaće zakone i procedure. Trajanje prikrivene istrage, detaljni uslovi i pravni status predmetnih službenika tokom prikrivene istrage dogovaraju nadležni organi države molilje i zamoljene države, uz poštovanje njihovih domaćih zakona i procedura.
3. Prikrivene istrage se sprovode u skladu sa domaćim zakonom i procedurama države ugovornice na čijoj se teritoriji sprovodi prikrivena istraga. Nadležni organi uključenih država ugovornica su dužni da sarađuju da osiguraju da se prikrivena istraga pripremi i nadzire, kao i da uspostave mehanizme zaštite službenika koji djeluju pod tajnim ili lažnim identitetom.
4. Za potrebe stava 2, svaka država navodi koji su njeni nadležni organi na način što informiše centralne organe država ugovornica ili, ako su ispunjeni uslovi iz člana 85 st. 2 i 3, državu koja je određena da pruži dodatnu privremenu podršku.

Član 41 **Zajednički istražni timovi**

1. Kroz uzajamni dogovor, nadležni organi dvije ili više država ugovornica mogu da preduzmu potrebne mjere, u skladu sa svojim domaćim zakonom i međunarodnim pravom, na formiranje zajedničkog istražnog tima za određenu potrebu i na ograničeni period, koji se može produžiti uz obostranu saglasnost, u cilju sprovođenja krivične istrage u jednoj ili više uključenih država ugovornica.

2. Sastav tima se utvrđuje sporazumom. Zajednički istražni tim se naročito može formirati kada:
 - (a) istrage države ugovornice o zločinima na koje ona primjenjuje ovu konvenciju zahtijevaju sprovođenje teških i složenih istraga u koje su uključene druge države ugovornice;
 - (b) određeni broj država ugovornica sprovodi istrage o zločinima na koje primjenjuju ovu konvenciju u kojima okolnosti slučaja zahtijevaju koordinisanu, usklađenu akciju u uključenim državama ugovornicama.
3. Zamolnicu za formiranje zajedničkog istražnog tima može da uputi bilo koja od uključenih država ugovornica. Tim se formira u jednoj od država ugovornica u kojoj se očekuje sprovođenje istrage.
4. Pored informacija iz relevantnih odredbi člana 24, zamolnice za formiranje zajedničkog istražnog tima uključuju predloge za sastav tima, svrhu i period na koji se formira zajednički istražni tim.
5. Zajednički istražni tim djeluje na teritoriji država ugovornica koje formiraju tim pod sljedećim opštim uslovima:
 - (a) Vođa ili vođe tima su predstavnici nadležnih organa koji učestvuju u krivičnim istragama i iz države ugovornice u kojoj tim djeluje;
 - (b) Vođa ili vođe tima postupaju u granicama svojih nadležnosti u skladu sa domaćim zakonima;
 - (c) Tim svoje zadatke izvršava u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice u kojoj isti djeluje;
 - (d) Članovi i dodijeljeni članovi tima izvršavaju svoje zadatke pod rukovodstvom lica navedenih u tački (a), uz poštovanje uslova koje su utvrdili njihovi organi u sporazumu o formiranju tima;
 - (e) Država ugovornica u kojoj tim djeluje je dužna da preduzme neophodne organizacione radnje da bi tim mogao da izvršava svoje zadatke.
6. U ovom članu, članovi zajedničkog istražnog tima iz države ugovornice u kojoj tim djeluje se nazivaju „članovima“, dok se članovi iz drugih država ugovornica, osim države ugovornice u kojoj tim djeluje, nazivaju „dodijeljeni članovi“.
7. Dodijeljeni članovi zajedničkog istražnog tima imaju pravo da budu prisutni kada se preduzimaju istražne radnje u državi ugovornici u kojoj tim djeluje. Međutim, iz posebnih razloga i u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice u kojoj tim djeluje, vođa tima može da odluči drugačije.
8. Dodijeljenim članovima zajedničkog istražnog tima, u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice u kojoj tim djeluje, vođa tima može da povjeri zadatak da preduzmu određene istražne radnje ako su to odobrili nadležni organi države ugovornice u kojoj tim djeluje i države ugovornice koja ih je uputila.
9. Ako je zajedničkom istražnom timu potrebno da se istražne radnje sprovedu u jednoj od država ugovornica koje su formirale tim, članovi koje je ta država ugovornica dodijelila istražnom timu mogu da zatraže od svojih nadležnih organa da preduzmu te radnje. Ta država ugovornica razmatra navedene radnje pod uslovima koji bi se primjenjivali da su zatražene u nekoj domaćoj istrazi.

10. Ako je zajedničkom istražnom timu potrebna pomoć države ugovornice koja nije učestvovala u formiranju tima ili treće države, zamolnicu za pomoć mogu da upute nadležni organi države ugovornice u kojoj tim djeluje nadležnim organi druge države u skladu sa relevantnim instrumentima ili dogovorima.
11. Dodijeljeni članovi zajedničkog istražnog tima mogu, u skladu sa svojim domaćim zakonom i u granicama svoje nadležnosti, da dostave informacije timu koje su dostupne u državi ugovornici koja ih je dodijelila, za potrebe istraga o zločinima koje vodi tim.
12. Informacije do kojih na zakonit način dođe član ili dodjeljeni član dok je dio zajedničkog istražnog tima, a koje inače nijesu dostupne nadležnim organima uključenih država ugovornica, mogu da se koriste u sljedeće svrhe:
 - (a) za potrebe za koje je tim osnovan;
 - (b) za otkrivanje, istragu i krivično gonjenje drugih zločina, uz prethodnu saglasnost nadležnog organa države ugovornice u kojoj su informacije postale dostupne, koje se mogu uskratiti samo u slučajevima kada bi takva upotreba ugrozila krivične istrage u toj državi ili u pogledu kojih bi ta država ugovornica mogla da odbije uzajamnu pravnu pomoć;
 - (c) za sprečavanje neposredne i ozbiljne prijetnje po javnu bezbjednost, ne dovodeći u pitanje tačku (b) ako se naknadno pokrene krivična istraga;
 - (d) za druge potrebe u mjeri u kojoj je su iste dogovorene između država ugovornica koje su formirale tim.
13. Ovaj član ne dovodi u pitanje bilo koje druge postojeće odredbe ili dogovore o formiranju ili radu zajedničkih istražnih timova.
14. U mjeri u kojoj to dozvoljavaju domaći zakoni uključenih država ugovornica ili odredbe pravnog instrumenta koji međusobno primjenjuju, za lica koja nijesu predstavnici nadležnih organa država ugovornica koje su formirale zajednički istražni tim se može postići dogovor da učestvuju u aktivnostima tima. Prava data članovima ili dodijeljenim članovima tima na osnovu ovog člana se ne odnose na ova lica, osim ako je sporazumom izričito predviđeno drugačije.

Član 42

Prekogranično posmatranje

1. Službenici za sprovođenje zakona jedne od država ugovornica koji u okviru krivične istrage u svojoj zemlji vrše posmatranje lica za koje se pretpostavlja da je učestvovalo u zločinu na koji primjenjuju ovu konvenciju ili lice za koje se čvrsto vjeruje da će omogućiti identifikaciju ili lokaciju prvog lica, mogu se ovlastiti da nastave svoje posmatranje na teritoriji druge države ugovornice, koja je odobrila prekogranično posmatranje kao odgovor na zamolnicu koju je prethodno uputila prva država ugovornica. Uz odobrenje se mogu dostaviti i uslovi.
2. Na zahtjev, prekogranično posmatranje se može povjeriti službenicima države ugovornice na čijoj teritoriji se posmatranje sprovodi.
3. Zamolnica iz stava 1 se upućuje organima kojeg odrede države ugovornice, a koji je nadležan za izdavanje ili prosljeđivanje traženog odobrenja.

4. Ako ga vrši jedan ili više službenika iz stava 1, prekogranično posmatranje se sprovodi isključivo u skladu sa sljedećim opštim uslovima:
 - (a) Službenici koji obavljaju posmatranje su dužni da se pridržavaju odredbi ovog člana i domaćeg zakona države ugovornice na čijoj teritoriji djeluju; dužni su da se pridržavaju instrukcija nadležnih organa te države ugovornice;
 - (b) Službenici tokom posmatranja sa sobom nose dokument koji potvrđuje da je ovlašćenje dato;
 - (c) Službenici koji vrše posmatranje su dužni da u svakom trenutku budu u mogućnosti da pokažu dokaz da postupaju u službenom svojstvu;
 - (d) Službenici koji vrše posmatranje mogu da nose svoje službeno oružje tokom posmatranja, osim ako zamoljena država ugovornica izričito ne odluči drugačije. Upotreba istog je zabranjena osim u slučajevima legitimne samoodbrane u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice;
 - (e) Ulazak u privatne kuće i mjesta koja nijesu dostupna javnosti je zabranjen;
 - (f) Službenici koji vrše posmatranje ne mogu zaustavljati, ispitivati niti lišiti slobode lice koja je predmet posmatranja;
 - (g) O svim operacijama se izrađuje izvještaj koji se upućuje vlastima države ugovornice na čijoj teritoriji su se iste odvijale. Od službenika koji vrše posmatranje može se zatražiti da se lično pojave;
 - (h) Na zahtjev organa države ugovornice na čijoj se teritoriji obavilo posmatranje, organi države ugovornice iz koje dolaze službenici za posmatranje pomažu u istrazi nakon operacije u kojoj su učestvovali, uključujući moguće pravne postupke.

Član 43

Krivična odgovornost službenika

Osim ako se uključene države ugovornice drugačije ne dogovore, tokom operacija iz članova 39, 40, 41 ili 42 službenici iz države ugovornice koja nije država ugovornica u kojoj se odvija operacija se smatraju službenicima ove druge države u pogledu zločina počinjenih protiv njih ili od strane njih.

Član 44

Gradanska odgovornost službenika

1. Ako, u skladu sa članovima 39, 40, 41 ili 42, službenici države ugovornice djeluju u drugoj državi ugovornici, prva država ugovornica je odgovorna za svaku štetu koju oni prouzrokuju tokom svog djelovanja, u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice u kojoj se operacija odvija.
2. Država ugovornica u kojoj je prouzrokovana šteta iz stava 1 je dužna da obezbijedi nadokandu za nastalu štetu pod uslovima koji se primjenjuju na bilo koju štetu koju prouzrokuju njeni službenici.
3. Država ugovornica čiji su službenici prouzrokovali štetu nekom licu na teritoriji druge države ugovornice je dužna da u potpunosti nadoknadi toj drugoj državi ugovornici sav iznos koji je ista platila kao odštetu tom licu.

4. Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje njihovih prava prema trećim stranama i sa izuzetkom stava 3, svaka država ugovornica se u slučaju iz stava 1 uzdržava od potraživanja naknade štete koju je prouzrokovala druga država ugovornica.
5. Ako se uključene države ugovornice drugačije ne dogovore, primjenjuju se odredbe ovog člana.

Član 45

Međunarodna saradnja za potrebe trajnog oduzimanja

1. Država ugovornica koja je primila zamolnicu za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene zločinom ili imovine čija vrijednost odgovara vrijednosti imovinske koristi stečene zločinom na koji primjenjuje ovu konvenciju, uključujući imovinu koja je predmet pranja novca ili imovinu, opremu ili druga sredstva koja su korišćena ili namijenjena za korišćenje u takvim zločinima, ili druge imovine za potrebe obezbjeđivanja reparacije žrtvama u skladu sa članom 83 stav 3, koja se nalazi na njenoj teritoriji, u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu sa svojim domaćim zakonom:
 - (a) podnosi zahtjev svojim nadležnim organima u cilju dobijanja naloga za trajno oduzimanje i, ako se takav nalog odobri, isti izvrši; ili
 - (b) podnosi svojim nadležnim organima, u cilju sprovođenja u traženoj mjeri, nalog o trajnom oduzimanju koji je izdao sud na teritoriji države ugovornice molilje, u dijelu u kojem se odnosi na imovinsku korist stečenu zločinom, imovinu, opremu ili druga sredstva koja su korišćena ili su namijenjena za korišćenje u zločinima na koje primjenjuje ovu konvenciju, a koja se nalaze na teritoriji zamoljene države ugovornice.
2. Nakon zamolnice upućene od strane druge države ugovornice koja ima nadležnost nad zločinom na koji primjenjuje ovu konvenciju, zamoljena država ugovornica, u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu sa svojim domaćim zakonom, preduzima mjere na otkrivanju, praćenju i zamrzavanju ili privremenom oduzimanju imovinske koristi stečene zločinom, imovine, opreme ili drugih sredstava koja su korišćena ili su namijenjena za korišćenje u zločinima na koje primjenjuje ovu konvenciju, za potrebe trajnog oduzimanja koje treba da naredi država ugovornica molitelj ili, u skladu sa zamolnicom iz stava 1, zamoljena država ugovornica.
3. Ako je imovinska korist stečena zločinom djelimično ili u potpunosti transformisana ili konvertovana u drugu imovinu, ta imovina podliježe mjerama iz ovog člana umjesto imovinske koristi stečene zločinom.
4. Ako je imovinska korist stečena zločinom pomiješana sa imovinom stečenom iz legitimnih izvora, ne dovodeći u pitanje bilo koja ovlašćenja u pogledu zamrzavanja ili privremenog oduzimanja, takva imovina je predmet trajnog oduzimanja do procijenjene vrijednosti pomiješane imovinske koristi stečene zločinom.
5. Prihodi ili druge koristi proistekle iz imovinske koristi stečene zločinom, od imovine u koju je transformisana ili konvertovana imovinska korist stečena zločinom, ili od imovine sa kojom je pomiješana imovinska korist stečena zločinom, takođe podliježu mjerama iz ovog člana, na isti način i u istom obimu kao i imovinska korist stečena zločinom.
6. Za potrebe ovog člana, svaka država ugovornica je dužna da ovlasti svoje sudove ili druge nadležne organe da nalože da se bankarska, finansijska ili komercijalna evidencija stavi na

raspolaganje ili da bude zaplijenjena. Države ugovornice ne mogu odbiti da postupe u skladu sa odredbama ovog stava na osnovu bankarske tajne.

7. Odredbe stava 1 mogu se primjenjivati i na trajno oduzimanje koje se sastoji u zahtjevu za plaćanje novčanog iznosa koji odgovara vrijednosti imovinske koristi stečene kriminalom, ako se imovina na koju se može izvršiti trajno oduzimanje nalazi u zamoljenoj državi ugovornici. U takvim slučajevima, prilikom izvršenja trajnog oduzimanja u skladu sa stavom 1, ako nije primila uplatu, zamoljena država ugovornica može da realizuje odštetni zahtjev na bilo kojoj imovini dostupnoj za te potrebe.
8. Države ugovornice mogu da saraduju u onoj mjeri u kojoj njihovi domaći zakoni to dozvoljavaju s onim državama ugovornicama koje zatraže izvršenje mjera koje su ekvivalentne trajnom oduzimanju koje dovodi do lišavanja imovine, a koje nijesu krivične sankcije, ukoliko je takve mjere naredio sudski organ države ugovornice molilje u vezi sa zločinima na koje primjenjuje ovu Konvenciju, pod uslovom da je utvrđeno da imovina predstavlja imovinsku korist stečenu zločinom, ili drugu imovinu kako je predviđeno st. 3 do 5.
9. Pored informacija iz člana 25, zamolnice u skladu s ovim članom sadrže:
 - (a) u slučaju zamolnice iz stava 1 tačka (a), opis imovine koja treba da bude trajno oduzeta i izjavu o činjenicama na koje se poziva država ugovornica molitelj, a koje su dovoljne da omoguće zamoljenoj državi ugovornici da traži nalog u skladu sa svojim domaćim zakonom;
 - (b) u slučaju zamolnice iz stava 1 tačka (b), zakonski prihvatljivu kopiju naloga o trajnom oduzimanju na kojem se temelji zamolnica a koji je izdala država ugovornica molilja, kao i izjavu o činjenicama i informacije o obimu izvršenja naloga koji se zahtijeva;
 - (c) u slučaju zamolnice iz stava 2, izjavu o činjenicama na koje se poziva država ugovornica molilja i opis traženih radnji.
10. Odluke ili radnje predviđene st. 1 i 2 donosi ili preduzima zamoljena država ugovornica u skladu s odredbama njenog domaćeg zakona i procesnim pravilima ili bilo kojom važećom bilateralnom ili multilateralnom konvencijom, sporazumom ili dogovorom sa državom ugovornicom moliljom.
11. Odredbe ovog člana se ne mogu tumačiti na način da dovode u pitanje prava trećih lica koja postupaju u dobroj vjeri.

Član 46 **Restitucija**

1. Na zahtjev države ugovornice molilje i ne dovodeći u pitanje prava trećih strana koje djeluju u dobroj vjeri, zamoljena država ugovornica može, u mjeri u kojoj to njen domaći zakon omogućava, da stavi privremeno ili trajno oduzetu imovinu stečenu zločinom na koji uključene države ugovornice primjenjuju ovu Konvenciju na raspolaganje državi ugovornici molilji. Država ugovornica molilja može da odluči da imovinu vrati njenim zakonitim vlasnicima.
2. Prilikom slanja predmeta, dokumenata, evidencije ili dokaza, zamoljena država ugovornica može da se odrekne njihovog vraćanja, prije ili poslije slanja državi ugovornici molilji, ako

bi se time olakšala restitucija tih predmeta, dokumenata, evidencije ili dokaza zakonitom vlasniku.

Član 47

Raspolaganje trajno oduzetom imovinom, uključujući restituciju ili dijeljenje

1. Država ugovornica raspolaze imovinskom korišću stečenu zločinom ili imovinom koju je trajno oduzela na osnovu člana 45 u skladu sa svojim domaćim zakonom i administrativnim procedurama.
2. Ako postupaju po zamolnici druge države ugovornice u skladu sa članom 45, države ugovornice prioriteto razmatraju, u mjeri u kojoj to dozvoljava domaći zakon i ako se to zahtijeva, vraćanje trajno oduzete imovinske koristi stečene zločinom ili imovine ili vrijednosti koji odgovara takvoj imovinskoj koristi ili imovine državi ugovornici molilji, da bi ista mogla da obezbijedi nadoknadu štete žrtvama zločina na koje države ugovornice primjenjuju ovu konvenciju ili vraćanje takve imovinske koristi ili imovine njenim zakonitim vlasnicima.
3. Ako postupaju po zamolnici druge države ugovornice u skladu sa članom 45, država ugovornica može posebno da razmotri potpisivanje sporazuma ili dogovora o dijeljenju sa drugim državama ugovornicama, na redovnoj osnovi ili od slučaja do slučaja, takve imovinske koristi ili imovine ili sredstava dobijenih prodajom takve imovinske koristi stečene zločinom ili imovine, u skladu sa svojim domaćim zakonom ili administrativnim procedurama.

Član 48

Ustupanje i preuzimanje postupka

Države ugovornice mogu da razmotre mogućnost međusobnog ustupanja i preuzimanja postupka za krivično gonjenje za zločine na koje primjenjuju ovu konvenciju, u slučajevima kada se smatra da je ustupanje i preuzimanje postupka u interesu odgovarajućeg sprovođenja pravde, posebno u situacija kada je uključeno nekoliko država.

DIO IV IZRUČENJE

Član 49

Područje primjene IV dijela

1. Odredbe ovog dijela primjenjuju se na zločine na koja se primjenjuje ova konvencija kada je lice koje je predmet zamolnice države ugovornice za izručenje prisutno na teritoriji zamoljene države ugovornice.
2. Ne dovodeći u pitanje član 51, izručenje se odobrava ako je zločin kažnjiv lišavanjem slobode u maksimalnom trajanju od najmanje jedne godine, u skladu kako sa domaćim zakonima zamoljene države ugovornice, tako i zakonima države ugovornice molilje. Ako je protiv lica donijeta osuđujuća presuda i ako je osuđeno na zatvor u državi ugovornici molilji, trajanje preostale kazne koju treba da odsluži je najmanje šest mjeseci.
3. Ako se zamolnica za izručenje odnosi na nekoliko odvojenih zločina, od kojih je barem jedan takve prirode da je izručenje moguće u skladu s ovom konvencijom, a neki od njih nijesu obuhvaćeni ovom konvencijom, zamoljena država ugovornica može odredbe ovog člana da primijeni i na te zločine.
4. Svaki od zločina na koje države ugovornice primjenjuju ovu konvenciju smatra se obihvaćenim uzajamnim važećim sporazumima o izručenju kao zločin za koji je moguće izručenje. Države ugovornice se obavezuju da te zločine uključe kao zločine za koje je moguće izručenje u svaki ugovor o izručenju koji će međusobno zaključiti.

Član 50

Pravna osnova za izručenje

Ako država ugovornica koja kao uslov za izručenje navodi postojanje ugovora dobije zamolnicu za izručenje od druge države ugovornice s kojom nema ugovor o izručenju, ta država ugovornica ovu konvenciju uzima kao pravni osnov za izručenje za svaki zločin na koji se konvencija primjenjuje.

Član 51

Osnove za odbijanje

1. Izručenje po zamolnici se odbija:
 - (a) ako zamoljena država ugovornica ima opravdane razloge da vjeruje da je zamolnica upućena u svrhu krivičnog gonjenja ili kažnjavanja lica zbog njegove rase, pola, boje kože, mentalnog ili fizičkog invaliditeta, seksualne orijentacije, vjere, državljanstva, etničkog porijeklo, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj grupi, ili da bi postupanje po zamolnici otežalo položaja tog lica zbog nekog od tih razloga;
 - (b) ako se zamolnica odnosi na zločin za koji je prema domaćem zakonu države ugovornice molilje zapriječena smrtna kazna, osim ako u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice:

- (i) država ugovornica molilja dostavi vjerodostojne, dovoljne i djelotvorne garancije ili, ako to zatraži zamoljena država ugovornica, pristane na uslov koji ispunjava zahtjeve zamoljene države ugovornice da smrtna kazna neće biti izrečena; ili
 - (ii) kada domaći zakon zamoljene države ugovornice to omogućava, ako je smrtna kazna već izrečena, država ugovornica molilja dostavi vjerodostojne, dovoljne i djelotvorne garancije ili, na zahtjev zamoljene države ugovornice, pristane na uslov kojim se ispunjava zahtjev zamoljene države ugovornice da smrtna kazna neće biti izvršena;
 - (c) ako je zamoljena država ugovornica već donijela pravosnažnu presudu protiv lica čije se izručenje traži za krivično djelo zasnovano na istom zločinačkom ponašanju;
 - (d) postoje opravdani razlozi za vjerovanje da bi lice čije se izručenje traži bilo podvrgnuto mučenju ili drugom okrutnom, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, flagrantnoj povredi prava na pravično suđenje ili drugim flagrantnim povredama osnovnih ljudskih prava u državi ugovornici molilji u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice.
2. Izručenje se može odbiti ako su prisutne sljedeće okolnosti:
- (a) Traženo lice bi se suočilo sa stvarnim rizikom od kazne doživotnog zatvora bez uslovnog otpusta ili rizikom od kazne sa neodređenim trajanjem;
 - (b) Traženom licu će se suditi pred nadležnim međunarodnim sudom ili tribunalom, koji priznaje zamoljena država ugovornica;
 - (c) Traženo lice je pravosnažno osuđeno od strane nadležnog međunarodnog suda ili tribunala čiju nadležnost priznaje zamoljena država ugovornica ili druga država, za zločin zasnovan na istom zločinačkom ponašanju;
 - (d) Nadležni organi zamoljene države ugovornice vode postupak protiv lica čije se izručenje traži u vezi sa navodnim zločinom na osnovu istog zločinačkog ponašanja za koje se traži izručenje;
 - (e) Zamolnica je upućena u ime vanrednog ili ad hoc suda ili tribunala države ugovornice molilje, osim ako nadležni organi države ugovornice molilje ne ponude dovoljna uvjeravanja da će presudu donijeti sud koji je generalno nadležan po pravilima sudske organizacije da odlučuje u krivičnim stvarima;
 - (f) Zamoljena država ugovornica je primila istovremene zamolnice od više od jedne države ili nadležnog međunarodnog krivičnog suda ili tribunala i pozitivno je odgovorila na jednu od njih;
 - (g) Zamolnica nije upućena u skladu sa odredbama ove konvencije;
 - (h) Predaja traženog lica vjerovatno će imati izuzetno teške posljedice po to lice, posebno zbog njegove starosti ili zdravstvenog stanja;
 - (i) Ne dovodeći u pitanje član 11, zločin je zastario prema domaćem zakonu zamoljene države ugovornice, osim ako bi to bilo u suprotnosti sa međunarodnim pravom;
 - (j) Zamoljena država ugovornica smatra da bi postupanje po zamolnici vjerovatno povrijedilo njen suverenitet, bezbjednost, javni poredak ili druge bitne interese.
3. Prije nego što odbije zamolnicu u skladu s ovim članom ili odloži postupanje po istoj u skladu sa članom 54 stav 3, zamoljena država ugovornica se po potrebi konsultuje sa državom ugovornicom moliljom kako bi razmislile da li se izručenje može dozvoliti pod

uslovima za koje zamoljena država ugovornica smatra da su neophodni. Ako država ugovornica molilja prihvati izručenje pod tim uslovima, ista je dužna da ih poštuje.

Član 52 **Pravilo specijalnosti**

1. Protiv lica koje je izručeno ne može se voditi postupak, izreći presuda ili odrediti pritvor za potrebe izvršenja kazne ili naloga za pritvor za zločin počinjen prije izručenja osim onog zbog kojeg je lice izručeno, niti licu iz bilo kojeg drugog razloga može biti ograničena lična sloboda, osim u sljedećim slučajevima:
 - (a) Kada je država ugovornica koja je izručila lice tražila saglasnost. Zahtjev za saglasnost se podnosi zajedno sa dokumentima iz člana 56 i svim dodatnim informacijama koje traži država ugovornica koja je izručila traženo lice. Odricanje od pravila specijalnosti može se odobriti za zločine koji bi bili predmet izručenja u skladu s odredbama ove konvencije ili u skladu sa bilo kojim drugim ugovorom koji primjenjuju obje države ugovornice ili u skladu sa načelima međunarodnog prava ili njenim domaćim zakonom, kada je to prihvatljivo od strane zamoljene države ugovornice;
 - (b) Kada lice koje je imala priliku da napusti teritoriju države ugovornice molilje kojoj je to lice izručeno to ne učini u roku od 45 dana od konačnog puštanja lica na slobodu ili ako se lice vratilo na tu teritoriju nakon što je prethodno napustilo.
2. Nezavisno od stava 1, država ugovornica molilja može da preduzme sve potrebne mjere da ukloni lice sa svoje teritorije ili sve neophodne mjere u skladu sa domaćim zakonom, uključujući vođenje postupka *in absentia*, da spriječi sve pravne posljedice koje bi nastale kao posljedica protoka vremena.
3. Ako se kvalifikacija zločina za koji se tereti izmijeni u toku postupka, izručeno lice se može krivično goniti ili biti osuđeno samo ako je zločin iz nove kvalifikacije prikazan navodnim zločinačkim ponašanjem izručene osobe kao zločin za koji bi izručenje bilo moguće.

Član 53 **Ponovno izručenje trećoj državi**

Država ugovornica molilja ne može, bez saglasnosti zamoljene države ugovornice, predati drugoj državi ugovornici ili trećoj državi lice izručeno državi ugovornici molilji, a koje potražuje ta druga država ugovornica ili treća država u vezi sa zločinima počinjenim prije izručenja tog lica, osim u slučaju predviđenom članom 52 stav 1 tačka (b). Zamoljena država ugovornica može da zatraži dostavljanje dokumenata iz člana 56 stav 2.

Član 54 **Izručenje državljana**

1. Izručenje se može odbiti na osnovu državljanstva. Ako se zamolnica za izručenje odbije po ovom osnovu, primjenjuje se član 14.
2. Kad god je državi ugovornici dozvoljeno prema njenom domaćem zakonu da izruči ili na drugi način preda jednog od svojih državljana samo pod uslovom da lice bude vraćeno u tu

državu ugovornicu na izdržavanje kazne izrečene kao rezultat suđenja ili postupka za koji je zatraženo izručenje ili predaja lica, a država ugovornica koja traži izručenje tog lica se saglasi sa tim i svim drugim uslovima koje uključene države ugovornice smatraju odgovarajućim, takvo uslovno izručenje ili predaja je dovoljna za postupanje u skladu s obavezom iz člana 14.

3. Ako se izručenje, zatraženo u svrhu izvršenja kazne, odbije jer je traženo lice državljanin zamoljene države ugovornice, zamoljena država ugovornica izvršava kaznu, ako to dozvoljava njen domaći zakon i na zahtjev države ugovornice molilje, koja je izrečena u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice molilje ili preostali dio iste u skladu sa članovima 75 do 79.

Član 55 **Izvršenje zamolnice**

1. Na izvršenje zamolnice za izručenje se primjenjuju uslovi predviđeni domaćim zakonom zamoljene države ugovornice.
2. Ako zamoljena država ugovornica odbije cijeli ili bilo koji dio zamolnice za izručenje ili odloži izvršenje zamolnice, o razlozima odbijanja ili odlaganja po potrebi obavještava državu ugovornicu molilju.

Član 56 **Zamolnica i prateća dokumenta**

1. Zamolnica za izručenje se upućuje u pisanoj formi pod uslovima koji omogućavaju zamoljenoj državi ugovornici da utvrdi njenu autentičnost.
2. Zamolnica za izručenje obavezno sadrži ili se uz nju prilaže sljedeće:
 - (a) opis traženog lica, zajedno sa svim drugim informacijama koje mogu pomoći da se utvrdi identitet, državljanstvo i lokacija tog lica;
 - (b) tekst relevantne odredbe zakona koji definiše zločin ili, po potrebi, izjava o zakonu relevantnom za zločin i izjava o kazni koja se može izreći za zločin;
 - (c) ako je lice optuženo za zločin, nalog koji je izdao sud ili drugi nadležni pravosudni organ za hapšenje tog lica ili ovjerena kopija tog naloga, izjava o zločinu za koje se traži izručenje i opis djela ili nečinjenja koja predstavljaju navodni zločin, uključujući naznaku vremena i mjesta izvršenja istog;
 - (d) ako je lice osuđeno za zločin, izjava o zločinu za koji se traži izručenje i opis djela ili nečinjenja koja predstavljaju zločin, uključujući naznaku vremena i mjesta izvršenja istog, kao i presudu ili bilo koji drugi dokument u kojem se navodi osuđujuća presuda i izrečena kazna, činjenica da se kazna može izvršiti i trajanje preostalog dijela kazne za izdržavanje;
 - (e) ako je lice osuđeno za zločin u odsustvu tog lica, pored dokumenata iz tačke (d), izjava o svim procesnim zahtjevima, garancijama ili drugim pravnim sredstvima koja su dostupna za odbranu tog lica, uključujući pravo na ponovno suđenje ili žalbu u njegovom prisutvu;

- (f) ako je lice osuđeno za zločin, ali nije izrečena kazna, izjava o zločinu za koji se traži izručenje, opis djela ili nečinjenja koja predstavljaju zločin, dokument u kojem se navodi osuđujuća presuda i izjava kojom se potvrđuje da postoji namjera da se izrekne kazna;
 - (g) sve druge informacije i/ili dokazi, kako je predviđeno domaćim zakonom zamoljene države ugovornice.
3. Ako zamoljena država ugovornica smatra da informacije dostavljene u prilogu zamolnice za izručenje nijesu dovoljne za donošenje odluke, ista može da zahtijeva da se dodatne informacije dostave u razumnom roku koji ona odredi.

Član 57 **Povjerljivost zamolnice za izručenje**

Zamoljena država ugovornica se prema činjenicama i materijalnoj suštini zamolnice odnosi kao povjerljivim, osim u mjeri koja je neophodna za izvršenje zamolnice. Ako zamoljena država ugovornica ne može da ispoštuje zahtjev u pogledu povjerljivosti, o tome odmah obavještava državu ugovornicu molilju. Država ugovornica molilja odlučuje da li je zamolnicu svakako potrebno izvršiti.

Član 58 **Suprostavljani interesi**

1. Ako izručenje ili predaju istovremeno zatraži više od jedne države ugovornice ili nadležni međunarodni krivični sud ili tribunal, za isti ili za različite zločine, zamoljena država ugovornica donosi odluku uzimajući u obzir obavezu u pogledu prvenstva naležnosti u skladu sa međunarodnim pravnim instrumentom koji je obavezujući za zamoljenu državu ugovornicu.
2. Ukoliko takva obaveza ne postoji, zamoljena država ugovornica odluku donosi uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti kao što su relativna težina i mjesto izvršenja zločina, odgovarajući datumi prijema zamolnica, državljanstvo tražene osobe, državljanstvo žrtve ili žrtava i mogućnost naknadnog izručenja drugoj državi ugovornici.

Član 59 **Privremeno lišavanje slobode**

1. Zamoljena država ugovornica može, nakon što se uvjeri da okolnosti to nalažu i da su hitne, na zahtjev države ugovornice molilje da privede lice čije se izručenje traži i koje je prisutno na njenoj teritoriji ili da preduzme sve druge odgovarajuće mjere da osigura prisustvo tog lica u postupku izručenja.
2. Zamolnica za privremeno lišavanje slobode sadrži:
 - (a) informacije iz člana 56 stav 2 tačke (a) do (c), ako se to zahtijeva u skladu sa domaćim zakonom zamoljene države ugovornice;
 - (b) opis zločina zbog kojeg se upućuje zamolnica i osnovne činjenice;
 - (c) izjavu o postojanju dokumenata iz člana 56;
 - (d) izjava da će uslijediti formalna zamolnica za izručenje traženog lica.

3. Zamoljena država ugovornica, bez nepotrebnog odlaganja, obavještava državu ugovornicu molilju o rezultatu postupanja po zahtjevu za privremeno lišavanje slobode.
4. Privremeno lišavanje slobode se prekida ako u roku od 60 dana nakon hapšenja traženog lica zamoljena država ugovornica ne primi formalnu zamolnicu za izručenje. Lice može biti privremeno pušteno na slobodu u bilo koje vrijeme, u kom slučaju zamoljena država ugovornica preduzima sve mjere koje smatra potrebnim da spriječi bijeg traženog lica.
5. Prekid privremenog lišavanja slobode u skladu sa stavom 4 ne utiče na ponovno lišavanje slobode i naknadno izručenje lica ako zamoljena država ugovornica naknadno primi formalnu zamolnicu za izručenje.

Član 60 **Razmatranje perioda provedenog u pritvoru**

Država ugovornica molilja se poziva da, u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa domaćim zakonom, uzme u obzir sve periode pritvora koji proizilaze iz izvršenja zamolnice za izručenje u zamoljenoj državi ugovornici prilikom određivanja ukupnog perioda u pritvoru koji treba lice da odsluži u zamoljenoj državi ugovornici kao rezultat izricanja kazne lišavanja slobode ili davanja naloga za pritvaranje.

Član 61 **Predaja lica koje treba izručiti**

1. Ako se zamolnica prihvati, država ugovornica molilja i zamoljena država ugovornica se konsultuju i dogovore o mjestu i datumu predaje. Državi ugovornici molilji se dostavlja obavještenje o dužini vremena koje je traženo lice provelo u pritvoru u svrhu predaje.
2. U zavisnosti od odredbe iz stava 3, ako traženo lice nije preuzeto na dogovoreni datum, lice može biti pušteno na slobodu nakon isteka perioda od 30 dana, a u svakom slučaju se pušta na slobodu nakon isteka perioda od 45 dana, osim ako zamoljena država ugovornica odredi drugačije. Zamoljena država ugovornica može da odbije izručenje lica za isti zločin.
3. Ako okolnosti koje su van njene kontrole spriječe državu ugovornicu da preda ili preuzme lice koje treba da se izruči, o tome obavještava drugu državu ugovornicu. Uključene države ugovornice se konsultuju i mogu da dogovore novi datum za predaju, pri čemu se primjenjuju odredbe stava 2.

Član 62 **Odložena ili privremena predaja**

1. Zamoljena država ugovornica može, nakon donošenja odluke o zamolnici za izručenje, da odloži predaju traženog lica da bi ta država ugovornica mogla da pokrene postupak protiv tog lica ili, ako je lice već osuđeno, da bi lice moglo da izdržava kaznu izrečenu na teritoriji te države ugovornice za zločin koji nije onaj za koji se traži izručenje.
2. Zamoljena država ugovornica može, umjesto da odloži predaju lica, privremeno da preda traženo lice državi ugovornici molilji u skladu sa uslovima koji će biti utvrđeni uzajamnim dogovorom između zainteresovanih država ugovornica.

Član 63

Pojednostavljeni postupak izručenja

Ako izručenje traženog lica nije jasno onemogućeno domaćim zakonom zamoljene države ugovornice i pod uslovom da se traženo lice saglasi sa izručenjem, u skladu sa postupkom prema domaćem zakonu zamoljene države ugovornice, zamoljena država ugovornica može da odobriti izručenje po pojednostavljenom postupku

Član 64

Predaja imovine

1. U mjeri u kojoj joj to domaći zakon dozvoljava i na zahtjev države ugovornice molilje, zamoljena država ugovornica privremeno oduzima i predaje imovinu:
 - (a) koja se može koristiti kao dokaz; ili
 - (b) koja je rezultat zločina i koja se u vrijeme lišavanja slobode nalazi u posjedu traženog lica ili je naknadno otkrivena.
2. Imovina iz stava 1 može se predati čak i ako se izručenje, nakon što je odobreno, ne može izvršiti zbog smrti, nestanka ili bjekstva traženog lica.
3. Ako imovina iz stava 1 podliježe privremenom ili trajnom oduzimanju na teritoriji zamoljene države ugovornice, ta država može, zbog krivičnog postupka koji je u toku, privremeno da zadrži ili preda tu imovinu pod uslovom da ista bude vraćena.
4. Sva prava koja zamoljena država ugovornica ili treća lica, postupajući u dobroj vjeri, steknu na imovini iz stava 1 se zadržavaju, u skladu sa procedurama predviđenim njenim domaćim zakonom. U slučajevima kada ova prava postoje, država ugovornica molilja je dužna da tu imovinu što je prije moguće vrati zamoljenoj državi ugovornici i bez naknade na kraju postupka.

Član 65

Tranzit lica koje treba da bude izručeno i tranzit izručenih lica

1. Ako neko lice treba da bude izručeno državi ugovornici preko teritorije druge države ugovornice, država ugovornica kojoj se lice izručuje pisanim putem od druge države ugovornice traži dozvolu za tranzit te osobe kroz njene teritorije. Ova odredba se ne primjenjuje kada se koristi vazdušni prevoz i slijetanje na teritoriju druge države ugovornice nije najavljeno.
2. Po prijemu zamolnice, zamoljena država ugovornica po istoj postupa u skladu sa procedurama predviđenim njenim domaćim zakonom. Zamoljena država ugovornica je dužna da brzo prihvati zamolnicu, osim ako bi time bili povrijeđeni njeni suštinski interesi.
3. Država ugovornica preko koje se odvija tranzit je dužna da obezbijedi postojanje zakonskih odredbi koje omogućavaju zadržavanje lica u pritvoru tokom tranzita.
4. U slučaju neplaniranog slijetanja u neku državu ugovornicu, ta država ugovornica može, na zahtjev službenika u pratnji, da zadrži lice u pritvoru na određeni vremenski period u skladu sa svojim domaćim zakonom, do prijema zahtjeva za tranzit u skladu sa stavom 1.
5. Tranzit izručenog lica ne može se obavljati preko teritorije za koju postoji razlog za vjerovanje da bi život tog lica mogao da bude ugrožen ili ako postoji visok rizik da će prava

tog lica biti povrijeđena zbog rase, pola, boje kože, mentalnog ili fizičkog invaliditeta, seksualne orijentacije, vjeroispovijesti, državljanstva, etničkog porijekla, političkog mišljenja ili pripadnost određenoj društvenoj grupi.

6. Država ugovornica može da odbije zahtjev za dozvolu za tranzit državljanina preko svoje teritorije.

DIO V PREMJEŠTANJE OSUĐENIH LICA

Član 66

Područje primjene V dijela i definicije koje se odnose na premještanje osuđenih lica

1. Kad god je moguće i u skladu sa osnovnim načelima domaćeg prava, lice osuđeno u državi ugovornici za zločin na koji ta država primjenjuje ovu konvenciju može biti premješteno u drugu državu ugovornicu na služenje kazne koja mu je izrečena. Premještanje je moguće i kada je kazna izrečena za zločin na koje se ova konvencija primjenjuje u kombinaciji sa drugim zločinima.
2. Za potrebe ovog dijela konvencije:
 - (a) „Država ugovornica izvršenja” znači državu ugovornicu u koju osuđeno lice može biti ili je premješteno zbog izdržavanja kazne.
 - (b) „Presuda” znači nalog ili odluku suda kojom se izriče kazna za koju su redovni pravni lijekovi iscrpljeni pa je stoga presuda pravosnažna;
 - (c) „Kazna” znači svaku kaznu ili mjeru koja obuhvata lišenje slobode koju je odredio sud za učinjeni zločin na koje se primjenjuje ova konvencija;
 - (d) „Država ugovornica koja izriče kaznu” označava državu ugovornicu u kojoj je kazna izrečena.

Član 67

Uslovi za premještanje

1. Premještaj može da zatraži država ugovornica koja izriče kaznu ili država ugovornica izvršenja kazne.
2. Osuđeno lice može da izrazi interes državi ugovornici koja izriče kaznu ili državi ugovornici izvršenja kazne da bude premješteno na osnovu ove konvencije.
3. Osuđeno lice može biti premješteno na osnovu ove konvencije samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - (a) lice je državljanin države ugovornice izvršenja kazne, kada je to primjenjivo u skladu sa članom 9;
 - (b) presuda je pravosnažna;
 - (c) u trenutku prijema zamolnice za premještanje osuđeno lice ima još najmanje šest mjeseci za izdržavanje kazne ili je trajanje kazne neodređeno;
 - (d) ne dovodeći u pitanje član 71 i član 72, osuđeno lice, ili pravni zastupnik tog lica, daje saglasnost na premještanje ako država ugovornica koja izriče kaznu ili država ugovornica izvršenja kazne smatra da je saglasnost neophoda imajući u vidu godine starosti ili fizičko ili psihičko stanje osuđenog lica;
 - (e) država ugovornica u kojoj je izrečena kazna i država ugovornica izvršenja kazne su saglasne u vezi premještaja.
4. Izuzetno, države ugovornice se mogu saglasiti oko premještaja čak i kada je preostali dio kazne koji osuđeno lice treba da odsluži kraći od onog navedenog u stavu 3 tačka (c).

5. Ako država ugovornica koja premještanje osuđenih lica uslovljava postojanjem sporazuma primi zamolnicu za premještaj osuđenog lica iz druge države ugovornice s kojom nema sporazum o premještanju osuđenih lica, ista je dužna da razmotri ovu konvenciju kao pravni osnov za premještanje osuđenih lica u pogledu zločina na koje gore navedena država ugovornica primjenjuje ovu konvenciju.

Član 68 **Obaveza pružanja informacija**

1. Država ugovornica koja izriče kaznu je dužna da obavijesti svako osuđeno lice na koje se može primijeniti ova konvencija o sadržaju i značenju ovog dijela konvencije.
2. Ako je osuđeno lice izrazilo interes da bude premješteno na osnovu ove konvencije u državu ugovornicu koja izriče kaznu, ta država ugovornica o tome obavještava državu ugovornicu izvršenja kazne čim je to izvodljivo nakon što presuda postane pravosnažna.
3. Informacije sadrže:
 - (a) ime, datum i mjesto rođenja i, po potrebi u skladu sa članom 9, državljanstvo osuđenog lica;
 - (b) adresu osuđenog lica, ako je ima, u državi ugovornici izvršenja kazne;
 - (c) izjavu o činjenicama na kojima je kazna zasnovana;
 - (d) prirodu, dužinu i datum izricanja kazne;
 - (e) trajanje već izdržane kazne i sva druga odbijanja od kazne u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice koja izriče kaznu;
 - (f) po potrebi, izjavu da je zamolnica za premještaj upućena u skladu s ovom konvencijom.
4. Ako je osuđeno lice izrazilo interes da bude premješteno u skladu s ovom konvencijom u državu ugovornicu izvršenja kazne, država ugovornica koja izriče kaznu na zahtjev države ugovornice izvršenja kazne dostavlja toj državi ugovornici informacije iz stava 3.
5. Osuđeno lice se u pisanom obliku obavještava o svim radnjama koje je preduzela država ugovornica koja izriče kaznu ili država ugovornica izvršenja kazne u skladu sa odredbama ovog člana, kao i o svakoj odluci koju donese bilo koja država ugovornica po zamolnici za premještanje.

Član 69 **Zamolnice, odgovori i prateća dokumenta**

1. Zamolnice za premještanje i odgovori na iste se dostavljaju u pisanom obliku.
2. Zamoljena država ugovornica odmah obavještava državu ugovornicu molilju o svojoj odluci da prihvati ili odbije traženo premještanje i, na zahtjev, o razlozima za odbijanje kad je to moguće i odgovarajuće.
3. Na zahtjev države ugovornice koja je izriče, država ugovornica izvršenja kazne dostavlja:
 - (a) dokument ili izjavu u kojoj se navodi da je osuđeno lice državljanin države ugovornice izvršenja kazne, gdje je to primjenjivo u skladu sa članom 9;
 - (b) kopiju važećeg domaćeg zakona države ugovornice izvršenja kazne koji predviđa da djela ili nečinjenja zbog kojih je kazna izrečena u državi ugovornici koja izriče kaznu predstavljaju zločin u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice izvršenja kazne, ili bi predstavljala zločin ako bi se učinila na njenoj teritoriji;

- (c) informacije o tome kako će se kazna izvršiti u slučaju premještaja i, po potrebi, kopije važećih odredbi domaćeg zakona o produženju ili preinačenju kazne;
 - (d) Informacije o uslovnom ili prijevremenom puštanju na slobodu i važeće odredbe domaćeg zakona.
4. Ako se traži premještaj, država ugovornica koja izriče kaznu dostavlja sljedeća dokumenta državi ugovornici izvršenja kazne, osim ako je zamoljena država ugovornica već naznačila da nije saglasna sa premještanjem:
- (a) ovjerenu kopiju presude i primjerak važećih odredbi domaćeg zakona na kojem se ista zasniva;
 - (b) izjavu u kojoj se navodi period već izdržane kazne, uključujući informacije o pritvoru, skraćanju i svim drugim elementima relevantnim za izvršenje kazne;
 - (c) ne dovodeći u pitanje članove 71 i 72, pisanu izjavu koja sadrži saglasnost za premještj iz člana 67 stav 3 tačka (d);
 - (d) po potrebi, sve medicinske izvještaje ili izvještaje iz oblasti socijalne zaštite o osuđenom licu, informacije o liječenju u državi ugovornici koja izriče kaznu i sve preporuke za dalje liječenje u državi ugovornici izdržavanja kazne.
5. Obje države ugovornice mogu da zatraže svaki dokument ili izjavu iz st. 3 ili 4 prije podnošenja zamolnice za premještaj ili donošenja odluke da li da prihvate premještaj ili ne.

Član 70 **Saglasnost i njena provjera**

1. Država ugovornica koja izriče kaznu obezbjeđuje da lice od kojeg se traži saglasnost za premještaj u skladu sa članom 67 stav 3 tačka (d), to učini dobrovoljno i uz punu svijest o pravnim posljedicama iste. Postupak davanja saglasnosti uređuje se domaćim zakonom države ugovornice koja izriče kaznu.
2. Država ugovornica koja izriče kaznu je dužna da državi ugovornici izvršenja kazne omogući da preko konzularnog službenika ili drugog službenika dogovorenog sa državom ugovornicom koja izriče kaznu provjeri da je saglasnost data u skladu sa uslovima iz stava 1.

Član 71 **Lica koja su napustila državu ugovornicu koja izriče kaznu**

1. Ako je državljanin neke države ugovornice osuđen na kaznu, država ugovornica koja izriče kaznu može da uputi zamolnicu državi čije državljanstvo ima to lice da preuzme izvršenje kazne pod sljedećim okolnostima:
 - (a) ako je lice pobjeglo ili se na drugi način vratilo u državu čije državljanstvo ima znajući da se protiv njega vodi krivični postupak u državi ugovornici koja izriče kaznu;
 - (b) ako je lice pobjeglo ili se na drugi način vratilo u državu čije državljanstvo ima znajući da je protiv njega donijeta presuda u državi ugovornici koja izriče kaznu.
2. Po zamolnici države ugovornice koja izriče kaznu, prije nego što primi dokumenta koja potkrepljuju zamolnicu ili prije odluke o zamolnici, država ugovornica izvršenja kazne može da uhapsi osuđeno lice ili da preduzme sve druge mjere da osigura da osuđeno lice ostane na njenoj teritoriji do odluke o zamolnici. Uz zamolnice za privremene mjere prilažu

se informacije iz člana 69 stav 3. Lišavanje slobode osuđenog lica iz ovog stava ne može da rezultira težim položajem lica u pogledu kazne na koju je osuđeno.

3. U vezi sa ovim članom, za prenošenje izvršenja kazne nije potreban pristanak osuđenog lica.
4. Ništa u ovom članu ne obavezuje državu čije državljanstvo lice ima da preuzme izvršenje kazne pod okolnostima opisanim u ovom članu.

Član 72

Osuđena lica za koja je izdat nalog za prisilno udaljavanje ili protjerivanje

1. Na zahtjev države ugovornice koja izriče kaznu, u skladu sa odredbama ovog člana, država ugovornica izvršenja kazne može da pristae na premještaj osuđenog lica bez saglasnosti tog lica, ako kazna izrečena istom, ili administrativna odluka koja je posljedica te kazne, uključuje pravosnažni nalog za prisilno udaljavanje ili protjerivanje ili bilo koju drugu mjeru zbog koje tom licu više neće biti dozvoljeno da ostane na teritoriji države ugovornice koja izriče kaznu nakon što lice bude pušteno iz zatvora.
2. Država ugovornica izvršenja kazne ne može pristati na premještanje za potrebe stava 1 prije nego što pažljivo razmotri mišljenje osuđenog lica.
3. Za potrebe ovog člana, država ugovornica koja izriče kaznu dostavlja sljedeće državi ugovornici izvršenja kazne:
 - (a) izjavu koja sadrži mišljenje osuđenog lica o predloženom premještaju;
 - (b) kopiju pravosnažnog naloga za prisilno udaljavanje ili protjerivanje ili svakog drugog naloga koji znači da osuđenom licu više neće biti dozvoljeno da ostane na teritoriji države ugovornice koja izriče kaznu nakon što lice bude pušteno iz zatvora.
4. Protiv lica premještenog u skladu s odredbama ovog člana ne može se pokrenuti postupak, lice se ne može osuditi ili pritvoriti za potrebe izvršenja kazne ili naloga o pritvoru za zločin učinjen prije premještanja lica osim za onaj za koji je izrečena kazna, niti se lična sloboda lica iz nekog drugog razloga može ograničiti, osim u sljedećim slučajevima:
 - (a) Kada država ugovornica koja izriče kaznu to odobri:
 - (i) Zamolnica za odobrenje podnosi se zajedno sa svim relevantnim dokumentima i zakonskom bilješkom o izjavi koju je dalo osuđeno lice;
 - (ii) Odobrenje se daje kada bi zločin za koje se traži sam po sebi bio predmet izručenja u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice koja izriče kaznu ili kada bi izručenje bilo isključeno samo zbog trajanja kazne;
 - (b) Ako osuđeno lice, nakon što je imalo priliku da napusti teritoriju države ugovornice izvršenja kazne, to ne učini u roku od 45 dana od konačnog puštanja ili ako se lice vratila na tu teritoriju nakon što je napustila.
5. Nezavisno od odredbi stava 4, država ugovornica izvršenja kazne može da preduzme sve neophodne mjere u skladu sa svojim domaćim zakonom, uključujući vođenje postupaka *in absentia*, da spriječi bilo kakve pravne posljedice koje proizlaze iz prolaska vremena.
6. Ništa u ovom članu ne obavezuje državu ugovornicu da preuzme izvršenje kazni pod okolnostima opisanim u ovom članu.

Član 73

Pravna posljedica premještanja za državu ugovornicu koja izriče kaznu

1. Preuzimanje osuđenog lica od strane vlasti države ugovornice izvršenja kazne imaće za posljedicu obustavu izvršenja kazne u državi ugovornici koja izriče kaznu.
2. Država ugovornica koja izriče kaznu ne može više da izvršava kaznu ako država ugovornica izvršenja kazne smatra da je izvršenje iste završeno.

Član 74

Pravna posljedica premještanja za državu ugovornicu izvršenja kazne

1. Nadležni organi države ugovornice izvršenja kazne:
 - (a) odmah nastavljaju sa izvršenjem kazne ili putem sudskog ili upravnog naloga, u skladu sa članom 75, ili
 - (b) vrše preinačenje kazne, putem sudskog ili upravnog postupka, u odluku te države ugovornice, čime se kazna izrečena u državi ugovornici koja izriče kaznu mijenj kaznom propisanom domaćim zakonom države ugovornice izvršenja kazne za isti zločin, u skladu sa članom 76.
2. Svaka država može da isključi primjenu jednog od postupaka iz stava 1 u odnosu na druge države ugovornice na način što obavještava centralne organe država ugovornica, ili, ako su ispunjeni uslovi iz člana 85 st. 2 i 3, države određene da pruži dodatnu privremenu podršku.
3. Država ugovornica izdržavanja kazne, ako se to od nje zatraži, obavještava državu ugovornicu koja izriče kaznu prije premještanja osuđenog lica koji će od postupaka iz stava 1 primijeniti.
4. Izvršenje kazne uređuje se domaćim zakonom države ugovornice izvršenja kazne i samo ta država ugovornica može biti nadležna da donosi odluke u vezi s istim.
5. Svaka država ugovornica koja, u skladu sa svojim domaćim zakonom, ne može da iskoristi jedan od postupaka iz stava 1 da bi izvršila mjere izrečene na teritoriji druge države ugovornice prema licima koja zbog svog mentalnog stanja nijesu proglašena krivično odgovornim za učinjenje zločina, i koja je spremna da takva lica primi na dalje liječenje, može da navede postupke koje će primjenjivati u takvim okolnostima na način što će obavijestiti centralne organe država ugovornica ili, ako su ispunjeni uslovi iz člana 85 st. 2 i 3, državu određenu da pruži dodatnu privremenu podršku.

Član 75

Nastavak izvršenja

1. U slučaju nastavka izvršenja, državu ugovornicu izvršenja kazne obavezuje pravna priroda i trajanje kazne koje je utvrdila država ugovornica koja izriče kaznu.
2. Ako je kazna iz stava 1 po svojoj prirodi ili trajanju nespojiva sa domaćim zakonom države ugovornice izvršenja kazne ili ako to zahtijeva njen domaći zakon, ta država ugovornica može, putem sudskog ili upravnog naloga, da prilagodi izrečenu kaznu koju treba izvršiti sankciji ili mjeri propisanoj domaćim zakonom za sličan zločin. Po svojoj prirodi, sankcija ili mjera moraju, u mjeri u kojoj je to moguće, da odgovaraju izrečenoj kazni koju treba izvršiti. Po svojoj prirodi ili trajanju, sankcija ili mjera ne mogu biti teže od izrečene kazne

koju treba izvršiti, niti biti duže od maksimalnog trajanja propisanog domaćim zakonom države ugovornice izvršenja kazne.

Član 76 **Preinačenje kazne**

1. U slučaju preinačenja kazne, primjenjuju se postupci predviđeni domaćim zakonom države ugovornice izvršenja kazne. Prilikom preinačenja kazne nadležni organi:
 - (a) dužni su da poštuju zaključke u pogledu činjenica u mjeri u kojoj one eksplicitno ili implicitno proizlaze iz presude donijete u državi ugovornici koja izriče kaznu;
 - (b) ne mogu da preinače kaznu koja uključuje lišenje slobode u novčanu kaznu;
 - (c) oduzimaju puni period lišenja slobode koji je osuđeno lice odslužilo;
 - (d) ne mogu položaj u kojoj se nalazi osuđeno lice u pogledu kazne da učine težim;
 - (e) nemaju obavezu da primjenjuju minimum koji domaći zakon države ugovornice izvršenja kazne može da predvidi za učinjeni zločin ili zločine.
2. Ako se postupak preinačenja odvija poslije premještanja osuđenog lica, država ugovornica izvršenja kazne zadržava to lice u pritvoru ili na drugi način obezbjeđuje prisustvo osuđenog lica u državi ugovornici izvršenja kazne do konačnog ishoda tog postupka.

Član 77 **Revizija presude**

Samo država ugovornica koja izriče kaznu ima pravo da odlučuje o zahtjevu za reviziju presude donijete u državi ugovornici koja izriče kaznu.

Član 78 **Prekid izvršenja**

Država ugovornica izvršenja kazne prekida izvršenje kazne čim je država ugovornica koja izriče kaznu obavijesti o svakoj odluci ili mjeri zbog koje kazna prestaje da se izvršava.

Član 79 **Informacije o izvršenju**

Država ugovornica izvršenja kazne dostavlja državi ugovornici koja izriče kaznu informacije o izvršenju kazne:

- (a) kada smatra da je izvršenje kazne završeno;
- (b) ako je osuđeno lice pobjeglo iz zatvora prije završetka izvršenja kazne; ili
- (c) ako država ugovornica koja izriče kaznu zatraži poseban izvještaj.

Član 80

Tranzit osuđenih lica

1. U skladu sa svojim domaćim zakonom, država ugovornica odobrava zamolnicu za tranzit osuđenog lica preko svoje teritorije ako takvu zamolnicu uputi druga država ugovornica, koja je postigla dogovor sa nekom drugom državom ugovornicom ili sa trećom državom u pogledu premještanja tog lica na njenu teritoriju ili sa njene teritorije
2. Država ugovornica može da odbije tranzit osuđenog lica ako je to lice jedan od njenih državljana.
3. Zamolnice za tranzit i odgovori dostavljaju se putem kanala komunikacije iz člana 21 st. 1 ili 2.
4. Država ugovornica može da odobri zamolnicu za tranzit osuđenog lica preko svoje teritorije koju je uputila treća država ako je ta država postigla dogovor sa drugom državom ugovornicom o premještanju na njenu teritoriju ili sa njene teritorije.
5. Država ugovornica zamoljena da odobri tranzit može osuđeno lice da drži u pritvoru samo onoliko dugo koliko to zahtijeva tranzit preko njene teritorije.
6. Od države ugovornice koja je zamoljena da odobri tranzit može se zatražiti da pruži uvjerenja da osuđeno lice neće biti krivično gonjeno ili, osim kako je predviđeno stavom 5, pritvoreno ili na drugi način podvrgnuto nekom obliku ograničenja slobode na teritoriji države ugovornice tranzita za bilo koji učinjeni zločin ili kaznu izrečenu prije polaska lica sa teritorije države ugovornice koja izriče kaznu.
7. Za tranzit nije potrebno upućivati zamolnicu ako se prevoz odvija vazdušnim putem preko teritorije države ugovornice i u istoj nije predviđeno slijetanje. Država ugovornica može da zahtijeva da bude obaviještena o svakom takvom tranzitu preko svoje teritorije na način što će obavijestiti centralne organe država ugovornica ili, ako su ispunjeni uslovi iz člana 85 st. 2 i 3, državu određenu da pruži dodatnu privremenu podršku.
8. U slučaju neplaniranog slijetanja primenjuje se član 65 stav 4 *mutatis mutandis*.

DIO VI ŽRTVE, SVJEDOCI, VJEŠTACI I DRUGA LICA

Član 81 Definicija žrtava

1. Ne dovodeći u pitanje šire definicije iz domaćeg zakonodavstva i za potrebe ovog dijela konvencije:
 - (a) „Žrtve” znači fizička lica koja su pretrpjela štetu kao rezultat činjenja zločina na koje se primjenjuje ova konvencija;
 - (b) U „žrtve” mogu spadati organizacije ili institucije koje su pretrpjele direktnu štetu na svojoj imovini koja se koristi za potrebe vjere, obrazovanja, umjetnosti, nauke ili u dobrotvorne svrhe, ili na svojim istorijskim spomenicima, bolnicama i drugim mjestima i objektima koji se koriste u humanitarne svrhe.
2. Ovaj član se primjenjuje u skladu sa domaćim zakonom.

Član 82 Zaštita žrtava, svjedoka, vještaka i drugih lica

1. Svaka država ugovornica preduzima odgovarajuće mjere u okviru svojih mogućnosti da žrtvama i svjedocima i, po potrebi, njihovim srodnicima ili predstavnicima, vještacima kao i svim drugim licima koja učestvuju ili sarađuju u istragama, krivičnom gonjenju ili nekom drugom postupku iz područja primjene ove konvencije, pruži djelotvornu zaštitu od potencijalne odmazde ili zastrašivanja, uključujući loše postupanje.
2. Ne dovodeći u pitanje prava optuženog, uključujući pravo na pravični sudski postupak, u mjere iz stava 1 mogu spadati:
 - (a) uvođenje procedura za fizičku zaštitu lica iz stava 1, kao što su, u mjeri u kojoj je to potrebno i izvodljivo, njihovo preseljenje i omogućavanje, po potrebi, zabrane objavljivanja ili ograničenja u objavljivanju informacija koje se tiču njihovog identiteta i lokacije;
 - (b) uvođenje procedura koje će žrtvama, svjedocima i vještacima omogućiti da daju iskaz na način koji obezbjeđuje njihovu zaštitu i, po potrebi, njihovu fizičku i psihičku dobrobit i privatnost, kao što je omogućavanje korišćenja komunikacijskih tehnologija.
3. Države ugovornice su dužne da razmatre potpisivanje sporazuma ili aranžmana sa drugim državama za preseljenje lica iz stava 1.

Član 83 Prava žrtava

1. Svaka država ugovornica, u skladu sa svojim domaćim zakonom, obezbjeđuje da žrtve zločina na koje država ugovornica primjenjuje ovu konvenciju imaju pravo na reparaciju

za pretrpljenu štetu koja se sastoji od, ali nije ograničena na, restituciju, odštetu ili rehabilitaciju ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

(a) zločin je učinjen na teritoriji pod nadležnošću te države ugovornice; ili

(b) zločin spada u nadležnost te države ugovornice.

2. U skladu sa svojim domaćim zakonima, svaka država ugovornica po potrebi utvrđuje procedure koje žrtvama dozvoljavaju da učestvuju i omogućavaju iznošenje i razmatranje stavova i zabrinutosti žrtava u odgovarajućim fazama krivičnog postupka protiv navodnih učinilaca na način koji ne povređuje prava optuženog.
3. U mjeri u kojoj je to predviđeno njenim domaćim zakonom i na zahtjev, svaka država ugovornica izvršava presude ili naloge u krivičnom postupku donijete u skladu sa domaćim zakonom države ugovornice molilje, u cilju obezbjeđivanja restitucije, odštete ili rehabilitacije za žrtve zločina na koje prethodno navedena država ugovornica primjenjuje ovu konvenciju.

DIO VII INSTITUCIONALNI MEHANIZMI

Član 84 Sastanak država ugovornica

1. Prvi Sastanak država ugovornica se saziva na prijedlog najmanje jedne trećine država ugovornica, nakon isteka perioda od pet godina od dana stupanja na snagu ove konvencije ili dvije godine nakon datuma deponovanja petnaestog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj konvenciji, koje god nastupi kasnije. Poslije toga, sastanci država ugovornica mogu se održavati na prijedlog najmanje jedne trećine država ugovornica ili na osnovu odluke sa sastanka država ugovornica.
2. Na Sastanku država ugovornica iz stava 1, države ugovornice mogu da:
 - (a) razmotre svaku izmjenu i dopunu konvencije predloženu u skladu sa članom 87 i sve dodatne anekse predložene u skladu sa članom 88;
 - (b) razmotre sve druge autentične tekstove konvencije na službenom jeziku Ujedinjenih nacija;
 - (c) razmotre uspostavljanje jednostavnih i ekonomičnih institucionalnih mehanizama koji su neophodni za implementaciju Konvencije, uključujući aktivnosti predviđene članom 85.
3. Nezavisno od i ne dovodeći u pitanje lične sastanke tokom Sastanka država ugovornica, u cilju promovisanja i podsticanja najšireg mogućeg učešća, relevantne komunikacije i konsultacija između država ugovornica, po potrebi se i u najvećoj mogućoj mjeri koriste sva dostupna sredstva elektronske komunikacije i video konferencijske veze.

Član 85 Privremena podrška

1. Kraljevina Holandija prikuplja i stavlja na raspolaganje informacije za operativne svrhe, iz člana 21 stav 4, što je prije moguće do dvije godine nakon datuma deponovanja petnaestog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja ovoj konvenciji.
2. Kraljevina Holandija može da pruži dodatnu privremenu podršku, uključujući:
 - (a) prikupljanje i stavljanje na raspolaganje informacija za operativne svrhe iz člana 22 stav 2, člana 40 stav 4, člana 42 stav 3, člana 74 st. 2 i 5 i člana 80 stav 7;
 - (b) pripremu prvog Sastanka država ugovornica iz člana 84 stav 1.
3. Dodatna privremena podrška iz stava 2 može se obezbijediti u zavisnosti od dostupnosti dobrovoljnih finansijskih doprinosa država ugovornica za pokrivanje povezanih troškova.

DIO VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 86 Rješavanje sporova

1. Države ugovornice se obavezuju da će nastojati da sporove u vezi sa tumačenjem ili primjenom ove konvencije riješe pregovorima.
2. Svaki spor između dvije ili više država ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primjenom ove konvencije koji se ne može riješiti pregovorima u roku od šest mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva za takvo rješenje, na zahtjev jedne od tih država ugovornica upućuje se na arbitražu. Ako šest mjeseci nakon datuma zahtjeva za arbitražu te države ugovornice ne budu u mogućnosti da postignu dogovor o organizaciji arbitraže, bilo koja od tih država ugovornica može na zahtjev da uputi spor Međunarodnom sudu pravde u skladu sa Statutom suda.
3. Svaka država može, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja ovoj konvenciji, da izjavi da stav 2 ne smatra obavezujućim. Ako neka država ugovornica izrazi takvu rezervu, stav 2 nije obavezujući za ostale države ugovornice.

Član 87 Izmjene i dopune konvencije

1. Nakon isteka perioda od pet godina od datuma stupanja na snagu ove konvencije ili nakon datuma deponovanja petnaestog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju ovoj konvenciji, koje god nastupi kasnije, država ugovornica može da predložiti izmjene i dopune ove konvencije.
2. Svaki prijedlog izmjene i dopune saopštava se depozitaru, koji odmah prosljeđuje taj prijedlog svim državama ugovornicama za potrebe razmatranja i odlučivanja o prijedlogu na sljedećem Sastanku država ugovornica. Depozitar isto tako predložene izmjene i dopune dostavlja državama koje pristupaju i potpisnicama ove konvencije.
3. Države ugovornice se obavezuju da ulože sve moguće napore da konsenzusom postignu dogovor o predloženim izmjenama i dopunama na ovu konvenciju. Ako su svi naponi za postizanje konsenzusa iscrpljeni, a dogovor nije postignut, za usvajanje izmjena i dopuna je, kao posljednje rješenje, potrebna tročetvrtinska većina glasova država ugovornica koje su prisutne i glasaju na Sastanku država ugovornica iz stava 2. Za potrebe ovog člana, države ugovornice koje su prisutne i glasaju znači države ugovornice koje su prisutne i glasaju za ili protiv.
4. Depozitar dostavlja sve usvojene izmjene i dopune ove konvencije državama ugovornicama, državama koje pristupaju i potpisnicama ove konvencije za potrebe ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.
5. Kada amandmani stupe na snagu, postaju obavezujući za one države ugovornice koje su se saglasile da za njih budu obavezujući. Za ostale države ugovornice ostaju obavezujuće

odredbe ove konvencije i svih perthodnih izmjena i dopuna za koje su se saglasile da za njih budu obavezujući.

6. Izmjene i dopune stupaju na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja trećeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja. Za svaku državu ugovornicu koja ratifikuje, prihvati ili odobri izmjene i dopune ili im pristupi nakon deponovanja trećeg instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju, izmjene i dopune stupaju na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca poslije datuma deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja od strane te države.

Član 88 **Usvajanje dodatnih aneksa**

1. Svaka država ugovornica može da predloži, u bilo kom trenutku nakon isteka perioda od pet godina od dana stupanja na snagu ove konvencije ili nakon datuma deponovanja petnaestog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, koje god nastupi kasnije, dodatne anekse uz ovu konvenciju sa jednim ili više zločina koji nijesu navedeni ni u jednom drugom aneksu.
2. Dodatni aneksi se predlažu, usvajaju i stupaju na snagu u skladu sa procedurom iz člana 87 st. 2 do 6.

Član 89 **Potpis, ratifikacija, prihvatanje, odobravanje i pristupanje**

1. Konvencija je otvorena za potpisivanje svim državama od [PM] do [PM] u Hagu.
2. Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja deponuju se kod depozitara.
3. Konvencija je otvorena za pristupanje bilo kojoj državi. Instrumenti pristupanja deponuju se kod depozitara.

Član 90 **Stupanje na snagu**

1. Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu poslije isteka perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja trećeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.
2. Za svaku državu koja ratifikuje, prihvati, odobri ili pristupi ovoj konvenciji nakon deponovanja trećeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ova konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu poslije isteka perioda od tri mjeseca od dana kada ta država deponuje svoj instrument o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju.
3. Svaka izjava iz člana 2 stav 2 podnijeta u vrijeme ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja ovoj konvenciji, stupa na snagu na dan stupanja na snagu konvencije za datu državu, u skladu sa st. 1 ili 2.

4. Svaka izjava iz člana 2 stav 2 podnijeta nakon ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ali prije stupanja na snagu ove konvencije, stupa na snagu na dan stupanja na snagu konvencije za datu državu, u skladu sa stavom 1 ili 2 ili, ako je konvencija već stupila na snagu u odnosu na tu državu, prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca od dana kada je depozitar primio izjavu.
5. Konvencija se primjenjuje na sve zamolnice dostavljene nakon datuma stupanja na snagu Konvencije ili kasnije relevantnog aneksa, za države ugovornice na koje se odnose, uključujući slučajeve kada su se relevantna djela ili nečinjenja desila prije tog datuma. U vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja ovoj konvenciji ili, kada je primjenjivo, u vrijeme obavještanja depozitara da će isto tako primijeniti jedan ili više aneksa konvencije, svaka država može da deponuje izjavu kod Depozitara i zadrži svoje pravo da ne primjenjuje ovu konvenciju na zamolnice koji se odnose na djela ili nečinjenja koja su se dogodila prije datuma koji je naznačila ta država ugovornica, pod uslovom da taj datum nije kasniji od stupanja na snagu konvencije ili relevantnog aneksa za tu državu ugovornicu.

Član 91 **Privremena primjena**

1. Svaka država može, u trenutku potpisivanja, izjaviti da će privremeno primjenjivati ovu konvenciju ili bilo koji dio iste, do stupanja na snagu ove konvencije za tu državu.
2. Zamolnice za saradnju od država koje privremeno primjenjuju ovu konvenciju mogu da odbiju države ugovornice koje nisu podnijele izjavu iz stava 1 prije nego što su postale države ugovornice konvencije.
3. Svaka potpisnica može da prekine privremenu primjenu ove konvencije pisanim obavještenjem upućenim Depozitaru. Prestanak privremene primjene konvencije stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon datuma prijema obavještenja od strane Depozitara. Prestanak neće uticati na obaveze te države iz konvencije u pogledu zamolnica upućenih u skladu sa ovom Konvencijom prije prekida privremene primjene.

Član 92 **Rezervisanost**

1. Na ovu Konvenciju se ne može izraziti rezervisanost osim onih predviđenih ovim članom.
2. Država može, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja ovoj konvenciji, izraziti rezervisanost na član 39, član 40 i član 42, kao i rezervisanost izričito predviđenu članom 86 stav 3 i članom 90 stav 5.
3. Država može, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja ovoj konvenciji, izraziti rezervisanost na period od tri godine koji se može obnoviti, oslanjajući se na postojeće osnove u njenom domaćem zakonu i u skladu sa njenim obavezama iz međunarodnog prava, kojima se ograničava uspostavljanje njene nadležnosti u skladu sa članom 8 stav 2.
4. Sve države koje izraze rezervisanost u skladu sa stavovima 2 i 3 mogu u svakom trenutku povući tu rezervisanost dostavljanjem obavještenja Depozitaru.

Član 93

Povlačenje

1. Država ugovornica može da se povuče iz ove konvencije dostavljanjem obavještenja Depozitaru.
2. Povlačenje stupa na snagu godinu dana nakon datuma prijema obavještenja od strane Depozitara ili kasnijeg datuma koji se može navesti u obavještenju o povlačenju.
3. Povlačenje ne utiče na obaveze te države iz konvencije u pogledu zamolnica koje su u skladu sa ovom konvencijom upućene prije datuma kada povlačenje stupa na snagu u skladu sa stavom 2.
4. Država ugovornica može povući izjavu iz člana 2 stav 2 tako što će obavijestiti Depozitara. Takvo povlačenje stupa na snagu u skladu sa postupkom iz st. 2. i 3.

Član 94

Depozitar i jezici

1. Kraljevina Belgija postupa kao Depozitar ove konvencije i svih njenih izmjena i dopuna.
2. Izvorna verzija ove konvencije, čiji su engleski, francuski i španski tekstovi podjednako vjerodostojni, kao i svi drugi autentični tekstovi ove konvencije iz člana 84 stav 2 tačka (b) deponuju se kod Depozitara.
3. Depozitar:
 - (a) čuva izvorne tekstove i sve druge autentične tekstove ove konvencije iz člana 84 stav 2 tačka (b);
 - (b) priprema ovjerene vjerne kopije originalnih tekstova i svih drugih autentičnih tekstova ove konvencije iz člana 84 stav 2 tačka (b) i dostavlja ih državama ugovornicama i, na zahtjev, državama koje imaju pravo postanu ugovornice ove konvencije;
 - (c) registruje ovu konvenciju u Sekretarijatu Ujedinjenih nacija u skladu sa članom 102 Povelje Ujedinjenih nacija.
4. Depozitar obavještava države ugovornice, države koje pristupaju i države potpisnice o:
 - (a) svim izjavama kojima se proširuje područje primjene ove konvencije na zločin ili zločine navedene u nekom od aneksa ove konvencije, u skladu sa članom 2 stav 2;
 - (b) svim obavještenjima koja definišu pojam „državljeni” u skladu sa članom 9;
 - (c) svako obavještenje u vezi s imenovanjem centralnog organa, u skladu sa članom 20, stav 5;
 - (d) svakom obavještenju u pogledu kanala komunikacije, u skladu sa članom 21 stav 2;
 - (e) svakom obavještenju u pogledu rješavanjem sporova, u skladu sa članom 86 st. 3 i 4;
 - (f) deponovanju instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja izmjenama i dopunama ove konvencije i datumima stupanja na snagu tih izmjena i dopuna za date države ugovornice, u skladu sa članom 87 stav 6;
 - (g) deponovanju instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, u skladu sa članom 89;
 - (h) datumu stupanja na snagu ove konvencije, u skladu sa članom 90 stav 1;

- (i) nakon stupanja na snagu ove konvencije, datumu stupanja na snagu ove konvencije za date države ugovornice, u skladu sa članom 90 stav 2;
- (j) svim izjavama u kojima se navodi privremena primjena ove konvencije, u skladu sa članom 91 stav 1;
- (k) svim obavještenjima u vezi prestanka privremene primjene ove konvencije, u skladu sa članom 91 stav 3;
- (l) svakoj rezervisanosti u skladu sa članom 92;
- (m) svim obaveštenjima o povlačenju u skladu sa članom 93 st. 1 i 4.

KAO POTVRDU NAVEDENOG, dolje potpisani opunomoćenici, propisno ovlašćeni od svojih odgovarajućih vlada, potpisali su ovu konvenciju.

SAČINJENO u Ljubljani 26. maja 2023.

ANEKSI

Aneks A. Ratni zločini

Pored „djela” iz člana 5 stav 4 tačka (e), ova konvencija se primjenjuje i na sljedeća „djela” za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2:

- (a) korišćenje otrova ili oružja sa otrovima;
- (b) korišćenje zagušljivaca, otrovnih ili drugih gasova i svih sličnih tečnosti, materijala ili uređaja;
- (c) korišćenje municije koja se lako rasprskava ili spljošti u ljudskom tijelu, kao što su meci sa čvrstom čaurom koja ne pokriva u potpunosti sredinu metka ili je pokrivena ali sa zasjecima.

Aneks B. Ratni zločini

Pored „djela“ iz člana 5 stav 4 tačka (b) i člana 5 stav 4 tačka (e), ova konvencija se takođe primenjuje na sljedeća „djela“ za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2: upotreba oružja koje koristi mikrobne ili druge biološke agense ili toksine, bez obzira na njihovo porijeklo ili način proizvodnje.

Aneks C. Ratni zločini

Pored „djela“ iz člana 5 stav 4 tačka (b) i člana 5 stav 4 tačka (e), ova konvencija se takođe primenjuje na sljedeća „djela“ za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2: korišćenje oružja čiji je primarni efekat ranjavanje fragmentima koji u ljudskom tijelu ne mogu biti otkriveni rendgenom.

Aneks D. Ratni zločini

Pored „djela“ iz člana 5 stav 4 tačka (b) i člana 5 stav 4 tačka (e), ova konvencija se takođe primenjuje na sljedeća „djela“ za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2: korišćenje laserskog oružje posebno konstruisanog, kao jedina borbena funkcija ili kao jedna od njihovih borbenih funkcija, da izazove trajno sljepilo nezaštićenog vida, odnosno na golo oko ili na oko sa korektivnim sredstvima za vid.

Aneks E. Ratni zločini

Pored „djela“ iz člana 5 stav 4 tačka (b) i člana 5 stav 4 tačka (e), ova konvencija se takođe primenjuje na sljedeća „djela“ za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2: namjerno korišćenje izgladnjivanja civila kao metode ratovanja putem lišavanja sredstava neophodnih za opstanak, uključujući namjerno ometanje isporuka pomoći.

Aneks F. Mučenje

1. Pored zločina iz člana 5, ova konvencija se takođe primenjuje na zločin mučenja za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2.
2. Za potrebe ove konvencije, „mučenje“ znači svaki čin kojim se licu namjerno nanosi teški bol ili patnja, fizička ili psihička, u svrhe kao što je dobijanje informacija ili priznanja od njega ili trećeg lica, kažnjavanja za djelo koje su on ili treće lice počinili ili za koje se sumnja da su ih počinili, ili zastrašivanja ili prisiljavanja njega ili trećeg lica, ili iz bilo kojeg razloga zasnovanog na nekoj vrsti diskriminacije, kada se takav bol ili patnja nanose od strane ili na podsticaj ili uz saglasnost ili znanje javnog službenika ili drugog lica koja postupa u službenom svojstvu. Mučenje ne uključuje bol ili patnju koji proističu isključivo iz zakonitih kazni ili su svojstveni ili povezani sa istim.

Aneks G. Prisilni nestanak

1. Pored zločina iz člana 5, ova konvencija se takođe primenjuje na zločin prisilnog nestanka za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2.
2. Za potrebe ove konvencije, „prisilni nestanak“ znači hapšenje, zatvaranje, otmicu ili neki drugi oblik lišenja slobode od strane agenata države ili lica ili grupa lica kja postupaju sa ovlašćenjem, podrškom i znanjem države, praćeno odbijanjem da se prizna takvo lišenje slobode ili skrivanjem sudbine ili lokacije nestalih lica, zbog čega ta lica ne mogu biti zaštićena zakonom.

Aneks H. Zločin agresije

1. Pored zločina iz člana 5, ova konvencija se takođe primenjuje na zločin agresije za države ugovornice koje su dostavile obavještenje u skladu sa članom 2 stav 2.
2. Za potrebe ove konvencije, „zločin agresije“ znači planiranje, pripremu, pokretanje ili izvršenje akta agresije od strane lica koja je u poziciji da djelotvorno vrši kontrolu nad ili da usmjerava političku ili vojnu akciju države, akta koji po svom karakteru, težini i obimu predstavlja očigledno kršenje Povelje Ujedinjenih nacija.
3. Za potrebe stava 2, „čin agresije“ znači upotrebu oružane sile od strane neke države protiv suvereniteta, teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti druge države, ili na bilo koji drugi način koji nije u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija. Svaki od sljedećih činova, bez obzira na objavu rata, a u skladu sa rezolucijom Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 3314 (XXIX) od 14. decembra 1974, kvalifikuje se se kao čin agresije:
 - (a) invazija ili napad oružanih snaga jedne države na teritoriju druge države, ili svaka vojna okupacija, bez obzira koliko je privremena, koja je rezultat takve invazije ili napada, ili svaka aneksija upotrebom sile na teritoriji druge države ili njenom dijelu;
 - (b) bombardovanje od strane oružanih snaga jedne države teritorije druge države ili upotreba bilo kakvog oružja od strane jedne države protiv teritorije druge države;
 - (c) blokada luka ili obala jedne države od strane oružanih snaga druge države;
 - (d) napad oružanih snaga jedne države na kopnene, pomorske ili vazdušne snage, ili pomorske i vazdušne flote druge države;
 - (e) upotreba oružanih snaga jedne države koje se nalaze na teritoriji druge države uz saglasnost države prijema, u suprotnosti sa uslovima predviđenim sporazumom ili bilo kakvo produženje njihovog prisustva na toj teritoriji nakon prestanka važenja sporazuma;
 - (f) postupanje neke države na način da dozvoli da njenu teritoriju koju je stavila na raspolaganje drugoj državi ta druga država koristi za izvršenje akta agresije na treću državu;
 - (g) upućivanje od strane ili u ime države oružanih bandi, grupa, neregularnih boraca ili plaćenika, koji izvršavaju djela kao oružana sila protiv druge države, a koja su takve težine da predstavljaju gore navedena djela, ili njeno značajno učešće u istim.